VSEM OBČANOM IN DELOVNIM ORGANIZACIJAM ČESTITAJO OBČINSKI PRAZNIK

SKUPŠČINA OBČINE KOPER IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE

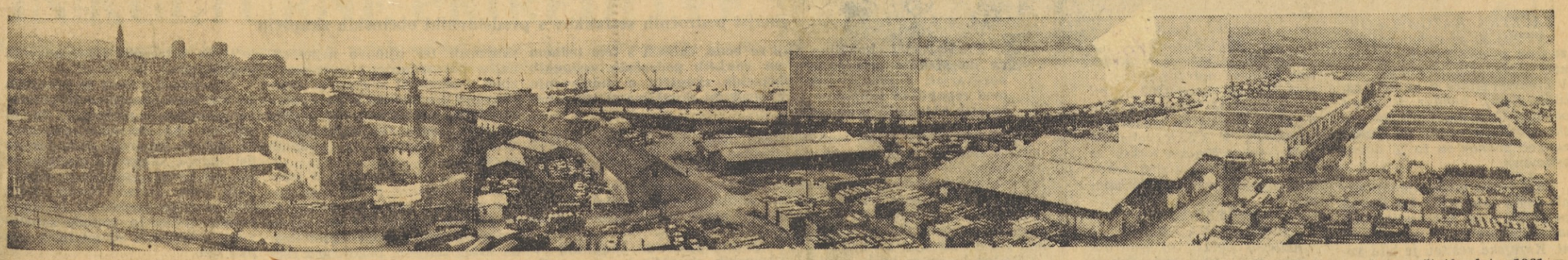

Koper in z njim vsa okolica iz leta v leto hitro spreminjata svojo podobo. Z naglim gospodarskim razvojem, ki smo ga dosegli v zadnjem obdobju, se je koprska občina uvrstila že med razvitejše slovenske občine. Edina slovenska luka, ki se nenehno spopolnjuje in dograjuje, sodi že sedaj po prometu med največje jugoslovanske luke. Z otvoritvijo železnice lansko jesen pa so se ne samo Kopru, marveč vsemu obalnemu prostoru odprle nove možnosti za še hitrejši in vsestranski vzpon. Gospodarstvo občine je doseglo lani nad milijardo 370 milijonov N-dinarjev celotnega dohodka oz. za 15 odstotkov več kot leto prej. To kaže, da gospodarstvo v koprski občini povprečno hitreje narašča kot v naši republiki. Narodni dohodek na prebivalca se je konec lanskega leta povzpel na 11.320 N-dinarjev, pred petimi leti pa je dosegel komaj 3650 N-dinarjev. V zvezi z naglo gospodarsko rastjo hitro narašča v občini tudi število prebivalstva. Medtem ko je bilo ob zadnjem štetju leta 1961 v občini nekaj nad 29.000 prebivalcev, so jih v prvih mesecih letos našteli že skoraj 34.000. V družbenem sektorju je zaposlenih 12.400 prebivalcev, od tega največ v industriji, potem v negospodarstvu, v prometu, trgovini, gradbeništvu, kmetijstvu in obrti. Koper, ki je bil pred dobrimi desetimi leti še stisnjen na »otoku«, se je razširil na »kopno« in šteje že 15.000 stalnih prebivalcev. Dokaz, da se je doseljevala v občino pretežno mlada delovna sila, je tudi skokovit porast števila šolskih otrok. Pred desetimi leti je obiskovalo vse šole v občini 4440 otrok, v letošnjem letu pa že 6216 otrok, od tega 4685 osnovne šole. Pred desetimi leti je iz koprske občine študiralo na višjih in visokih šolah 88 študentov, letos pa že 232 študentov

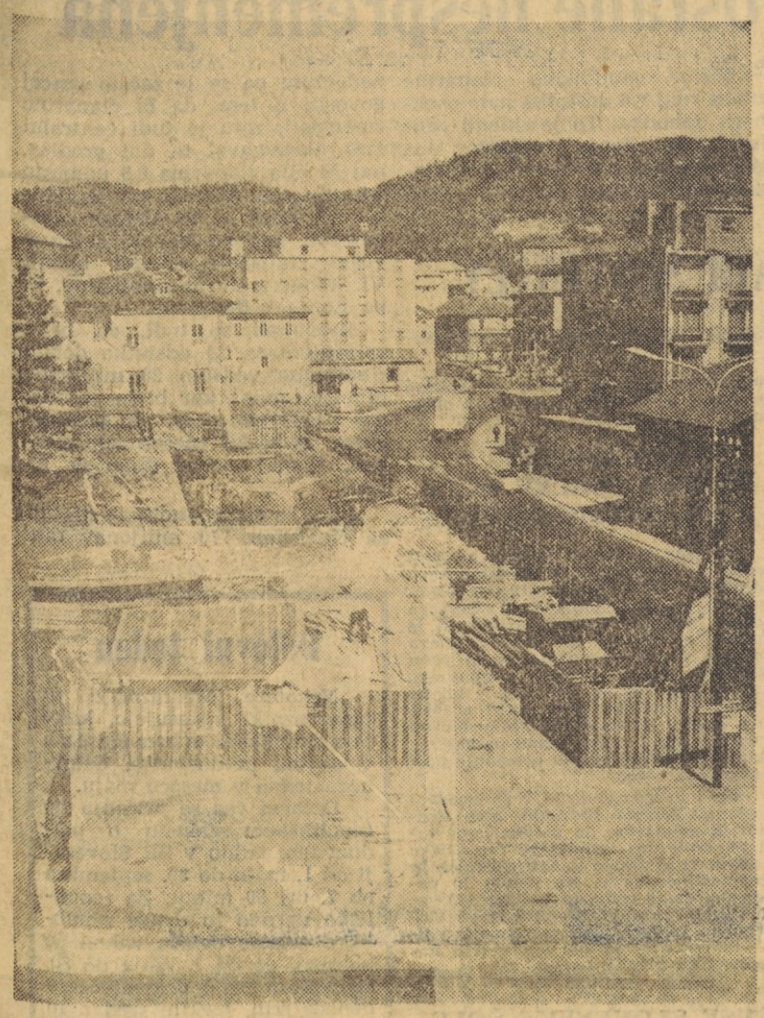

Postojna: ko je padla »Mankočeva zagozda«, se je odpri pogled na Titov trg. Na levi strani je videti gradbišče za novo poslovno in stanovanjsko stavbo, na desni hotel Kras. (Več o tem na 7. strani)

ŠT. 20 — LETO VI — 11. V. 1968

Izdaja za občine: ILIRSKA BISTRICA, IZOLA, KOPER, PIRAN, POSTOJNA in SEŽANA

Primorske NOVICE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI

Iskrena beseda ob prazniku

Koprska komuna slavi svoj praznik v počastitev marežanskega upora iz leta 1921, prvega množičnega upora proti porajajočemu se fašizmu. Letos bomo občani koprske komune počastili spomin na ta zgodovinski dogodek tudi s tem, da bomo v jeseni izročili prometu cesto, ki bo povezovala naše središče z Marezigami. Šlo bo za pomemben objekt, o katerem smo razpravljali že vsa leta in katerega dograditev bo dokajšnjega pomena za vse naše podeželje, ki bo začelo tako še tesneje utripati z mestom in skupaj z njim v veliko večji meri uživati bogate sadove razvoja.

In ti sadovi so vsako leto bolj otipljivi. Nekaj podatkov: ob koncu lanskega leta je znašala vrednost družbenega bruto proizvoda v občini okrog 74 milijard, predlani pa okrog 66 milijard S-dinarjev. Narodni dohodek se je v letu 1967 povečal za 7 odstotkov, na prebivalca pa za 5 odstotkov.

Resno smo začeli tudi z uresničevanjem sprejetega programa, ki naglaša urejanje zlasti tistega, kar je neposrednega in življenjskega pomena za občane, se pravi tistega, kar spada v takoimenovane družbene službe, komunalo in podobno.

Z vsem tem bomo letos neutrudno nadaljevali, seveda ob podpori občanov in v okviru materialnih možnosti, ki smo si jih in si jih bomo skušali še ustvariti. Za nekatere specifične panoge in področja pa smo si v glavnem že postavili takšno organizacijsko osnovo, da bodo stvari lažje stekle, pa tudi zato, da bodo imeli občani večje možnosti spremljanja in odločanja.

Seveda pa je pogoj za nadaljnji napredek komune utrjevanje in bogatenje gospodarskega potenciala. Z železniško progo smo si dejansko odprli vrata v svet. Letos bomo morali vsekakor položiti temelj industrijski coni. Perspektiva našega razvoja je očitno na morju. Razmah pomorskega gospodarstva bo spodbudno deloval tudi na ostale gospodarske panoge in organizacije. Prednost našega področja je namreč prav v tem, da je samo po sebi zanimivo, naravnost mikavno, žal pa se tega včasih premalo zavedamo.

Res je tudi, da začenjamo tudi v naši komuni čutiti ostrino reformnih teženj. Reformo in njena prizadevanja smo razumeli, veliko bolj pa bomo morali delati na njenem konkretnem uresničevanju. In zdi se mi, da smo pri tem nekoliko počasni in okorni, premalo gibčni, pomanjkljivo usmerjeni v bodočnost.

V primerjavi s številnimi drugimi občinami je položaj naše še kar zaviden, vendar jasni simptomi obračanja navzoter, ne pa navzven, zapiranja, odklanjanja poslovnega sodelovanja v sami komuni in na obali, upravičeno vzbujajo zaskrbljenost. Temeljni cilj reforme je rentabilnost, ki pa jo bomo dosegli le s čimbolj enotnimi nastopi.

Beseda »enotnost« pa mi daje povod tudi za naslednjo ugotovitev. Menim namreč, da jo bo treba veliko bolj konkretno ovrednotiti. Dejstvo je, da imamo težave pri speljavi takoimenovanih družbenih dogovorov. Kot primer nam služi akcija za investicije v šolstvo, ki so skrajno potrebne. No, akcija ne teče kot smo pričakovali. Včasih zastane celo tam, kjer so objektivno zelo ugodni pogoji za prispevek. Zaključek, ki se mi nujno vsiljuje je, da se najbrž ponekod še premalo čutimo »občane« tega našega kraja, da še nismo dovolj razumeli, da moramo reševati ta ali oni problem, kot problem nas vseh, da moramo skupaj in tvorno živeti ter delati v tej naši komuni za odpravljanje težkoč in uresničevanje perspektiv. Bil sem iskren.

Želim vsem občanom koprske občine, da bi čimlepše praznovali 15. maj!

MIRO KOCJAN

Misel tedna:

Vzroki in posledice

Staro resnico o neločljivi povezanosti dveh plati našega življenja je Marx izrazil z besedami: »Brez proizvodnje ni potrošnje in obratno.« V navidezni celovitosti tega pojava je tudi globoko protislovje: proizvajalec hoče čim draže prodati, potrošnik pa čim ceneje kupiti. To je znano kot temeljno nasprotje med proizvodnjo in potrošnjo.

Zgornjo misel bi morali poklicati na pomoč, če bi hoteli do dna nekaterim pojavom, ki so po zunanji obliki videti kot spor med občino in delovno skupnostjo, včasih pa tudi kot spor širših razsežnosti.

Nekaj primerov: Podjetje Kras Neverke namerava zgraditi klavnico perutnine. Po prvotnem načrtu v Ilirski Bistrici. Sedež podjetja pa je v postojnski občini. Banka je za investicijski kredit zahtevala jamstvo postojnske občine. Ta je to odklonila, ker bi po mnenju strokovnjakov bila za klavnico ustreznejša lokacija v Planini. Na videz spor okoli jamstva, v resnici tičijo za tem globlji vzroki.

Spor glede gostinskega podjetja Kobarid ima zunanje druge vzroke, ki jih je mogoče spraviti na isti skupni imenovalec. Nekaj podobnega je s stališčem obalnih gostinskih podjetij glede nosilca turistično-gostinskega objekta na prihodnjem, preurejenem mejnem prehodu Škofije.

Po ustavi je občina skupnost proizvajalcev in potrošnikov. V tem pa se izražajo tudi vsa protislovja proizvodnega in potrošnega področja.

Za proizvodnjo je v pogojih blagovnega gospodarstva temeljno gibalo zakon trga, ki so mu kakršenkoli upravnoteritorialne meje ovira za samouresničenje. Zato je proizvodnja veliko bolj dinamična. Občina je v bistvu obrnjena v potrošnjo. Poglejmo samo določila občinskih statutov. V njih so dolge strani, kaj je občina dolžna zagotoviti »za zadovoljitev vsakdanjih potreb«, to je potrošnih potreb občanov. Skorajda nepomembna pa so določila o dolžnostih občinske skupnosti na proizvodnem področju.

Vse to, pa tudi oblikovanje sredstev za uresničevanje potreb občanov, spodbuja občino, da skuša proizvodnjo obdržati v svojih teritorialnih okvirih. Tu nič ne pomaga, ali vsaj le začasno, če skušamo to protislovje razvozlati z združitvijo več občin. Lokalistična ovira proizvodni dinamičnosti se s tem po vsebini ne spremeni, pač učinkuje le na višji ravni.

Pogosti konflikti med proizvodnimi in potrošnimi interesi opozarjajo, da je vloga občine na sedanji stopnji razvoja komunalnega sistema glede tega neizoblikovana. Bržkone bi bilo treba tu iskati odgovor na vprašanje, ali in kako pri predvidenih ustavnih razpravah zajeti tudi komuno, njeno vlogo in njene pristojnosti.

Gustav Guzej

Promet v koprski luki v aprilu

V minulem aprilu je bil blagovni promet v koprskem pristanišču nadpovprečno velik. Znašal je 82.000 ton. Na prvem mestu je bil tranzit s 34.833 tonami, na drugem uvoz z 30.831 tonami in na tretjem izvoz. Z železnico je bilo prepeljanih v pristanišče in odpremljenih iz njega 49.000 ton blaga, ali skoraj 60 odstotkov celokupnega mesečnega prometa.

V primerjavi z mesecem marcem, ko je skupni blagovni promet znašal 73.795 ton, je bil promet v aprilu večji za dobrih 11 odstotkov. Tudi v marcu je bil na prvem mestu tranzit, ki je znašal 38.767 ton ali 52,5 odstotka celokupnega mesečnega prometa. Z železnico je bilo v marcu prepeljanih skoraj 40.000 ton blaga. To pomeni, da je bil železniški transport v aprilu večji za okrog 10.000 ton ali za skoraj 23 odstotkov.

Kako smo praznovali

V počastitev obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte in ob praznovanju 1. maja so bile povsod na Primorskem številne prireditve.

V Izoli so proslavo pripravili člani mladinskega kluba. Nastopil je ženski pevski zbor in mladi recitatorji. Občinski komite Zveze mladine iz Sežane pa je priredil v počastitev 27. aprila oddajo »Pokaži, kaj znaš« na temo iz zgodovine narodnoosvobodilnega boja. Tekmovanje učencev sežanskih šol so popestrile pevske in glasbene točke, ki so jih pripravili učenci iz Komna, Divače, Hrpelj, Dutovelj in Sežane.

V počastitev 1. maja je nastopil v Piranu in Kopru Slovenski oktet. Številne poslušalce je navdušil s svojim dovršenim, virtuoznim petjem. Po večminutnem aplavzu je moral priti še enkrat na oder in še zapeti.

Taborniki »Morskih viharnikov« iz Portoroža so pripravili 27. aprila taborni ogenj v sodelovanju piranskih tabornikov. Na tabornem ognju so izvajali skeče, peli taborniške in partizanske pesmi in sploh je bilo vzdušje prijetno. Na koncu so plesali kolo, h kateremu so se pridružili tudi starejši gledalci. Kar težko je bilo »nagnati« medvedke in čebelice domov, saj so hoteli plesati vso noč.

V drugih središčih na Primorskem so bile proslave v glavnem v soboto in nedeljo. Delovni ljudje so se odpravili na razne izlete v bližnje in daljne kraje. V nekaterih kolektivih so organizirali skupinske izlete v tujino ali pa v kraje v naši domovini, ki so pomembni iz narodnoosvobodilnega boja.

V Prestranku so se že ves mesec pred 1. majem pripravljali na proslavo. Taborniška četa Javor je prevzela organizacijo baklade in kresovanja, prosvetno društvo »Ivan Vadnal« pa je ob pomoči osnovne šole organiziralo proslavo. Na proslavi so sodelovali tudi pevci. Po proslavi so vsi odšli h kresu. Na 1. maja zjutraj pa je godba na pihala zaigrala budnico. Mladinski klub Prestranek je v Slavini pripravil prvomajski ples, ki se ga je udeležilo veliko število ljudi.

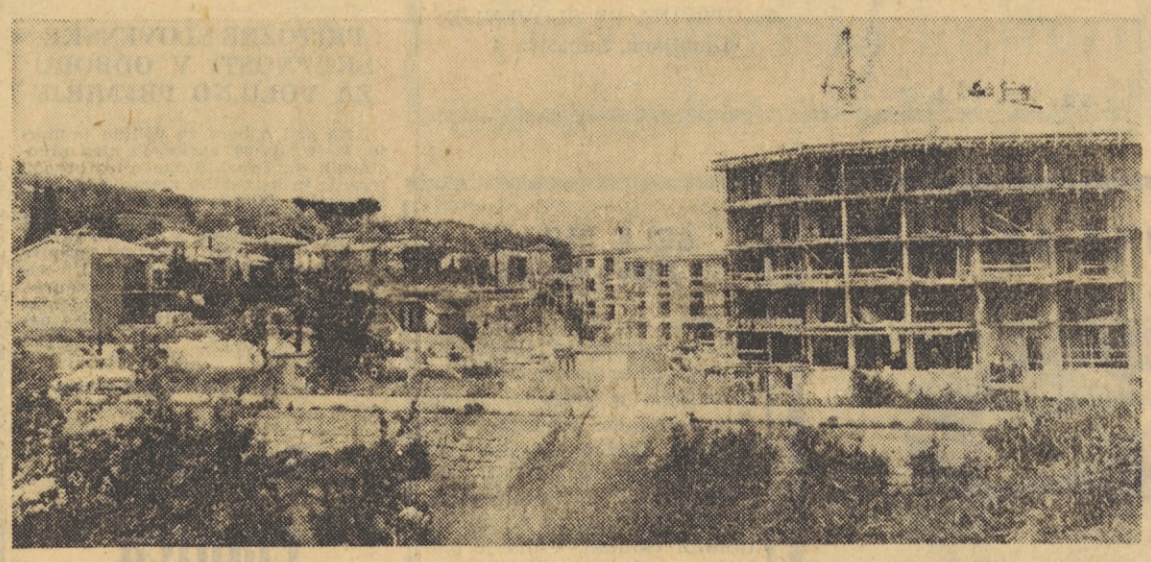

Kot bi jih priklical iz zemlje čarovnik v kaki stari pravljici za otroke, so v Izoli skoraj čez noč zrasli iz zemlje novi hotelski objekti gostinsko turističnega podjetja Simonov zaliv (na sliki), da bodo lahko gotovi in povsem opremljeni sprejeli prve goste že letos v glavni turistični sezoni, ki obeta letos kljub črnogledim napovedim v začetku leta spričo zapletenega mednarodnega političnega in gospodarskega položaja postati sezona rekordnih dosežkov za naš turizem in nanj vezane dejavnosti

Hidrogliser v Kopru

Svoj čas smo seznanili javnost, da je koprski Slavnik sklenil pogodbo s splitskim letališčem o najemu hidrogliserja, ki bo v sezoni prevažal turiste med večjimi turističnimi mesti ob istrski obali ter med našo in italijansko riviero, zlasti z Benetkami in Riminijem.

V ponedeljek, 13. maja, bo hidrogliser priplul v koprsko pomniško pristanišče na otvoritveno vožnjo. Ta najmodernejši morski »ekspres«, ki je sovjetske izdelave, sprejme na krov sto potnikov in je najudobneje opremljen. Hidrogliser bo opravljal vožnje v sodelovanju in v organizaciji z ljubljansko veleblagovnico Prehrano. Pogodba s splitskim letališčem je dolgoročna.

Takšno poslovno sodelovanje med domačimi podjetji je v sedanjih razmerah edini izhod, če hočemo v čim krajšem času pripeljati naš turizem na višjo raven, zadostiti zahtevam inozemskih gostov in tekmovati s sosednjimi razvitimi turističnimi deželami. Obenem se naša podjetja, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s turističnim gospodarstvom, krepijo in uveljavljajo v širšem evropskem prostoru. RZ

Ob tednu varnosti

Koprske osnovne šole so obiskali predstavniki uprave javne varnosti in v sproščenem pogovoru učencem prikazali zgodovino in naloge te službe. Govorili so jim o nevarnostih v prometu in o varstvu pred raznimi nesrečami.

V poslopju postaje Ljudske milice v Kopru so odprli razstavo o delu javne varnosti ter tehničnih sredstvih, ki jih uporabljajo pri svojem delu. Na razstavo so povabili učence in dijake in jim pokazali delovanje službe,

Vremenska napoved:

Možne rahle padavine. Večjih ohladitev ne bo.

Zunanjepolitični pregled

ZAČETEK RAZGOVOROV

Včeraj so se začeli v Parizu prvi pogovori med predstavniki Združenih držav in DR Vietnama. Nihče si ne dela velikih iluzij, vendar je vsem odleglo. Cene zlata na londonski borzi so ondan že padle za več poenov in to je dobro znamenje.

Kaj lahko pričakujemo: mir ali samo premirje? Na Koreji je prišlo pred petnajstimi leti samo do premirja — miru še ni. Korejska rešitev je bila samo remi.

Američani bombardirajo južni del Severnega otoka, osvobodilne čete napadajo predmestja Saigona. To je slika Vietnama na dan začetka pogajanj. Zatrjujejo, da bo tako še nekaj mesecev, dokler ne bodo pogajanja prešla v končno fazo.

Zahodni viri zatrjujejo, da je bil pristanek Vietnama na pogajanja tiha zmaga sovjetske diplomacije. Peking je bil baje proti pogajanjem, Kitajska je za ostro linijo. Po mnenju Kitajcev je vojna v Vietnamu revolucionarna vojna — zgled, kako se je treba boriti.

Nihče ne ve, kako se bodo končali razgovori, eno pa je že sedaj jasno: pogajanja bodo dolga. Nekateri predvidevajo štiri etape. V prvi fazi bodo razpravljajo o ustavitvi ameriških letalskih napadov in omejitvi infiltracij severnovietnamskih čet v Južni Vietnam. V četrti etapi pa o končnem miru.

Zgodovinarji bodo šele lahko ocenili sedanji konflikt v jugovzhodni Aziji. V Vietnamu gre za zapleteno igro v trikotu Washington — Peking — Moskva. Vsi imajo svoje interese, nihče ne sme prvi popustiti. Šef secernovietnamske delegacije Xuan Thuy je potoval v Pariz čez Peking in Moskvo.

Francoska diplomacija se je vedno zavzemala za staro florentinsko formulo: pogajanja in še enkrat pogajanja. Razgovori v Parizu so zato tudi zadoščenje francoski diplomaciji.

V Versaillesu je bila leta 1921 velika mirovna konferenca. Leto dni po drugi svetovni vojni so se zbrali v luksemburški palači predstavniki vsega sveta. Zdaj so oči sveta uprte v hotel Majestic. Tu so včeraj Američani in Severnovietnamci skupaj sedli za zeleno mizo.

RUDOLF BARAK IZPUŠČEN

Te dni so izpustili iz zaporov bivšega notranjega ministra Baraka. Leta 1962 je bil obsojen na 15 let zapora. Obtožba je slonela na lažnih dokumentih. V ČSSR čaka na sodno rehabilitacijo kakih 35 tisoč ljudi. Toda sodna rehabilitacija ne pomeni še politične.

ATENTATOR NA BUMEDIENA PRIJET

Alžirske oblasti so aretirale večino ljudi, ki so pripravljali atentat na predsednika republike. Bumedien je bil ob tej priliki ranjen po licu. Lani je organiziral polkovnik Zbiri upor proti sedanjemu režimu. Korakal je na čelu manjše tankovske kolone proti Alžiru, vendar akcija ni uspela. Tudi sedanji atentator Meliah je bil eden izmed poveljnikov alžirske narodnoosvobodilne vojske.

JARRINGOVA MISIJA ŠE LAHKO USPE

Izraelski zunanji minister Eban je dejal, da misija odposlanca svetovne organizacije še vedno lahko rodi sadove. Rekel je, da je Izrael za direktna pogajanja z Arabci. Arabci pa so proti temu, ker bi lahko Izrael v tem trenutku vsilil pogoje zmagovalca. Arabci, so kot je ondan izjavil Naser, tudi proti politični rešitvi spora.

RAZGOVORI BODO V KAMPALI

Te dni se bodo začeli razgovori med predstavniki Nigerije in Biafre. Prvotno so pisali, da bodo razgovori v Londonu, pozneje so se sporazumeli, da bodo v Kampali, v glavnem mestu Ugande. Biafra se je lani 30. maja odcepila od nigerijske federacije in proglasila neodvisnost. To je bil začetek državljanske vojne.

ŠTUDENTSKI NEMIRI V FRANCIJI

Berlinu, Rimu, Londonu, San Franciscu, Madridu se je te dni priključil tudi Pariz. Francoski študentje zahtevajo več pravic, več besede na univerzi. Nočejo biti le objekt družbe. Agencija AFP poroča, da je de Gaulle izrazil pripravljenost vlade, da stori vse za rešitev krize na univerzah. Ko bodo pisali zgodovino tega leta, bodo prav gotovo citirali tudi študentske nemire v svetu.

USKLAJEVANJE PROGRAMOV

Enajst področnih sestankov s predstavniki občinskih skupščin

Predstavniki skupščine SRS se bodo, začenši s tem tednom pa do sredine prihodnjega, na enajstih področnih sestankih pogovarjali s predstavniki občinskih skupščin o sodelovanju med republiško skupščino in občinskimi skupščinami ter o nekaterih aktualnih problemih.

Skupščina SRS je že vnaprej poslala teze, ki zajemajo obširno problematiko, ki naj bi krojila vsebino področnih sestankov, seveda pa bodo nekateri aktualni problemi, ki so specifični za posamezne občine, dajali še poseben pečat vsakemu sestanku.

Očitno je, da se bo le z intenzivnim sodelovanjem republiške skupščine krepil in nadaljeval proces integriranja celotnega skupščinskega mehanizma v samoupravno osnovo naše družbe. Zato pa so za sodelovanje med skupščinami zelo pomembni temeljni akti družbeno političnih skupnosti, pa bo s tem v zvezi na področnih sestankih tudi precej govora o občinskih statutih, ki bi jih bilo treba prilagoditi sedanjemu stanju razvoja. Očitno namreč je, da dosedanji statuti in poslovniki občinskih skupščin terjajo nekatere nujne izpopolnitve.

Pred občinskimi skupščinami je pomembna naloga, da dalje razvijajo krajevne skupnosti. Pri tem pa je treba najti najprikladnejši način, da bodo krajevne skupnosti imele možnost vplivati na delo občinskih skupščin, kajti v dosedanjih odnosih med občinskimi skupščinami in krajevnimi skupnostmi je še vrsta neurejenih vprašanj.

Občinske skupščine so vse preveč zavzete s tekočo gospodarsko problematiko, premalo pa z nadaljnjim razvojem družbeno-političnih in ekonomskih odnosov. Zato bodo morale sprejeti take metode dela, ki naj bi stimulirale občane, samoupravne skupnosti in delovne organizacije, da z lastno aktivnostjo ugotavljajo in rešujejo svoje neposredne probleme.

Zbori delovnih skupnosti v občinskih skupščinah so v politični in samoupravni praksi premalo izkoriščeni. Samostojnejše uveljavljanje zborov delovnih skupnosti ter njihovo neposrednejše povezovanje z ustreznimi zbori v republiki in zvezi bi lahko bistveno pripomoglo k hitrejšemu zapažanju problemov, odkrivanju vzrokov sporov ter ugotavljanju skupnega interesa in skupnih ukrepov.

Seveda, ko bo govora o izpopolnitvi statutov, ne bo moč mimo možnosti razvoja medobčinskega sodelovanja. Pri tem pa se sama po sebi ponuja ugotovitev, da sodelovanje ni pogojeno z raznimi administrativnimi metodami, ampak da temelji na sporazumnih odločitvah ustreznih občinskih skupščin, oziroma na odločitvah ustreznih samoupravnih organizmov.

Dosedanja praksa je pokazala, da občinske skupščine še premalo izkoriščajo možnosti, da bi vplivale na delovne programe, na zakone in druge akte ter na ugotovitve, sklepe in stališča, ki jih sprejemajo republiški organi. Zato bodo morali statuti občin tudi načelno opredeliti in izpopolniti oblike in metode sodelovanja občinskih skupščin z republiško.

To pa je samo nekaj misli iz obširnega programa za področne sestanke, ki so se pred kratkim začeli.

SKLEP CENTRALNEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE

Članarina ostane nespremenjena

Tanjug poroča, da se višina sindikalne članarine do konca leta skorajda zagotovo ne bo spremenila. Zadnji mesec je bilo namreč slišati precej predlogov, naj bi članarino zmanjšali.

Višina sindikalne članarine znaša zdaj 0,6 odstotka neto osebnega dohodka. To je sklenil centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije po posvetovanju s sindikalnimi vodstvi in člani. Pred nedavnim pa se je začelo precej govoriti o tem, da bi članarino zmanjšali, zato je tudi centralni svet obravnaval te dni predlog, naj bi bila članarina 0,5 namesto 0,6 odstotka. Vendar pa je sklenil, da letos ne bi ničesar spreminjali, pač pa naj bi sklep o višini članarine sprejel bližnji VI. kongres Zveze sindikatov, ki bo junija v Beogradu.

Zračunali so tudi, da bi z znižanjem za 0,1 odstotka dobilo sindikalno vodstvo 20 milijonov dinarjev manj, kar bi se poznalo pri njegovem delu, za vsakega člana pa bi bil znesek zelo majhen, komaj nekaj dinarjev na leto.

Lani so člani sindikata plačali za članarino 170 milijonov din.

V počastitev 25. obletnice splošne ljudske vstaje na Primorskem

Prosvetna zveza iz Trsta je ob sodelovanju delavske univerze iz Kopra organizirala predavanje v Dolini in v Borštu pri Trstu. V Dolini je predaval prof. Srečko Vilhar, ravnatelj študijske knjižnice iz Kopra o temi »Rast in razvojna pot partizanskih prekomorskih brigad«. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano, saj je bila dvorana v Dolini do zadnjega kotička napolnjena. V Borštu pa je predaval prof. Janez Kramer, ravnatelj koprskega muzeja o hrastoveljskih freskah. Predavanja se je udeležilo veliko število domačinov, ki so pokazali izreden interes za kulturno bogastvo v Slovenski Istri. (A. K.)

NOVICE ZAMEJSKIH SLOVENCEV

PREDVOLILNA ZBOROVANJA SLOVENSKE SKUPNOSTI

Slovenska skupnost je imela šest volilnih shodov, in sicer v Gropadi, na Padričah, v Trebčah, Samatorci, Prečniku in Slivnem.

Dr. Jože Skerk je razložil delovanje slovenskega predstavnika v deželnem svetu, prof. Jež je poudaril, da Slovenci živimo na teh tleh že nad 1400 let, dr. Drago Stoka pa je orisal volilni program Slovenske skupnosti, predvsem kar zadeva programske točke v kmečkem in delavskem razvoju v deželi. Boris Pahor pa je govoril o slovenski levici.

ODBOR ZA USTANOVITEV »KRAŠKEGA MUZEJA«

Na sedežu pokrajinske uprave so razpravljali o nujnosti ohranitve kulturnega, zgodovinskega in umetniškega bogastva tržaškega Krasa. V okviru proslav »Trst 68« je prireditveni odbor poveril pokrajini nalogo, da prouči možnost ustanovitve »tržaškega muzeja«. Kupiti bi bilo treba tipično kraško hišo in jo urediti tako, da bi bila kot stalni muzej. V ta namen je bil ustanovljen pripravljalni odbor, v katerem so vsi župani ter predsednik in podpredsednik pokrajine. Ustanovljen je bil tudi izvršni odbor, ki bo s pomočjo strokovnjakov deloval za uresničitev te zamisli. Predsednik tega odbora je prof. Apih, člani pa so dr. Savona, en zastopnik za tržaško občino, en zastopnik za zgoniško, repentaborsko in nabrežinsko občino in en zastopnik za dolinsko in miljsko občino.

DEŽELNI PRISPEVKI OBČINAM ZA REGULACIJSKE NAČRTE

V te namene bo letos dežela izdala 29,978.000 lir. Deželni prispevek dobi 41 občin, med katerimi so tudi Neme, Dolenje, Kopriva in Farra ob Soči.

Eden med ukrepi bo melioracija na območju med rekama Idrijo in Vršo, kjer so večkrat poplave. Izdatki bodo znašali 50 milijonov lir.

PRITOŽBE SLOVENSKE SKUPNOSTI V ODBORU ZA VOLILNO PREMIRJE

Na seji odbora za volilno premirje, ki je bila 30. aprila, je njen predstavnik dr. Drago Stoka ostro obsodil trganje in barbarsko mazanje lepakov Slovenske skupnosti. Na več krajih mesta so namreč lepaki Slovenske skupnosti pomazani s črnilom in popisani z raznimi žaljivimi pripisi. Predstavnik slovenske skupnosti je zato pozval odbor za volilno premirje, naj obsodi to barbarsko dejanje, ki vzbuja sovraštvo med tu živečima narodoma, ki si žele miru in medsebojnega razumevanja. Odbor za volilno premirje je ta dejanja soglasno obsodil.

POČASTITEV PADLIH BORCEV BOJA ZA OSVOBODITEV

Na trgu Garibaldi je bilo prejšnji teden javno zborovanje partizanskega združenja ANPI. Zborovanju je predsedoval podpredsednik pokrajinskega odbora ANPI v Trstu Laurenti, ki je govoril o pomenu 25. aprila, dneva splošne vstaje v severni Italiji proti fašistom in nemškemu okupatorju. Laurenti je tudi sporočil, da je bil na pobudo in prizadevanje ANPI sprejet nov zakon, ki omogoča vsem bivšim partizanskim borcem, zlasti pa slovenskim, da dobijo uradno priznanje partizanskega borca.

Nato je spregovorila v slovenščini poslanka Marija Bernetič. Med drugim je poudarila, da poteka letos tudi 20. obletnica italijanske republiške ustave, ki je zrasla iz antifašistične in osvobodilne borbe. Na koncu je poudarila, da je treba še bolj utrditi vezi prijateljstva in bratstva med Slovenci in Italijani, kar predstavlja edino jamstvo za dosego slovenskih narodnostnih pravic.

VSE SLOVENSKE ŠOLE NA TRŽAŠKEM SE KONČNO IMENUJEJO PO NAŠIH MOŽEH

Vse slovenske srednje in višje šole so zdaj preimenovali po slovenskih pisateljih in pesnikih ter zaslužnih možeh. Na Tržaškem so zdaj dosegli poimenovanje vseh slovenskih srednjih in višjih šol, nadaljevali pa bodo akcijo za poimenovanje tudi vseh osnovnih šol. Vse italijanske šole so že poimenovane in bilo bi ne samo lepo, ampak tudi prav, da bi bile tudi slovenske.

Delovni teden

Nekatere organizacije in posamezniki vprašujejo, kako je s pričetkom delovnega časa v okviru petdnevnega delovnega tedna v mesecu maju.

Delovni čas se pričenja po republiškem zakonu o petdnevnem tednu v SR Sloveniji od 1. maja do 30. septembra ob 7. uri 30 minut. Za republiško upravo in druge republiške organe določa zakon še posebej, da od 1. maja do 30. septembra traja delovni čas v ponedeljkih, torkih, sredah in četrtkih od 7.30 do 16.30, v petkih pa od 7.30 do 16. ure.

Zatorej se tak delovni čas za državne organe in organizacije v SR Sloveniji, ki opravljajo zadeve javnega pomena, pričenja praktično po prvomajskem praznovanju, to je 3. maja. To velja tudi za tiste občine, ki so v smislu omenjenega zakona že uvedle petdnevni delovni teden.

Štipendije za izpopolnjevanje v italijanščini

Na temelju sporazuma v okviru mešanega italijansko-jugoslovanskega odbora je tudi letos italijanska vlada razpisala natečaj za podelitev 6 štipendij za izpopolnjevanje v italijanskem jeziku na italijanskih univerzah v novem akademskem letu. Štipendije so namenjene predvsem specializaciji učiteljev osnovnih in srednjih šol z italijanskim učnim jezikom v Jugoslaviji. Štipendije lahko dobe pripadniki italijanske narodnostne skupine, ki imajo srednjo ali višjo šolo.

Udeležencem Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju

Vse, ki so se leta 1943 kot odposlanci ali kot gostje udeležili Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, prosimo, da nam najkasneje do konca maja t. l. pošljejo svoje naslove z navedbo, v kakšnem svojstvu so se udeležili zgodovinskega zbora v Kočevju, da bi jim mogli ob proslavi 25-letnice zbora poslati osebna vabila.

SKUPŠČINA SR SLOVENIJE
Ljubljana, Šubičeva 4

ZLATA MEDALJA 1968

ŠELE JULIJA PRVI UVOZ

Kaže, da bomo začeli letos uvažati izdelke za široko potrošnjo, za katere so devize zagotovljene z globalno kvoto, šele v drugem polletju. Letos je za ta uvoz namenjeno 1668 milijonov N-din, od tega 1187 milijonov za klirinško področje, 481 milijonov pa v konvertibilnih valutah. Vsota je približno enaka lanski, le da je manj konvertibilnih deviz, kar pomeni, da bomo uvozili več blaga iz vzhodne Evrope in Indije ter drugih klirinških držav. Od tega je 225 milijonov N-din v konvertibilnih valutah namenjeno posebnim namenom, kot intervenciji na tržišču, plačevanju v malem obmejnem prometu ter uvozu filmov. Ves ostali znesek v višini 1443 milijonov pa bodo dobile delovne organizacije v okviru Zvezne gospodarske zbornice. Tiste organizacije, ki se zanimajo za tak uvoz, morajo svoje predloge poslati do 24. maja, junija pa bodo potem razdelili devize glede na lanski uvoz. Julija je potem pričakovati sklepanje pogodb s tujimi partnerji in tudi prvi uvoz.

Bo SFRJ članica FIAVET?

V Trstu je bil do 3. maja tradicionalni turistični salon, ki ga vsako leto prireja združenje italijanskih turističnih podjetij FIAVET, in sicer vsakokrat v drugem italijanskem mestu. Letos je sodelovala na salonu tudi Jugoslavija, ki jo je zastopalo beograjsko aranžersko podjetje »Yugoslavia public«. Hkrati je bil tudi kongres turističnih organizacij Italije skupno z zastopniki turističnih organizacij drugih dežel članic FIAVET, s katerimi ima Italija tesne stike. Na kongresu je bilo 500 udeležencev, medtem ko so bili jugoslovanski zastopniki le opazovalci. Na pobudo turističnega podjetja »Kompas« so nekateri udeleženci kongresa obiskali Postojno in Opatijo.

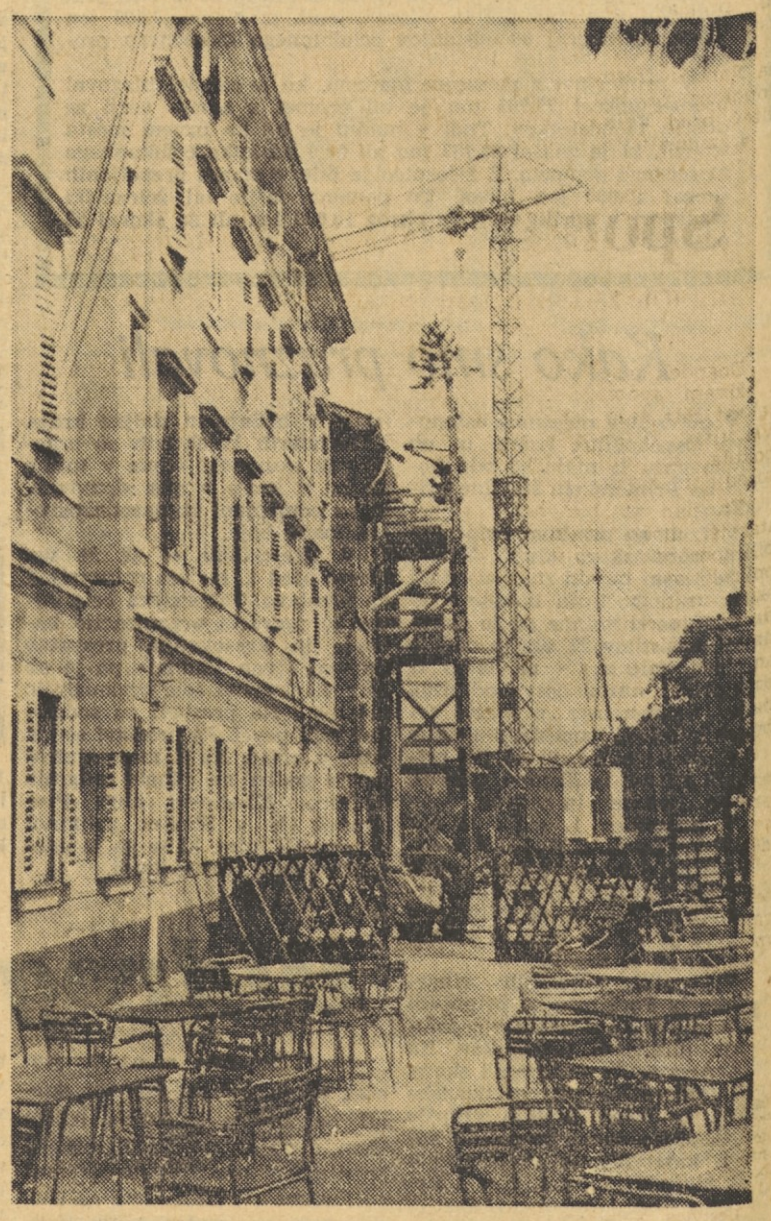

Med načrti, ki so si jih zastavili gostinci sežanske občine za razširitev in modernizacijo svojih objektov in naprav, bo najprej uresničena izgradnja novega krila pri hotelu Triglav nasproti občinske skupščine, kjer so gradbeni delavci prav v teh dneh vrhu v surovem stanju dokončanega poslopja postavili smrekco oziroma borček in tako proslavili dogodek po starem običaju

OB 25-LETNICI VSELJUDSKE VSTAJE NA PRIMORSKEM

ŠTEVILNE ŠPORTNE IN KULTURNE PRIREDITVE

25. avgusta mednarodne avtomoto dirke, zadnje tri dni avgusta igre gradbincev iz vse države, od 9. do 12. septembra zborovanje slovenskih zgodovinarjev ...

Veliko proslavo 25. obletnice vseljudske vstaje na Primorskem, ki bo 15. septembra letos v Novi Gorici, bodo spremljale številne pomembne športne in kulturne prireditve. Za uvod bodo zadnjo nedeljo v avgustu — 25. — motorne dirke z doslej največjo mednarodno udeležbo. Tekmovalci si bodo tu nabirali točke, da bi si pridobili pravico sodelovati na svetovnem prvenstvu. Pričakujejo sodelovanje okoli 150 tekmovalcev in kakih 20.000 gledalcev. Za prireditev se zanimajo celo tekmovalci iz Španije in Kanade.

Zadnje tri dni avgusta bodo športne igre gradbincev iz vse države. Sodelovalo bo okoli 1400 udeležencev iz raznih športnih panog. 8. septembra bo strelsko tekmovanje ekip slovenskih mest B skupine s sodelovanjem gostov iz Čedada.

Od 9. do 12. septembra bo v Novi Gorici zborovanje slovenskih zgodovinarjev, na katerem bodo sodelovali celo predavatelji iz Moskve. V tistih dneh bo v okviru Goriškega muzeja v kromberškem gradu odprt prenovljen oddelek NOB. V avli občinske skupščine bodo v dneh pred praznikom odprli razstavo zgodovinskih, etnografskih in drugih knjig o Primorski. V septembru bo obiskala Novo Gorico tudi potujoča razstava zgodovine Primorske od leta 1943 do 1947. Na dan pred proslavo popoldne bo na stadionu atletski kriterij z udeležbo okoli 140 najboljših atletov iz šestih slovenskih mest.

Ko so v torek na seji komisije za športne in kulturne prireditve v počastitev septembrskega praznika razpravljali o programu prireditev, so ugotovili, da je med športnimi organizacijami še velika pripravljenost, da bi vsaka po svoje prispevala k obogatitvi programa. Nogometaši so izrazili pripravljenost organizirati 7. in 8. septembra nogometni turnir. Podobno pripravljenost so izrazili tudi odbojkarji, košarkarji, kajakaši in drugi. Skratka obeta se še vrsta prireditev, ki bodo prispevale h končnemu uspehu same glavne proslave. Vendar je bilo na seji komisije poudarjeno, da bodi odlika vseh prireditev in tekmovanj kvaliteta. Razen tega se je komisija zavzela, da bi pospešili izdelavo občinskega grba, ki bi ga potem odtisnili na plakete. Prav tako naj bi se čimprej odločili za barve občinske zastave. Mir

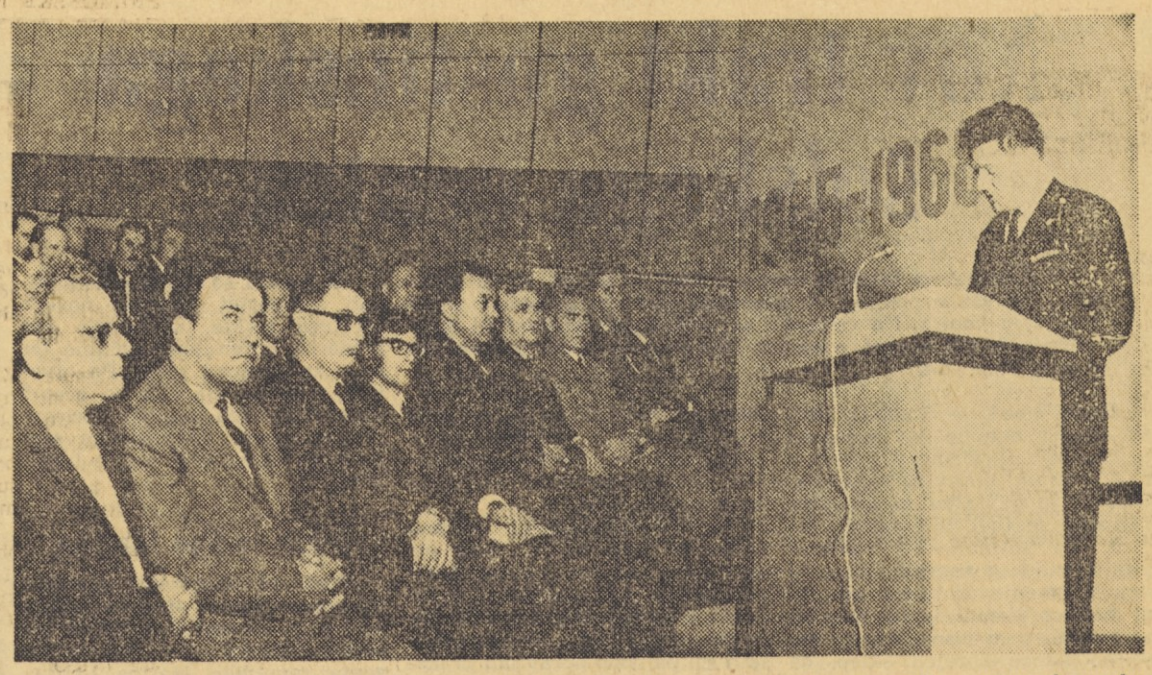

Vsako leto praznujejo v Ajdovščini svoj občinski praznik v spomin na ustanovitev prve slovenske vlade 5. maja 1945. Slavnostne seje, na kateri je govoril predsednik občinske skupščine ing. Angel Slokar, so se udeležili tudi številni gostje: podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS Vinko Hafner (prvi z leve), član tega sveta Jožko Štrukelj (peti z leve), predsednika novogoriške in idrijske občine Milan Vižintin in Stanko Murovec ter še številni drugi

Srečanje artileristov v Postojni

V Postojni je bila druga seja razširjenega odbora artilerijske brigade IV. armade in drugih artilerijskih prekomorskih enot. V knjigi, katere avtor je Karel Levičnik, bodo priobčeni tudi seznami padlih in preživelih borcev, pregledi vodilnega kadra, shema najvažnejših operacij ter ustrezno število slik iz obdobja borb. Odbor je sklenil, da bodo knjigo nekdanjim borcem artilerijskih prekomorskih enot podelili brezplačno s posvetilom kot priznanje za sodelovanje v narodnoosvobodilni borbi jugoslovanskih narodov.

Srečanje nekdanjih borcev v počastitev 25-letnice ustanovitve prvih prekomorskih brigad artilerijskih enot ter 25-letnice splošne ljudske vstaje na Primorskem bo 6. oktobra letos v Postojni. Na zborovanje bodo povabili tudi svojce padlih borcev v omenjenih enotah. Ob tej priložnosti bo postojnska občina podelila tej enoti domicil. (A. K.)

ŠTAFETNA PALICA BO V POSTOJNI 17. MAJA

Tudi postojnski mladinci bodo ponesli pozdrave predsedniku Titu za rojstni dan. Štafetno palico bodo prevzeli postojnski mladinci od sežanskih v vasi Razdrto, 17. maja, nakar bo na Trgu padlih borcev v Postojni kulturni program. V njem bodo sodelovali mladinci gimnazije in GTŠ ter brali pozdravno pismo tovarišu Titu. Nato bodo štafetno palico odnesli do Planine, kjer jo bodo prevzeli mladinci logaške občine. Republiška štafeta letos ne bo zajela območja Ilirske Bistrice in Cerknice, zato so se domenili, da se bosta medkrajevni štafeti teh mest pridružili republiški v Postojni. Priprave za sprejem štafete so na Postojnskem že v polnem teku. Pripadniki JLA, dijaki postojnske gimnazije in GTŠ ter mladina iz delovnih organizacij bodo letos skupaj pretekli 50 km dolgo pot.

I. B.

ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH SE UVELJAVLJA, TODA KAKO...

Kakšen bo izid zadeve »Park hotel«?

Spor, ki je bil do pred kratkim znan le ožjemu krogu v Novi Gorici, je aprila poprijel kar slovenski obseg. Sprti stranki sta član delovne skupnosti Park hotela v Novi Gorici Jože Mavri in kolektiv tega gostinskega podjetja. Spor traja malodane leto dni. Poseben pomen je zadeva dobila, ko je na zadnji aprilski seji novogoriške občinske skupščine predsednik občinskega sodišča v Novi Gorici Boris Kovšca obvestil skupščino, da je sodnica v tem sporu Iva Štucinova samovoljno, a v svoji delovni vnemi — tako si vsaj lahko mislimo — spremenila sodbo, ki je bila pred tem sprejeta na seji senata. Zadevo proučujejo republiški pravosodni organi in je ni mogoče imeti za zaključeno. Ne za obe sprti stranki, niti za sodnico. Dolg postopek, a je iz njega lahko zaključiti: naš pravosodni sistem ne prenese nobenih vplivov, razen ugotavljanja stvarne resnice in dejstev, ki jih terja zakon. Naposled: človeka in kolektive ščiti do zadnjih meja zakonitih možnosti, čeprav je prav ob zakonu o delovnih razmerjih mogoče slišati tudi pikre pripombe, češ da le-ta ni vedno v skladu s hotenji gospodarske reforme in da ščiti tudi nedisciplinirane člane delovnih skupnosti.

Če bi v telegrafskem slogu opisali zadevo, ki so jo nekateri začeli imenovati kar »zadeva Park hotel« (le koliko je pri nas podobnih razmer zaradi delovnih sporov, a zanje javnost ne ve?!), drugi pa »zadeva sodnice Štucinove«, bi se stvari pokazale v naslednji podobi:

Že lani se je na razpisano mesto direktorja Park hotela javil dotedanji direktor Ludvik Gabrijelčič. Nekateri v delavskem svetu se z njegovo kandidaturo niso strinjali. Točneje: trije. Na tajni seji (pristopa niso dovolili nikomur, tudi vsi člani delavskega sveta niso bili vabljeni, nekaterim opazovalcem pa so celo pokazali vrata), ki razen tega ni bila pripravljena po zakonitih predpisih, so ob tajnem glasovanju z večino glasov odklonili kandidata, ki se je seveda zaradi takega postopka pritožil. Občinska skupščina je zato (predsednik delavskega sveta je sklical sejo telefonično dan prej, povabil ni vseh 14 članov, ampak samo 12) razveljavila volitve. Nato je kolektiv, sklican kot občni zbor sindikalne podružnice, a med sejo preimenovan v zbor delovne skupnosti (kar najbrž tudi ni v skladu s predpisi) dal delavskemu svetu nezaupnico. Ta pa je opravljal svoje naloge naprej ter razpisal volitve polovice članov delavskega sveta. Novi delavski svet je izvolil za direktorja Ludvika Gabrijelčiča. Toda to je najbrž le povod za nastali spor. Park hotel ima namreč več obratov. Značaj dela je tak, da je včasih nujno začasno razporejati natakarje iz enega v drugi obrat. Tako bi moral tudi natakar Jože Mavri iz Park hotela v gostilno »Zvezda«. Po statutu podjetja to ni premestitev na drugo delovno mesto, ampak samo razporeditev v drugi obrat, toda na enako delovno mesto. Mavri se je temu uprl in namesto v »Zvezdo« odšel na bolovanje, istočasno pa sprožil delovni spor pri občinskem sodišču, češ da gre v tem primeru za hoteno nagajanje, ker se svoj čas ni strinjal s kandidaturo direktorja. V kolektivu pa vedo povedati, da so drugemu članu kolektiva, ki je tudi bil proti kandidaturi direktorja, omogočili višjo specializacijo v Opatiji. Istočasno pa je občinski organ, pristojen za delo, izdal zaščitno odločbo za Mavrija, čeprav nekateri menijo, da ni bilo za to pravne nuje. Tako je Mavri ostal na delu v Park hotelu do razsodbe sodišča. A je prvo tožbo občinsko sodišče zavrnilo, prav tako njegovo pritožbo okrožno. Medtem so v »Zvezdi« stregli vajenci. Ko pa so odšli na izpite, se je spet pojavila začasna vrzel in so Mavrija ponovno razporedili začasno k »Zvezdi«. Toda spet se je uprl in 8 dni ni prihajal na delo. Sledila je zato delovna odpoved zaradi samovoljne zapustitve dela. Mavri je spet vložil tožbo zaradi ugotovitve obstoja razmerja. Občinsko sodišče je tožbenemu zahtevku Mavrija ugodilo, vendar je okrožno sodišče v Novi Gorici na pritožbo gostinskega podjetja to sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo občinskemu sodišču v ponovno obravnavanje, ker dejansko stanje ni bilo dovoljno ugotovljeno. Ponovna obravnava je bila 11. marca in je senatu predsedovala sodnica Iva Štucin. Po obravnavi je objavila sklep, da je zadeva zrela za razsojo in da bo sodba izdana pismeno. Na seji senata je bilo sklenjeno, da se tožbenemu zahtevku Mavrija **ugodi.** Kljub temu pa je bil strankam vročen pismeni odpravek sodbe, v katerem je bilo navedeno v izreku, da se tožbeni zahtevek Mavrija **zavrne.** Štucinova pravi, da je nekaj dni po seji senata naletela na težave pri izdelavi sodbe, ker je po podrobnejši proučitvi zadeve ugotovila, da bi morala tožbeni zahtevek zavrniti. Hotela je sicer sklicati ponovno sejo senata, vendar je medtem sodnikoma porotnikoma že potekla mandatna doba. Zato je brez temeljitejšega premisleka in ne da bi se s komerkoli posvetovala, sama naročila zapisnikarici, naj v posvetovalnem zapisniku nad besedilom izreka sodbe pripiše: »Zavrne se tožbeni zahtevek, ki se glasi ...« Poudariti ob tem pa je, da v tem primeru niso zasledili nobenih elementov, ki bi kazali na to, da bi pri njenem dejanju bili podani kakršnikoli drugi nagibi.

Ni tudi v naši pristojnosti, da to ocenjujemo: napravila bo to posebna republiška komisija. Za zdaj lahko povemo, da je zadnja sodba razveljavljena.

A si vendarle ob vsem tem dovoljujemo dvomiti v usklajenost zakona o delovnih razmerjih z zahtevami po delovni disciplini in osebni odgovornosti, ki sta pogoj za uresničitev ciljev gospodarske reforme in — ne nazadnje — dajeta samoupravljanju, ki naj ne bo brezvladje, pravo veljavo! In prav ob vsem tem: nobenega sodnega spora ne bi bilo, če bi v Park hotelu to vedeli. Pa najbrž niso. Nič ne pomaga tudi nedavna tiskovna konferenca, na kateri je želel direktor povedati svoje mnenje. Skrajni čas je, da kolektiv začne živeti svoje samoupravno življenje s potrebnim redom, delovno disciplino in nujnim spoznanjem, da je gostinstvo zaradi ljudi in ne obratno.

Iz vsega tega res ni treba kovati senzacij! Najmanj sodnih, ki v svojih odtenkih pomenijo nezaupanje samoupravnim dogovorom. Jožko Martelanc

POSVETOVANJE PREDSTAVNIKOV PLANINSKIH DRUŠTEV PRIMORSKE NA NANOSU

Tabor primorskih planincev bo na Nanosu 8. in 9. junija

V zadnji številki našega lista smo že poročali o posvetovanju primorskih planincev na Nanosu, prav tako o predvidenem planinskem taboru. Na tem posvetovanju so predstavniki primorskih planinskih društev sklenili, da bo ta tabor 8. in 9. junija. To prireditev bodo organizirali v okviru proslav 25-letnice splošne vstaje na Primorskem V soboto, 8. junija, bodo planinci prižgali na Nanosu kresove, naslednji dan dopoldne pa bo osrednja prireditev pred Vojkovo kočo.

4. avgusta se bodo primorski planinci udeležili proslave ob 75-letnici organiziranega planinstva v Sloveniji. Ta prireditev bo v Logarski dolini.

Razumljivo so udeleženci posvetovanja razpravljali o problemih svojih društev. Razveseljivo dejstvo je, da v trinajstih primorskih planinskih društvih deluje nekaj nad 2700 članov. Dobra polovica je mladine in pionirjev. Zato primorsko planinstvo ni preveč zaskrbljeno za naraščaj. Zavedajo pa se, da ob tolikšnem številu morajo delovanje zastaviti smotrno, če želijo, da bo planinska mladež planinsko, koristno in prav vzgojena. Ob društveni problematiki pa bi vendarle kazalo zapisati, da so društva organizacijsko kar utrjena. V slabi koži sta le bovško in ilirskobistriško. Bovško preboleva finančno in mladinsko, ilirskobistriško pa predvsem mladinsko krizo. Z najbolj razveseljivo novico na posvetovanje pa so prišli idrijski planinci. Skupščina občine Idrija je namreč oprostila plačevanja prometnega davka postojanke planinskih društev Idrija in Cerkno. Za idrijsko društvo to predstavlja okoli 3 milijone S-din letno. S temi sredstvi bodo lahko uspešno vzdrževali kočo na Javorniku, na Hlevišah in Dom na Vojskem, cerkljanski planinci pa bodo s temi sredstvi lahko skrbeli za postojanki na Poreznu in na Črnem vrhu nad Novaki.

Žal se posveta niso udeležili zastopniki vseh planinskih društev. Najbližjih iz Vipave in Ajdovščine ni bilo na posvetu. Tudi Cerkljani se posveta tokrat niso udeležili. Ciril Zupanc

Spomini ne zbledijo

(Ob 25-letnici fašističnega pokola v Štjaku, 16.—17. maja 1943)

Dogodek mi je dobro znan in v živem spominu, čeprav sem takrat bila še v ječi v Firencah. Vsi tisti, ki so bili žrtve tega pokola, so bili domačini, moji sosedje in znanci.

Ta dan so bili doma samo starejši moški in tisti, ki niso bili sposobni za vojsko. Fašisti so pobrali vse in jih pred občinskim uradom postavili v vrste, da jih postrelijo. Bilo jih je petnajst. Fašisti so jih določili za smrt kot talce, za kazen, ker so domači partizani dan prej napadli kamion in je eksplozija bombe ubila trinajst fašistov.

Bil je to prvi organizirani napad na sovražnika. Fašisti so podivjali in niso vedeli, kako bi se čim bolj maščevali nad nedolžnimi ljudmi.

Od opisanega pokola bo poteklo te dni 25 let. Čas celi vse rane, vendar te rane za svojci in znanci še vedno skelijo. Pa tudi ostali naš svet, ki zna ceniti žrtve za svobodo, se mora te dni spomniti dogodka, ki je v zvezi z bojem našega naroda za svojo svobodo. Ivanka Renar

Mladinska in pionirska liga koprske podzveze

V nedeljo je bilo na sporedu srečanje v mladinski in pionirski ligi koprske podzveze. Pionirji Kopra so se pomerili s Taborom in dosegli rezultat 1:2 (0:1). Mladinci: Koper : Tabor 3:0 (p. f.), Izola : Hrvatini 4:1 (1:1).

Lestvica pionirske lige je naslednja: Koper 11, Izola 7, Tabor 6, Piran 4, Hrvatini 2.

Lestvica mladinske lige: Izola 12, Koper 9, Piran 7, Hrvatini 4, Tabor 2. (V. R.)

DVODNEVNI SEMINAR ZA UČITELJE ZGODOVINE, SOCIALOGIJE IN FILOZOFIJE

Zavod za prosvetno pedagoško službo, Delavska univerza in občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Koper — ob sodelovanju sveta za razvijanje tradicij NOB republiškega odbora ZZB Slovenije — so organizirali dvodnevni seminar o narodnoosvobodilni borbi na Primorskem. Seminarja so se udeležili učitelji zgodovine na osnovnih šolah, gimnazijah in poklicnih šolah ter učitelji sociologije in filozofije z območja občin Ilirska Bistrica, Postojna, Sežana, Piran, Izola in Koper. Seminar je tudi v počastitev 25. obletnice vstaje primorskega ljudstva. Glavna pozornost je bila na naslednjih temah: razvoj ljudske oblasti v Sloveniji s posebnim poudarkom na Slovensko Primorje, gibanje prekomorskih brigad ter narodnoosvobodilni tisk v Slovenski Istri. Govora je bilo tudi o pouku zgodovine na naših šolah.

Predsednik občinske skupščine in predsednik odbora ZZB Koper sta priredila sprejem za vse udeležence seminarja. Sprejema so se udeležili tudi predstavniki obalne konference SZDL, Zavoda za prosvetno pedagoško službo in delavske univerze iz Kopra.

Reviji glasbenih šol Primorske

V proslavljanje 25. obletnice vseljudske vstaje na Primorskem se bodo letos vključile tudi glasbene šole. Tej pomembni obletnici bodo posvetile letošnja srečanja svojih učencev.

Na koncertnem nastopu v Ajdovščini 11. maja ob 17. uri bodo sodelovali učenci iz glasbenih šol v Idriji, Novi Gorici, Šempetru, Tolminu, Ajdovščini, kot gost pa šola Glasbene matice iz Trsta, na reviji v Sežani, 12. maja ob 15. uri pa učenci iz šol v Ilirski Bistrici, Postojni, Sežani ter Centra za glasbeno vzgojo Koper s šolami v Izoli, Kopru in Piranu.

Na teh koncertih bodo nastopili mladi klaviristi in violinisti, učenci flavte, klarineta in trobente, predstavile se bodo večje in manjše instrumentalne skupine.

Glasbene šole se s svojimi rednimi internimi in javnimi nastopi uspešno vključujejo v glasbeno in kulturno življenje svojih krajev, enkrat letno pa rezultate svojih glasbeno vzgojnih prizadevanj pokažejo tudi na skupnih koncertnih nastopih. Na pobudo društva pedagogov Primorske — letos poteka peto leto, odkar je bilo ustanovljeno — so bila srečanja glasbenih šol dosedaj že v Piranu, Novi Gorici, Izoli, Šempetru, Idriji in Kopru, organizacijo pa uspešno izpeljujejo občinski sveti ZKPO in krajevne glasbene šole.

Novogoriški kulturni delavci na obisku pri tržaških tovariših

Skupina novogoriških kulturnih delavcev je pod vodstvom podpredsednika občine Jožka Humarja, predsednika zveze kulturno prosvetnih organizacij Nova Gorica prof. Darija Bratoša in vodje službe za informacije pri občinski skupščini Cvetka Nanuta, v sredo, 8. t. m., obiskala slovenske kulturne delavce v Trstu. Ti so pripravili svojim gostom obsežen dnevni program z obiskom slovenskih kulturnih ustanov v Trstu, najprej pa s posvetovanjem v prostorih slovenske kulturno gospodarske zbornice.

Razgovor je pričel predsednik SKGZ Boris Race, ki je uvodoma poudaril pomembnost in nujnost ustvarjanja enotnega kulturnega prostora tudi preko politične meje po vsem ozemlju, kjer strnjeno žive Slovenci. O prosvetni zvezi je spregovoril njen predsednik Edvin Švab. Poudaril je, da sta najbolj živi obliki kulturno prosvetnega delovanja tržaških in goriških Slovencev zborovsko petje in dramska aktivnost. O slovenski študijski knjižnici je povedal njen upravnik dr. Franc Škerlj, da deluje že od leta 1947 in da ima danes okoli 80.000 knjig. O glasbeni matici in šoli je govoril dr. Gojmir Demšar. Šola ima okoli 230 učencev, ki razvijajo tudi živahno koncertno dejavnost. Upravnik slovenskega gledališča v Trstu Rado Ravber je označil to ustanovo kot eno redkih popolnoma profesionalnih slovenskih kulturnih ustanov v zamejstvu. Povedal je tudi, da se primeri, da naletijo na svojih gostovanjih v obrobnem delu matične države na »konkurenco« tamkajšnjih gledališč. Zapisovalec teh vrstic je mnenja, da o tovrstni konkurenci — razen v smislu primerjave kvalitet — sploh ne more biti govora in da ostaja kljub delovanju več gledališč še precejšen del Primorske bela lisa na slovenskem kulturnem zemljevidu. Dalje je Jože Koren označil Primorski dnevnik kot edini slovenski zamejski dnevnik, S tem pa je očitna tudi že njegova politična, kulturna in narodnostna vloga. Sicer pa je slovenska časnikarska dejavnost tržaških in goriških Slovencev zelo živahna. Poleg drugega periodičnega tiska izhajata kar dve literarni eseistični reviji: Most in Zaliv. V Trstu je tudi že zametek slovenskega arhiva in muzeja, za kar skrbi Drago Pahor. Ob koncu srečanja za štirioglato mizo se je izoblikoval soglasen sklep, da bo prihodnje tako srečanje čimprej v Novi Gorici.

Sledil je ogled slovenske študijske knjižnice, glasbene matice in šole, dijaškega doma, kulturnega doma, obisk spomenika na Bazovici, nakar so se udeleženci srečanja vrnili skozi slovenske vasi na Bregu in skozi Dolino v Trst, kjer so si ogledali še uspelo predstavo slovenskega tržaškega gledališča.

V tem bogatem dnevu se je med udeleženci srečanja utrdila misel, da bi morala postati takšna srečanja redna oblika komuniciranja slovenskih kulturnih delavcev z obeh strani meje in da bi morali ti stiki čimprej dati konkretne rezultate. SaS

Nov trakt gostinskega šolskega centra

V Gostinskem šolskem centru v Izoli je bil 26. aprila sestanek gostinskih podjetij in gostilničarjev ter otvoritev novih prostorov centra. Na sestanku so udeleženci razpravljali predvsem o delu z učenci, o načinu sprejemanja novih učencev ter o delovni praksi.

Danes obiskuje Gostinski šolski center skupno 466 gojencev te šole. Ob sprejemu v šolo morajo vpisani opraviti psihološki test, ki je odločilen za sprejem. Obvezen je tudi zdravniški pregled. Na sestanku so nekateri predstavniki gostinskih podjetij izrazili mnenje, da bi bili potrebni tudi sprejemni izpiti. Ker pa se s predlogom niso strinjali vsi, so na koncu sprejeli sklep, da bodo sprejemne izpite opravljali le tisti učenci, katerih podjetja bodo to želela.

Zelo pereče je vprašanje: koga sprejeti v internat, ki ima le 120 ležišč. Potrebnih pa bi bilo veliko več. Udeleženci so se zedinili, da bodo v internat sprejemali predvsem učence iz oddaljenih krajev, prednost pa bodo imeli prvi letniki.

Gojenci Gostinskega šolskega centra iz Izole so bili letos pozimi na praksi na Češkem. Predvidoma bi morali ostati tu le tri tedne, a praksa se je zavlekla kar na cel mesec. Češki učenci gostinskih šol pa bodo opravljali prakso letos poleti pri nas. Na praksi bodo v hotelih Luciji in Palacu v Portorožu, v koprskem Triglavu in v Simonovem zalivu. Stroške prakse pa bodo krila podjetja sama.

Na koncu so gostje prisostvovali slavnostni otvoritvi novega šolskega trakta, ki obsega več moderno opremljenih učilnic ter sobo za namizni tenis. Po otvoritvi novega dela šole so učenci vseh kuharskih razredov pripravili številnim udeležencem razstavo in poizkušnjo svojih izdelkov.

Obisk iz San Marina

Pred prvomajskimi prazniki je bila v Kopru skupina profesorjev in študentov srednjih šol iz San Marina pod vodstvom regenta republike Marina Belluzzija. Gostje so si ogledali razne kulturno - zgodovinske znamenitosti Kopra, Izole in Pirana.

Goste iz San Marina je sprejel tudi predsednik koprske občinske skupščine Miro Kocjan in jim poklonil v spomin zbirko koprskih grafik akademskega slikarja Zvesta Apollonia.

Rekonstrukcije in asfaltiranje cest

Upravni odbor sklada za ceste koprske občine je sprejel finančni načrt za tekoče leto. Za vzdrževanje, rekonstrukcijo in asfaltiranje cest IV. in delno III. reda na območju koprske občine bo letos na razpolago 1,927.000 N-din ali za 28 odstotkov več kot lani. Med drugim je predvidena rekonstrukcija ceste Gabrovica — mejni prehod Osp, asfaltiranje ceste Plavje — prehod Beloglav ter asfaltiranje ceste Šalara — Marezige.

V Izoli so pred prvomajskimi prazniki odprli novo blagovnico v novozgrajeni stavbi na obali poleg sedeža občinske skupščine. Izola je z novo trgovino, ki pripada postojnskemu podjetju Nanos, in z novo stavbo nasploh, veliko pridobila na splošni podobi tega dela mesta

Sporazum o zadružnem domu v Bertokih

V Bertokih so se v začetku tedna sestali na razgovor predstavniki kmetijskega kombinata Agraria, člani sveta krajevne skupnosti, občinski odbornik in predsednik krajevne konference Socialistične zveze. Na tapeti je bil zadružni dom v Bertokih, ki je slabo izkoriščen, potreben temeljite preureditve in razširitve.

Sedaj je v domu dvorana, hladna, pozimi neuporabna, gostišče, trgovina in mesnica. Okolica je neurejena, brez urejenega parkirišča, brez asfalta. Na sestanku so se vsi strinjali, da je potrebno dom temeljito preurediti in razširiti tako, da bo stavba bolj funkcionalna. Predvsem je potrebno preurediti dvorano in prostore nad dvorano, v katerih bi imele sedež razne krajevne skupnosti, tudi družbeno-politične organizacije, saj Bertoki stalno rastejo in postajajo predmestno naselje. Primerno je treba urediti tudi okolico, da bo do stavbe lažji dostop, da bo dovolj prostora za parkiranje avtomobilov.

Razpravljali so tudi o upravljanju s stavbo ter o lastništvu, ki je še sporno. Načelno so se sporazumeli, da bodo v kratkem to vprašanje razčistili v zadovoljstvo in korist vseh zainteresiranih. — RZ

Madžarska vojaška delegacija v Kopru

Pred kratkim je obiskala tudi Koper madžarska vojaška delegacija, ki je bila na sedemdnevnem obisku v Jugoslaviji pod vodstvom poveljnika obmejnih enot generala Gustava Szaba. Delegacija, ki jo spremlja skupina višjih oficirjev Jugoslovanske ljudske armade, si je ogledala nekatere obmejne postojanke na Koprskem, potem pa je odpotovala proti Dalmaciji. Člane delegacije je sprejel tudi predsednik koprske občinske skupščine Miro Kocjan.

V STRUNJANU SO LEPO PROSLAVILI STOLETNICO GIORGIA ROSSA

ZDRAV IN ČIL V DRUGO STOLETJE

V nedeljo, 5. maja, je v Strunjanu slovesno zakoračil čez prag v drugo stoletje življenja kmetovalec italijanske narodnosti Giorgio Rosso. Rojen je bil pred sto leti v Piranu, leta 1877 pa se je s starši doselil v Strunjan in se poslej ni premaknil iz njega. Prestal je dve veliki vojni in truda polno življenje v nenehnem boju za obstoj, vendar je vse do danes ohranil neizčrpno dobro voljo in življenjsko čilost.

Za visoki življenjski jubilej so mu domači pripravili lep praznik. Štiri generacije so z njim v hiši — tja do pravnukov — vendar je na posestvu še sam gospodar, čigar budno oko preudarno ravna krmilo skupne barke, na kateri se skozi življenje prebijajo k lepšim časom ti štirje usodno povezani rodovi.

Domačim in jubilantu so se s čestitkami in darili pridružili že v soboto številni sosedje in znanci od vsepovsod. V nedeljo dopoldne so prišli na obisk predstavniki italijanskega kulturnega krožka iz Pirana in stoletniku posebej čestitali kot pripadniku italijanske etnične skupine in zvestemu sinu piranske obale, ki v ljubezni do svojih vinogradov in njiv, do solin in morja ob strunjanski obali ni nikoli niti pomislil na to, da bi se odzval političnemu snubljenju na izselitev.

V nedeljo proti večeru so vedrega slavljenca in njegove svojce obiskali tudi predstavniki občinske skupščine s predsednico Jolando Kosovo na čelu. V družbi s člani sveta krajevne skupnosti in SZDL je predsednica občine čestitala stoletniku k visokemu jubileju, mu zaželela še mnogo sreče in zdravja ter mu izročila spominsko darilo. S čilim starčkom so se vsi rokovali in nato ostali v družbi z njim in domačimi ob zanimivem in zabavnem razgovoru ter petju, ob katerem je jubilant sam priklical iz grla svoje najljubše pesmi in melodije.

Že res, da se je življenjska doba nasploh podaljšala, vendar pa je sto let le nekaj še izredno posebnega. Posebno še zato, ker Giorgio Rosso vse svoje stoletno življenje skoraj ni imel opraviti z zdravniki. Do visoke starosti mu je po lastnih besedah največ pripomoglo trdo delo in zmerno življenje. Da bi ga še užival v miru in sreči, mu vsi od srca želimo! (rb)

Začelo se je toplo vreme in sladoled že kar prija, kar nehote izpričujejo tudi sežanska dekletca, ki jih je fotografsko oko te dni presenetilo pri sladkem opravilu pred trgovino z železnino na Partizanski cesti sredi mesta

Na kratko iz Pirana

V Piranu je bila 26. aprila otvoritev razstave slikarke Grete Pečnikove. Slikarstvo Grete Pečnikove ni povezano z razstavami in nagradami, saj je bilo tokrat prvič predstavljeno javnosti. Mestna galerija v Piranu je razstavljala 53 njenih slik, ki so nastale v zadnjih šestih letih. Greta Pečnik spada med slikarje naivce. Tèmo svojih podob črpa iz življenja okoli sebe. To so spomini na njen rojstni kraj Slovenske Konjice, ali posebnosti pokrajine, v kateri živi sedaj. Kvaliteta njenih del, pridobljena skozi njeno prizadevnost in neposrednost ter njen slikarski talent, bosta prav gotovo opažena kljub obilici in visokemu nivoju jugoslovanskega nivnega slikarstva.

Maturanti piranske gimnazije so konec aprila priredili v »Tartinijevem gledališču« literarni večer, na katerem so uprizorili Cankarjevo Lepo Vido. Dolgo časa so se pod vodstvom prof. Carmen Furlan pripravljali za nastop. Gledalce in poslušalce so prijetno presenetili, saj je izvajanje Lepe Vide zelo zahtevno.

V spodnjih prostorih hotela »Sidro« v Piranu pa so te dni odprli novo trgovino spominkov in drugega blaga. Za Piran je taka trgovina velika pridobitev, zlasti med sezono, saj bodo v njej prodajali med drugim tudi opremo za kopanje.

4. maja je bil v dvorani gasilskega doma v Piranu občni zbor Rdečega križa. Poleg običajnega dnevnega reda. je na občnem zboru govoril doktor Mile Jenko o letošnjem mednarodnem dnevu Rdečega križa in o njegovi vlogi v naši družbi.

Ivanu Peroši zlata značka DPM Slovenije

Ivana Perošo iz Pomjana, ki je rešil triletno deklico iz vodnjaka, so na njegov rojstni dan obiskali predstavniki organizacije zveze prijateljev mladine, obalne konference SZDL in predstavniki krajevnih družbeno-političnih organizacij.

Ob tej priložnosti so mu v imenu družbeno-političnih organizacij izrekli vse priznanje za njegovo pogumno in človekoljubno dejanje.

Predsednik občinske zveze prijateljev mladine pa je Peroši izročil zlato značko DPM, kar je največje priznanje te organizacije in se podeljuje ljudem, ki se nesebično žrtvujejo za blaginjo otrok. (M. V.)

Prvi partizanski slovenski šolniki se bodo sestali v Kopru

Med prireditvami v počastitev 25-letnice množične vstaje na Primorskem bo letos 29. junija v Kopru srečanje prosvetnih delavcev, ki so v letih 1943—1947 delovali na Koprskem. Po kapitulaciji Italije, 1943. do 1947. leta so ustanovili na Koprskem slovenske partizanske šole v 30 vaseh in v tem je bil temelj za razvoj slovenskega šolstva v Slovenski Istri. Učitelji v tedanjih šolah so bili mladi požrtvovalni prosvetni delavci in drugi intelektualci, ki se niso ustrašili pionirskega dela za slovensko misel in besedo, pa čeprav so bili v neprestani življenjski nevarnosti. Elvira Vatovec iz Čežarjev in Zora Purger iz Gabrovice sta prav zaradi svojega političnega in kulturnega dela kot prosvetni delavki dali svoji življenji. S srečanjem v Kopru se bodo prvi slovenski šolniki na Koprskem dostojno oddolžili jubileju vstaje in spominu Elvire Vatovec, ki so jo nacisti ubili ter Purgerjeve, ki so jo do smrti mučili v tržaški Rižarni.

Enakopravnost občanov italijanske narodnosti

Na zadnji seji skupščine občine Koper so se odborniki in vsa naša javnost seznanili z izvajanjem statutarnih, zakonskih in ustavnih določil, ki zagotavljajo enakopravnost občanov italijanske narodnosti na območju koprske občine. Naši javnosti in tudi v inozemstvu je dobro znano, da je občanom italijanske narodnosti v skladu z zvezno in republiško ustavo s statutom občine Koper dejansko, v življenju in družbeni praksi, zagotovljena popolna enakopravnost in možnost vsestranskega razvoja. Takšno stališče in praksa temeljita na načelih naše socialistične družbene ureditve.

Po podatkih pred dvema letoma živi v koprski občini 686 oseb italijanske narodnosti oz. nekaj nad dva odstotka prebivalstva. Narodnostno mešano območje, kjer živijo poleg Slovencev tudi Italijani, obsega mesto Koper, naselja Škocjan, Semedelo, Bertoke (Sermin), Ankaran in Hrvatine.

Kako dosledno izvaja naša družba sprejeta načela, kažejo najnovejši podatki: v občinski skupščini sta dva odbornika italijanske narodnosti. Po en član italijanske narodnosti je v svetu za gospodarstvo ter v svetu za šolstvo. Tudi v medobčinskem svetu obalnih občin je en odbornik italijanske narodnosti. Na občinskem sodišču so trije porotniki italijanske narodnosti, na okrožnem gospodarskem pa dva. V svetih krajevnih skupnosti in v poravnalnih svetih so štirje občani italijanske narodnosti. V obalni konferenci SZDL sta dva občana italijanske narodnosti iz koprske občine. V samoupravnih organih delovnih organizacij jih je enajst, na vodilnih mestih v gospodarstvu, kot so direktorji, šefi obratov ali na drugih vodilnih položajih pa je pet občanov italijanske narodnosti. To so le nekateri podatki, ki kažejo, da so občani italijanske narodnosti tudi v praksi enakopravni pri dobivanju in izvrševanju javnih služb in funkcij v občinski skupščini in drugih družbeno političnih organih.

Občanom italijanske narodnosti je zagotovljena svoboda uporabe italijanskega jezika v občinski skupščini in njenih organih ter sploh v javnem življenju, pri opravljanju javnih funkcij in drugih dolžnosti ter pri uveljavljanju zakonitih pravic in pravnih koristi. Na sejah skupščine je stalni prevajalec za prevajanje iz italijanščine v slovenščino in obratno.

Občanom italijanske narodnosti je zagotovljeno osnovno šolanje v materinem jeziku. V sodelovanju z drugimi občinami skrbi koprska za njihovo izobraževanje v srednjih, splošno izobraževalnih in strokovnih šolah in v drugih izobraževalnih zavodih z italijanskim učnim jezikom. Osnovne šole za učence italijanske narodnosti so v Kopru, Semedeli, Bertokih in Kolombanu, v Kopru pa je italijanska gimnazija. V vseh slovenskih šolah na narodnostno mešanem območju občine je italijanski jezik obvezen učni predmet v vseh razredih, v italijanskih šolah pa slovenski. Občina vzdržuje v Kopru samostojni italijanski otroški vrtec, podpira kulturne krožke in druge oblike kulturnega delovanja, v katerih se združujejo in izživljajo občani italijanske narodnosti. Podpira in pospešuje povezovanje občanov italijanske narodnosti s kulturo matičnega naroda in s kulturami jugoslovanskih narodov. Na ta način utrjujejo njihovo vlogo aktivnega dejavnika pri zbliževanju in medsebojnem spoznavanju narodov obeh sosednjih dežel.

Kazenski in upravno kazenski postopek se vodita v jeziku obtoženega občana. Postopki, v katerih nastopa več strank obeh narodnosti, se vodijo v slovenskem in italijanskem jeziku. Upravni organi, sodišča in drugi organi, morajo uradne akte izdajati občanom italijanske narodnosti v obeh jezikih. V državnih organih, zavodih in delovnih organizacijah, ki pri svojem delu prihajajo v službeni stik z občani, morajo biti sistemizirana delovna mesta, na katerih je obvezno znanje slovenskega in italijanskega jezika.

Zakonska zveza med občanoma italijanske narodnosti se sklepa v italijanskem jeziku, med občanoma obeh narodnosti pa v slovenskem in italijanskem jeziku. Na proslavah, zborovanjih in drugih javnih manifestacijah, ki so namenjene vsem občanom, morajo priti do izraza občani obeh narodnosti in oba jezika. Na zborih volivcev, kjer žive tudi občani italijanske narodnosti, uporablja vsak občan svoj materin jezik. Napovedovanje in druga obvestila na javnih mestih se morajo opraviti v obeh jezikih. Gradivo za zbor volivcev mora biti pripravljeno v obeh jezikih. Obrazci, ki so namenjeni občanom narodnostno mešanega območja, morajo biti dvojezični. Uporaba dvojezičnih obrazcev je obvezna zlasti v matični, dohodarstveni in zdravstveni službi, na občinskem sodišču in drugih službah, ki redno prihajajo v službeni stik z občani.

Državni organi in delovne organizacije, ki poslujejo s strankami, ter politične in druge družbene organizacije, ki imajo svoj sedež na narodnostno mešanem območju, uporabljajo v svojem poslovanju dvojezične pečate in žige. Javni napisi na mešanem območju so prav tako dvojezični, enako razglasi na oglasnih deskah državnih organov in drugi javni razglasi ali naznanila državnih organov in družbeno političnih organizacij. Odloki in drugi splošni akti občinske skupščine in njenih organov se objavljajo v obeh jezikih. RZ

Stanovanjsko podjetje občine Koper

ČESTITA VSEM OBČANOM
ZA OBČINSKI PRAZNIK
IN JIM ŽELI
VELIKO DELOVNIH USPEHOV

KOMPAS KOPER

ISKRENO ČESTITA
OB OBČINSKEM PRAZNIKU
OBČINE KOPER

Cenjenim strankam se priporočamo in nudimo vse vrste turističnih uslug.

Industrija – osnova za razvoj

Rezultati poslovanja gospodarskih organizacij v koprski občini so bili lani kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja, ki jih je uvedla reforma, zadovoljivi, če jih primerjamo z zvezo in republiko. Ti zaostreni pogoji so se kazali v močnem pomanjkanju denarja, v povečanih zalogah, zmanjšani rasti proizvodnje in v povečanju medsebojnih terjatev. Vse to je vplivalo tudi na zmanjšanje zaposlenosti. V naši občini se je lani slabo odrezala industrija, ki je bila pred reformo vodilna gospodarska panoga, lani pa je zasedla tretje mesto v občini.

Ker pa je industrija osnova za razvoj koprske komune, smo načelniku za gospodarstvo pri občinski skupščini dipl. ekon. Mitji Logarju in svetniku za gospodarstvo ing. Petru Aljančiču postavili nekaj vprašanj, ki zadevajo možnosti razvoja industrije v naši občini.

Vprašanje Primorskih novic: »Na eni izmed zadnjih sej skupščine občine je bilo v informaciji o gibanju gospodarstva ugotovljeno, da je industrija v občinskem gospodarstvu zdrknila s prvega mesta na tretje. Ker pa je industrija osnova za razvoj naše komune, kaj sodite, ali ima perspektive na obalnem območju?«

Ing. Aljančič: »Upoštevajoč dejstvo, da ima Koper s svojo luko in neposredno okolico izredno ugodno lego za razvoj industrije, menim, da je sedanji zastoj le začasen in posledica preorientacije našega gospodarskega sistema, ki smo jo začeli z reformo. Vsekakor bo vodilno vlogo v razvoju industrije imela industrijska cona v Kopru, ki ima že svoj določen prostor neposredno ob luki. Urbanistična ureditev industrijskega prostora je v zaključni fazi in bo v najkrajšem času tudi razgrnjena. S tem bodo ustvarjeni osnovni pogoji za interesente, ki nameravajo vložiti v industrijski coni svoj kapital ter izkoristiti cenen morski prevoz tako za surovine kot za gotove izdelke. Z zgraditvijo železnice lansko jesen proti širšemu zaledju so se pogoji za razvoj industrije še znatno zboljšali.«

Vprašanje PN: »Prvi rezultati železniške povezave Kopra z zaledjem so že tu, saj ljubljanski Petrol že gradi velike rezervoarje kot sprejemno skladišče za tekoča goriva. Že to vliva optimizem, da bodo Petrolu sledili še drugi. Ali je kaj zanimanja za vselitev domačega in inozemskega kapitala v industrijsko cono?«

Ing. Aljančič: »Zanimanje je še precejšnje in so v teku razgovori z domačimi in tujimi firmami. Pri vseh razgovorih je na tapeti vprašanje, kakšne prednosti ponuja koprska industrijska cona v primerjavi z drugimi legami. Ni še jasna orientacija, ker Slovenija še nima zasnove dolgoročnega gospodarskega razvoja. Zato sta proučevanje in previdnost na mestu. Vsekakor pa bo Koper zaradi prednosti, ki jih ima, igral važno vlogo pri dokončni izdelavi programa gospodarskega razvoja Slovenije. Medobčinski obalni svet je že sprejel sklep, da je nujno v najkrajšem času izdelati dolgoročni program razvoja obalnega območja. Vsaki panogi je potrebno določiti svoje mesto in odrediti vplivna območja. Pri tem bo izredne važnosti uskladitev obalne gospodarske zasnove z republiškim programom.«

Primorske novice: »Iz leta v leto imamo na voljo dovolj mladih ljudi, ki so končali osnovno, poklicne, srednje in tudi visoke šole. Ali so perspektive, da bo vsa ta mladina različnih poklicev dobila zaposlitev doma?«

Mitja Logar: »Upoštevajoč sedanje začasno stanje, je težko dati povsem pritrdilen odgovor. V smernicah za razvoj gospodarstva za letošnje leto je predvideno 2-odstotno povečanje števila zaposlenih. Menim pa, da bi bilo moč pri bolj smotrnem izkoriščanju pogojev, ki jih ima naše območje, ta odstotek prekoračiti. Že večkrat smo poudarili, da se naše delovne organizacije premalo med seboj poslovno povezujejo. Razdrobljene — kot so — ne zmorejo načrtovati nekaj večjega in izkoristiti prednosti tega območja. Če bi se pa tega resno lotile in izkoristile prednosti, bi bilo moč zajeti več ljudi v delo v bližnji prihodnosti. Pri tem mislim zlasti na velike možnosti, ki jih imajo spremljajoče gospodarske dejavnosti.«

Primorske novice: Smo na pragu turistične sezone. Ugibanja o obisku inozemskih in domačih turistov so različna. Ni dolgo tega, ko se je rodila zamisel, da bi lahko privabili k naši obali več domačih turistov, če bi v sezoni uvedli vsaj ob sobotah, nedeljah in praznikih kopalne vlake iz notranjosti do Kopra. Pisali smo že, da se o tem razgovarjajo predstavniki ŽTP Ljubljana in koprskega avtoturističnega podjetja Slavnik. Ali je prišlo do sporazuma?«

Logar: »Res je, da je v notranjosti Slovenije izredno veliko zanimanje za sezonske kopalne vlake do Kopra. Razgovori med predstavniki železnice in Slavnika ugodno potekajo. Po vsej verjetnosti bo do sporazuma prišlo v najkrajšem času, še pred glavno sezono.« — RZ

Letos 5 milijonov za šolske investicije

Sklad za financiranje investicij na področju izobraževanja in vzgoje pri koprski občinski skupščini bo letos predvidoma zbral nad 5 milijonov N-din sredstev. Upravni odbor sklada je na seji sklenil, da bodo ta sredstva prioritetno porabili za delno plačilo nove telovadnice pri osnovni šoli Janka Premrla-Vojka v Kopru, za dograditev telovadnice pri Šolskem centru kovinske stroke ter za izdelavo dokumentacije za novo osnovno šolo v Semedeli in za gradnjo prve faze te šole.

Občni zbor Počitniške zveze v Kopru

Nedavno je bila letna skupščina Počitniške zveze občine Koper. Zbrali so se delegati iz vseh počitniških družin.

Predsednik zveze je v poročilu navedel, da je delo v lanskem letu stagniralo. Do tega je prišlo predvsem zaradi ukinjenja regresov in ker Koper nima železniškega prometa. Zaradi tega se mladina ni odločala za včlanjenje v počitniško zvezo, nekateri bivši člani pa so odklonili plačilo članarine.

Za letos pričakujejo, da bodo ponovno uvedli regrese. Republika bo prispevala 30 %, ostalo pa bodo prispevala razna podjetja in bodo znašali popusti od 40 do 60 odstotkov.

Razprava na skupščini je potekala predvsem okrog poživitve dela v počitniški zvezi in okrog vključevanja novih članov. Sklenili so, da bodo v koprski občini samo tri družine: v Tomosu, na šolah in mestna družina, ki naj bi zajela tudi podeželje. Predlagali so tudi združitev vseh treh počitniških zvez ob obali v enotno počitniško zvezo. Počitniška zveza je organizirala tudi zelo uspel ples.

Počitniška zveza bo letos prvič organizirala štafeto mladosti. V Koper bo prispela 1. maja iz Nove Gorice. Kopрčani pa bodo štafetno palico predali Ljubljančanom. V vsakem kraju se bo štafeta zadržala nekaj dni, ki jih bo popestrila z raznimi kulturnimi in zabavnimi programi. Letos sodelujejo v tej štafeti Ljubljana, Maribor, Kranj, Novo mesto, Celje, Nova Gorica in Koper.

Ob koncu skupščine so izvolili izvršni odbor počitniške zveze in nadzorni odbor. Predsednik je postal Ivan Funa, ki se je zahvalil dosedanjemu predsedniku Jakšiču za požrtvovalno delo v počitniški zvezi. (V. R.)

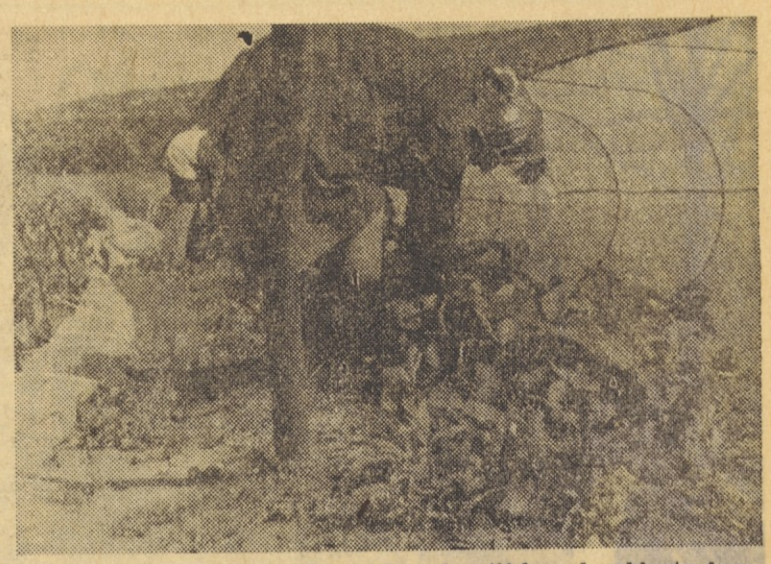

Sodoben nasad vrtnih jagod koprskega kmetijskega kombinata Agraria v Ankaranu je uspešno prestal poskusno dobo in se je letos uvrstil med redne proizvajalce tega zgodnjega sadeža. Na lehah pod plastičnimi tuneli so začeli obirati lepe, rdeče, okusne in zdrave jagode že 18. aprila. S »trgatvijo« jagod so izredno zadovoljni. Dnevno so jih natrgali 400 do 500 kg. Da, nekega dne so jih natehtali kar 1400 kg. Do srede tedna so jih poslali na trg nad pet ton. Računajo, da bo letina izredno dobra in da bo narodila okrog deset ton jagod, kajpak na enem hektaru. Jagode gredo sproti na trg. Nekaj jih pokupijo v Kopru, glavnina pa gre na ljubljansko, zagrebško in reško tržišče, in sicer v trdi plastični embalaži, da se ne bi na vožnji sadež pokvaril. V Agrarii so s ceno prav zadovoljni, saj so šle prve količine po 20 dinarjev za kilogram, sredi tega tedna so se cene še vedno vrtele nad 10 dinarjev za kilogram. Vrtne jagode, gojene pod plastičnimi tuneli, so začele zoreti skoraj tri tedne pred jagodami, ki jih gojijo na prostem. Na sliki: obiralke jagod v ankaranskem nasadu

V Olmu šestnajst stanovanj za borce

Na zadnji seji skupščine občine Koper so odborniki odobrili najetje posojila v višini 500.000 novih dinarjev za nakup stanovanj za borce, ki niso v delovnem razmerju. V obrazložitvi je bilo rečeno, da gre za 14 stanovanj v Olmu, katerih vrednost znaša milijon novih dinarjev. Stanovanja je že razdelila posebna komisija pri združenju zveze borcev po prednostnem seznamu. Ostalih 500.000 dinarjev pa je pripravljena zagotoviti kreditna banka v obliki kredita za dobo desetih let.

Na združenju ZB občine Koper pa smo zvedeli, da so samoupravni organi skupščine, stanovanjski sklad in republiški sklad ZZB NOV že zdavnaj sprejeli sklep o dodelitvi 150 milijonov starih dinarjev za ublažitev stanovanjske stiske borcev. Že lani je bilo predvideno, da bo zgrajenih 21 stanovanj. Kasneje pa so ugotovili, da sklepi niso bili uresničeni, ker niso bile napravljene ustrezne pogodbe med skupščino in banko. Tako je bil šele letos najet kredit za odkup 14 stanovanj. Dve stanovanji v Olmu bo kreditiralo stanovanjsko podjetje. Za pet stanovanj pa še ni zagotovljen denar.

Z dodelitvijo 16 stanovanj v Olmu bo hkrati rešen problem 29 družin borcev. Vsi borci, ki so bili na prednostnem seznamu, so že bili o tem obveščeni. Stanovanja dobijo predvsem upokojeni borci, ki že leta in leta čakajo nanj, potem vojne vdove, skratka vse tiste osebe, ki so doslej stanovale v nemogočih razmerah, s številnimi člani družine. V njihova stanovanja se bodo vselili prav tako potrebni borci, vendar z manjšimi družinami ali pa samci. Kajpak bo potrebno hitro popraviti vsa ta stanovanja in jih opremiti tako, da bodo primerna za bivanje in vsaj na povprečni stanovanjski ravni.

Seveda s temi vselitvami in preselitvami še zdaleč ne bo rešeno stanovanjsko vprašanje borcev. Še mnogo in premnogo jih čaka s svojimi prošnjami. Družba je dolžna pomagati jim, da dobijo streho nad glavo. RZ

POSLOVNO SODELOVANJE MED SLAVNIKOM IN PREHRANO

Avtoturistično podjetje Slavnik iz Kopra in Prehrana iz Ljubljane sta po daljših in temeljitih razgovorih sklenila sporazum o poslovnem sodelovanju in ga bosta v teh dneh tudi podpisala.

Slavnik se vključuje v turistično dejavnost s svojimi prevozi, Prehrana pa v svojih marketih razširja svojo dejavnost na turistične usluge. S tem sporazumom se je Slavnik obvezal, da bo edini prevoznik za Prehrano v njeni turistični dejavnosti. Neposredno se ne bo ukvarjal z organizacijo inozemskega turizma in ne bo razpisoval izletov, pač pa bo to dejavnost prevzela Prehrana. Oba partnerja bosta imela skupni poslovni odbor, ki bo odločal o skupnih poslovnih zadevah. RZ

Pogled čez Simonov zaliv na Izolo

Javna tribuna o stanovanjski samoupravi

Mestna konferenca Socialistične zveze v Kopru je priredila aprila javno tribuno o samoupravljanju v stanovanjskem gospodarstvu. Udeleženci so se seznanili s stališči, ki jih je v tej zvezi izdelala obalna konferenca Socialistične zveze. Gre za to, da bi imeli stanovalci preko izvoljenih predstavnikov večji vpliv na politiko stanovanjskega gospodarstva, hišni sveti pa večje pristojnosti pri tekočem vzdrževanju hiš, pri smotrni uporabi sredstev ter pri kontroli nad izvajanjem del.

Udeleženci so menili, da bi bilo treba spremeniti odstotek sredstev, ki je zdaj namenjen za tekoča vzdrževalna dela; prav tako bi bilo treba jasneje določiti, kaj sodi med tekoče in kaj v investicijsko vzdrževanje hiš in koliko odstotkov smejo največ posamezne kategorije hiš porabiti za funkcionalne izdatke.

V razgovoru so tudi poudarili, da je treba doseči večje sodelovanje med hišnimi sveti in stanovanjskimi podjetji pri programiranju investicijsko-vzdrževalnih del, pri sestavljanju predračunov in podobno.

Vsekakor pa bi bilo treba v nove hišne svete izvoliti ljudi, ki bi resnično skrbeli za izvajanje pristojnosti, ki jih imajo, kajti zdaj je mnogo primerov, da se hišni sveti vse premalo poslužujejo svojih pristojnosti. Prav v tem je tudi razlog, da je pri Stanovanjskem podjetju v Kopru okrog 125 milijonov neizkoriščenih sredstev za tekoče vzdrževanje, ki jih podjetje po zakonskih določilih ne sme uporabiti v druge namene.

O črnih gradnjah in reklamah

Črne gradnje so tudi v koprski občini postale problem, ki ga je na svoji seji obravnaval svet za urbanizem, gradbene, stanovanjske in komunalne zadeve občinske skupščine. Člani sveta so soglasno pritrdili načelnemu stališču, da jih nikakor ne kaže tolerirati. Tam, kjer je začasna prepoved parcelacije in gradnje, kot na primer v Bertokih, jih je treba odstraniti, drugje, kjer so stanovanjske in podobne gradnje z zazidalnim načrtom predvidene, pa naj se legalizirajo. Legalizacija, ko bo do nje prišlo, pa ne pomeni, da kršitelji ne bodo plačali s predpisi določene kazni.

Republiškemu sekretariatu za urbanizem so sklenili predlagati, naj da pobudo za zvišanje glob za kršitelje urbanistično-gradbenih predpisov, Rižanski vodovod in Elektro Gorica pa so opozorili, naj ne priključujeta črnih gradenj na vodovodno in elektro omrežje.

Zadnje čase je v Kopru dokaj razširjena praksa, da nosilci stanovanjskih pravic v mnogih novih hišah družbenega sektorja lastništva zastekljujejo balkone, kar seveda ni dopustno. Zastekljevanje se bo eventualno izjemoma dovoljevalo, če bo na to pristal projektant in če se izvede enotno v vsej stanovanjski hiši.

Člani sveta za urbanizem so na seji zavrnili merila in smernice za izvajanje občinskega odloka o postavljanju reklamnih teles. Menili so, da so predložena merila nepopolna in da je treba predhodno spremeniti tudi nekatera določila v zadevnem občinskem odloku.

Končno so sklenili, da se javno razgrne zazidalni načrt trgovskega centra ob Ljubljanski cesti v Kopru, nasproti Stadiona.

Mladinska enajsterica NP Koper, ki je na prvomajskem turnirju v Ljubljani zasedla odlično drugo mesto

Delovne organizacije kršijo priporočilo občin o zaposlovanju delavcev

Zadnja seja skupščine občine Izola se je zavlekla v pozne večerne ure, ker je bil dnevni red obilen, na tapeti pa so bila vprašanja, ki so terjala daljšo razpravo, pojasnila in razčiščevanje. K poročilu o delu poklicnih gasilcev so odborniki sprejeli sklep, da je treba poostriti ukrepe proti povzročiteljem požarov, sicer bo družba zaradi malomarnosti posameznikov utrpela veliko gospodarsko škodo. Razprava se je zavlekla tudi pri poročilu o zaključnih računih upravnih odborov skladov, ki jih imajo v izolski občini kar precej. Na tapeti je bila problematika zaposlovanja, kateri je sledila informacija sveta za gospodarstvo o ugotovitvah komisije za analiziranje stanja v Mehanotehniki, o čemer pišemo posebej. Odborniki so sprejeli še odlok o najnižjem osebnem dohodku delavcev pri zasebnih obrtnikih, določili so raven cen za nekatere izdelke ter določili marže v prometu na drobno, sprejeli pravilnik o javni kanalizaciji splošnega komunalnega podjetja in spremenili odlok o občinskem prometnem davku.

Ko so se seznanili s poročilom o politiki zaposlovanja in o številu nezaposlenih v izolski občini, ki prav tako kot v ostalih dveh obalnih občinah narašča, so v razpravi ugotovili, da z zaposlovanjem nekaj ni v redu. Konec lanskega leta je bilo v občini 69 nezaposlenih, od tega 36 žena. Med njimi je bilo 19 visokokvalificiranih in kvalificiranih, 41 nekvalificiranih, šest z visoko, višjo in srednjo izobrazbo, eden z nižjo izobrazbo in dva priučena. Konec marca letos pa je bilo na zavodu za zaposlovanje prijavljenih že 124 oseb, od tega 84 žensk. Prvo zaposlitev je iskalo 29 oseb, od tega polovica žensk.

To so gole statistike in vprašanje je, če so točne. Že v začetku razprave se je porodil dvom, če se vsi nezaposleni prijavljajo zavodu za zaposlovanje. Predstavnik komunalnega zavoda za zaposlovanje je dejal, da se ljudje res neradi prijavljajo, ker se upravičeno boje, da ne bodo dobili zaposlitve. To pa zaradi tega, ker delovne organizacije še vedno raje zaposlujejo mimo zavoda za zaposlovanje delavcev, čeprav so dobile drugačno priporočilo občinskih skupščin.

Na območju komunalnega zavoda so lani delovne organizacije zaposlile 2900 oseb, preden so prijavile prosta delovna mesta. V osmih mesecih so zaposlile 1800 delavcev izven območja komunalnega zavoda, v večini iz drugih republik, na zavodu pa je prijavljenih 1780 nezaposlenih, med njimi največ mladih, z ustrezno izobrazbo, raznih poklicev. Samo v izolski občini so delovne organizacije lani zaposlile 272 oseb mimo zavoda za zaposlovanje.

V razpravi so ostro obsodili takšno politiko delovnih organizacij in poudarili, da so dolžne spoštovati priporočila občin. Nezaposleni so veliko breme občin, postajajo socialni problem, gospodarske organizacije pa tako grobo kršijo občinske sklepe. S tem morajo prenehati. Zdi se, da v kadrovskih službah v delovnih organizacijah prevladuje miselnost, češ da so prijavljeni v zavodu za zaposlovanje »škart«, manj vredni in podobno. Ko pa delovne organizacije nameravajo odpuščati višek delovne sile, prosijo občino za pomoč, ustvarjajo politične in socialne probleme.

Ugotovili so, da se tudi letos niso vsi nezaposleni prijavili na zavodu za zaposlovanje in raje iščejo delovna mesta po ovinkih, prek znancev, vplivnih v podjetjih in po drugih poteh. Sami nezaposleni so ogorčeni zaradi takega stališča vodstev delovnih organizacij, vendar si spričo dejanskega stanja ne morejo pomagati. Na seji skupščine v Izoli so kritizirali tudi delavske svete, ki v svojih kolektivih še vedno dopuščajo tako prakso in ne nastopijo energično proti kršitvi priporočil občine.

Končno so sklenili, naj zavod za zaposlovanje delavcev prijavi občinski skupščini vsak nezakonit primer sprejemanja delavcev v delovno razmerje mimo zavoda, da bo občinska skupščina lahko poklicala na odgovornost delovne organizacije in proti njim ukrepala. RZ

LEPA PRIDOBITEV PIVŠKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA

Za letošnji občinski praznik (23. aprila) postojnske komune si je gasilsko društvo na Pivki »krepko opomoglo«. Kakor je večina bogatega sporeda občinskega praznovanja potekala pravzaprav na Pivki, tako je tudi zaključni del veljal pivškim gasilcem. Občinska zveza je namreč ta dan ob koncu veličastnega manifestacijskega zborovanja pred pivško osnovno šolo bratov Janeza in Franceta Vodopivca podarila pivškemu gasilskemu društvu nov gasilski avto »TAM«. Dokler je bil avto »razstavljen« pred šolo, si ga je z zanimanjem ogledalo mlado in staro, še z večjim užitkom pa so ga občudovali, ko je popoldne »stopil v akcijo«, ko je bilo treba v gasilski vaji naglo pogasiti improvizirani požar, ki je zajel Kulturni dom na Pivki (ž)

Lepo, toda pomanjkljivo

(Dobronamerne pripombe k letošnjim novim razglednicam Postojne)

V Postojni, ki se že stoletje in pol ponaša s svojo svetovno znamenito Postojnsko jamo, bi morali biti še posebno »občutljivi« za vse tiste številne stvari, ki si jih domači in tuji obiskovalci kupujejo za spomin na obisk v Postojnski jami, v spomin zase ali kot drobno darilo za svoje znance in prijatelje v kdove kateri bližnji in daljni deželi. Skratka: za vse tiste neštete stvari, s katerimi obiskovalec ali turist želita »dokazati«, da sta bila v Postojni.

V marsičem se je v zadnjih letih naš posluh že nekolikanj izostril. Obiskovalcem je na voljo precej več use te drobnjarije kot je je bilo pred nekaj leti. Izbira je večja. Pestrost bogatejša. V glavnem pa še vedno prevladuje »uvoženo blago«, kakor da bi doma bili brez originalnih zamislekov in sposobnosti, da bi znali in mogli kaj napraviti in ponuditi turistu.

Če odštejemo v tem pisanju vse različne stotere drobnjarije, pa je le treba reči besedo, dve o samih razglednicah Postojne. Do nedavnega je zastran razglednic (razen tistih iz same notranjosti Postojnske jame) vladala silna revščina. Najrazličnejši avtorji in založniki (vsi kajpada daleč iz Postojne) so Postojno zalagali z razglednicami brez vsakega okusa, najsi so bile v črno beli ali v barvni izvedbi. Šele letos je Postojna dobila serijo barvnih razglednic, ki so po motivih in po izvedbi lepe, dostojne, prikupne. Gostinsko turistično podjetje »Kras« je založilo serijo šestih razglednic v večbarvnem tisku in z odtisom grba mesta Postojne. Kmalu za tem pa sta pred nekaj dnevi »prišli v prodajo« še dve barvni razglednici Postojne, ki ju je izdelalo in izdalo podjetje CZP »Primorski tisk« Koper. Obe sta motivično bogati in v lepi barvni izvedbi.

Tako je Postojna naposled le dobila osem lepih barvnih razglednic, ki bodo daleč po svetu raznašale in razširjale njen sloves in »pozdrave iz Postojne« v deseterih in deseterih tujih jezikih. Kljub hvali in priznanju, ki ga zaslužita oba založnika, pa je le treba pristaviti (dobronamerno) pripombo. Na nobeni teh osmih lepih razglednic namreč ni moč ugotoviti, kje se pravzaprav »ta lepa in ljubka Postojna« nahaja. Sodeč po kratkem napisu »Postojna«, se pač Postojna nahaja v Postojni. Ali bi bilo vendar tako odveč, če bi še dotiskali, da je to v Sloveniji in v Jugoslaviji. Neverjetno, kako smo včasih »pomanjkljivi« v naši turistični propagandi. Kar zamislite si, kako si bodo tisočeri in tisočeri ljudje po tujih deželah popolnoma brez potrebe trli glave: ja, kje pa je vendar ta Postojna? Potrebni pa bi bili dve, morda tri besede, in nič več. Pač: nič hudega in pregrešnega bi kajpada tudi ne bilo, če bi razglednice zaznamovali vsaj v nekaterih svetovnih jezikih.

FRANCE GERŽELJ

Več odločitev trnovskih lovcev

Nedavno je bil v domu družbenih organizacij v Ilirski Bistrici redni občni zbor lovske družine Trnovo. Razen lovcev so prišli na sestanek tudi člani drugih lovskih družin.

Dosedanji starešina družine Franc Derenčin je poročal o delu družine v preteklem letu. Kritično je ožigosal nekatere negativne pojave.

Govorili so tudi o širjenju lovske družine ter sprejeli nove člane. Zdaj šteje lovska družina Trnovo že nad 50 članov. Starešina je predlagal tudi, naj bi v lovskih kočah v sezoni uredili bifeje, da bi lovci lahko vsak dan dobili hrano in pijačo.

Občni zbor je sklenil več dela posvetiti sprejemu novih članov, skrbeti za redno plačevanje članarine, izdelati pravilnik lovske družine in se dogovorili o plačevanju delavcev pri gradnji lovskih koč. P. Nikolić

Znanje — napredek

Pokaži, kaj znaš v Sežani

Znanje — napredek. Tako je pisalo prejšnjo soboto v sežanski kinodvorani, ki je bila zasedena do zadnjega kotička. Oddaja »Pokaži, kaj znaš«, postaja že tradicionalna prireditev. Tokrat so se pomerile ekipe osnovnih šol in sicer v znanju zgodovine.

Na odru je stala tabla, na kateri je pisalo:

Komen, Dutovlje, Hrpelje, Divača, Sežana. To je 5 ekip, ki so med seboj tekmovale. Preden se je začelo pravo tekmovanje, je pevski mladinski zbor osnovne šole iz Sežane zapel dve pesmi, šele nato je na oder stopila ekipa iz Dutovelj. Imeli so malce smole, ker jim je eno od vprašanj bilo tuje.

Med vsako ekipo, ki je tekmovala, je bila kratka pavza, ki pa ni bila pavza v pravem pomenu besede, temveč recitacije, glasbene točke ipd.

In že je bila na odru ekipa iz Komna. Vsa tri vprašanja so se kar mimogrede zvrstila in na tabli so bili zabeleženi vsi trije pravilni odgovori.

Sledili sta še ekipi iz Hrpelj in Divače, ki sta osvojili vsaka po dve točki. In končno so na oder stopili domačini.

Tudi njim znanje zgodovine ni delalo preglavic. Osvojili so tudi tri točke. Sedaj pa je bilo treba določiti končnega zmagovalca in sicer med ekipo Komna in Sežane.

Kdo je zmagal? Ekipa Komna, Sežančanom pa se je zataknilo pri zelo enostavnem vprašanju. Naštejte pet narodnih herojev sežanske občine!

Z dodatnim vprašanjem so se kosale še ostale tri ekipe. Tretje mesto je osvojila ekipa osnovne šole iz Dutovelj, sledili sta še Divača in Hrpelje.

Oddajo je zaključil ponovno mladinski pevski zbor osnovne šole iz Sežane.

Vojko Krpan

OD 1. AVGUSTA NOV DELOVNI ČAS

Skupščina občine Ilirska Bistrica je določila nov delovni čas za občinske upravne organe. Z novim delovnim časom, po katerem bodo začeli delati 1. avgusta t. l., se uvaja petdnevni delovni teden. Glede na letne dobe bo delovni čas od 1. maja do 30. septembra v ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 7.30 do 12. ure in od 13. do 16.30, ob petkih pa samo do 16. ure. V času od 1. oktobra do 30. aprila pa se bo delovni čas začel eno uro kasneje, ob 8.30 in prav tako končal eno uro kasneje.

Uradne ure za stranke pri občinskih upravnih organih bodo ob ponedeljkih in sredah od 9. do 11.30 in od 14. do 16. ure, ob petkih pa samo od 9. do 11.30. V sprejemni pisarni, prijavni in matični službi bodo uradne ure za stranke ves delovni čas. Na krajevnem uradu Knežak bodo uradne ure za stranke ob ponedeljkih, sredah in četrtkih od 9. ure do 11.30 in od 14. do 16. ure. Na krajevnem uradu Podgrad pa ob torkih in petkih od 9. ure do 12.30. Omenjene uradne ure za občane na krajevnih uradih so zato, ker v obeh krajih dela en uradnik. Na matičnem uradu v Ilirski Bistrici bo ob sobotah dežurna služba. Dežurstvo je potrebno predvsem zaradi sklepanja zakonskih zvez, saj se je sobota uveljavila kot najprimernejši dan.

Prevladuje mnenje, da bi s 1. avgustom morale preiti na nov delovni čas vse delovne organizacije, ki opravljajo javno službo. Enotnost delovnega časa v vseh organih javnih služb je zlasti potrebna v korist občanov, da ne bodo zgubljali dragocenega časa. (—c)

Potni listi tako kot lani

V soboto, 27. aprila so se sestali odborniki občinske skupščine Ilirska Bistrica na 11. sejo. Obravnavali so več vprašanj s področja gospodarstva, zlasti pa javnih služb.

Svet za občo upravo in notranje zadeve je predlagal, naj bi bila taksa za izdajo ali podaljšanje veljavnosti potne listine 65 N-din, za vizum pa 20 N-din. Tak predlog je v skladu z načelom, naj bi bila taksa za potne liste v Sloveniji enotna, saj bi bilo nevzdržno, če bi vsaka občinska skupščina imela svojo tarifo. Toda odborniki s tem predlogom niso soglašali. Prevladovalo je mnenje, da bi bila taka tarifa previsoka, ker je nastala v tem letu vrsta novih dajatev. Sprejeli so predlog, naj bo taksa za potne liste, kot je veljala v lanskem letu, pred spremembo temeljnega zakona. Tako bo v Ilirski Bistrici taksa za izdajo ali podaljšanje veljavnosti potne listine 15 N-din, za vizum pa 10 novih dinarjev.

Z odlokom so določili tudi višino premije za potrošno kravje mleko. Premija bo znašala 0,10 N-din za liter, plačevala pa se bo iz občinskega proračuna. Upravičenci do premije bodo delovne organizacije, ki prodajajo mleko za potrošnjo. V ta namen bo proračun izplačal v tem letu 25.000 novih dinarjev.

Prav tako so z odlokom odpravili dosedanje predpise, s katerimi je bila uvedena kontrola cen obrtnih storitev. Tak ukrep oziroma sprostitev cen v obrti je narekovalo dejstvo, da so se cene na tem področju v zadnjem času stabilizirale, zlasti v uslužnostni obrti, ki deluje v glavnem za neposredno potrošnjo.

Odborniki so še sprejeli spremembo urbanističnega načrta mesta Ilirska Bistrica v delu Tomšičeve ulice in Vojkovega drevoreda. Ta predel je bil predviden po načrtu za stanovanjsko izgradnjo. Tovarna organskih kislin bo rabila zemljišče ob Tomšičevi ulici za poslovne objekte, kar bo omogočilo povečanje proizvodnje. Ekonomska upravičenost je seveda ovrgla vse druge interese.

Tovarna lesovinskih plošč Lesonit in Kraški zdravstveni dom s sedežem v Postojni sta predložila skupščini v mnenje nove statute delovnih organizacij, ki jih je skupščina potrdila.

Skupščina je tudi ustanovila višje disciplinsko sodišče. Ta organ bo obravnaval na drugi stopnji pritožbe na odločbe disciplinskega sodišča upravnih organov in postaje milice.

Odborniki so tudi poslušali poročilo o delu postaje milice v preteklem letu. Razprava je pokazala, da je kljub precejšnjemu delu še vrsta kršitev predpisov, ki jih nihče ne kontrolira in postopa zoper kršitelje. Zlasti je opaziti precej prekrškov in kršitev predpisov o javnem redu in miru, predpisov o varnosti prometa na javnih cestah v naseljih, o higieni in čistoči mesta in drugih. Povedali so tudi, da nekatere delovne organizacije in prevozniki zaradi malomarnega odnosa, ko prevažajo material in odpadke, onesnažijo ulice in ceste in da zoper kršitelje nihče ne ukrepa. (-c)

Kiosk za vojake

Nedavno so dobili vojaki v vojašnici v Ilirski Bistrici kiosk, v katerem bodo lahko kupovali dnevne časopise, tednike in ilustrirane revije. V kiosku se bodo vojaki lahko oskrbeli tudi z ostalimi predmeti, ki so jim potrebni, npr. cigarete, pisemski papir in drugo. (N. P.)

ILIRSKA BISTRICA V POLFINALU

Dne 27. aprila je mladinski komite ZMS v Ilirski Bistrici organiziral polfinalno tekmovanje med Ptujem in Ilirsko Bistrico v oddaji »Spoznavajmo svet in domovino«. Proti pričakovanju je Ilirska Bistrica postala polfinalist. Prihodnje tekmovanje bo 11. maja v Tolminu. Tudi takrat se bodo morali trdo poprijeti, kajti sicer bo ves dosedanji trud zaman. Gre namreč za precejšnjo nagrado in za čast zmagovalca.

Mladi tekmovalci Ilirske Bistrice — sestra in brat, Nataša in Polde Oblak in Draguša Grlj so se že na vseh dosedanjih oddajah dobro odrezali. V prvem tekmovanju z Metliko so bili mladi tekmovalci izenačeni po točkah. V naslednjih dveh, z Ajdovščino in Ptujem, pa so dobili večje število točk. Poleg vprašanj za mlade tekmovalce, so bila tudi vprašanja za gledalce v dvorani.

V Ilirski Bistrici vlada za te oddaje veliko zanimanje, saj je bila doslej dvorana vedno nabito polna in gledalci so navdušeno bodrili svoje tekmovalce. (N)

Ilirija širi svojo dejavnost

Trgovsko podjetje Ilirija v Ilirski Bistrici je pred prvomajskimi prazniki odprlo novo trgovino z mešanim blagom v Klani v republiki Hrvatski. Občani tega kraja, kakor tudi organizacije, zlasti krajevna skupnost, so si že dalj časa prizadevali, da bi v svoj kraj pritegnili trgovsko podjetje Ilirija, ker z domačim trgovskim podjetjem niso zadovoljni.

Ilirija je v Klani z adaptacijo uredila lep in okusno opremljen trgovski lokal. Investicijo, ki je znašala preko 140.000 din pa so oskrbeli iz lastnih skladov. V petek pa je isto podjetje odprlo v Ilirski Bistrici v Bazoviški ulici nov lokal za drogerijsko blago. V te prostore se je preselila dosedanja prodajalna drogerijskega blaga s Titovega trga.

Uspela planinska predavanja

Planinsko društvo Postojna si na vso moč prizadeva, da bi med občani, zlasti med mladino, dvignilo in utrdilo zanimanje za planinstvo. Po nedavnem občnem zboru so sestavili obširen program letošnjega delovanja. V njem med drugim posvečajo posebno pozornost prikupni propagandi, ki naj bi ne bila omejena samo na Postojno, ampak se uveljavila v vseh večjih krajih postojnske komune.

Tako je pred nedavnim PD Postojna organiziralo dvoje zanimivih predavanj v Prestranku in na Pivki. V prepolnih predavalnicah osnovnih šol je o slovenski planinski transverzali od Maribora do Ankarana govoril znani planinski propagandist Lojze Hafner iz Škofje Loke. Svoje zanimivo predavanje, v katerem je poslušalce vodil po celotni transverzali, je ponazarjal s 320 lepimi barvnimi diapozitivi.

V prihodnjih tednih se bo zvrstilo še nekaj zanimivih planinskih predavanj v Postojni in Košani. (ž)

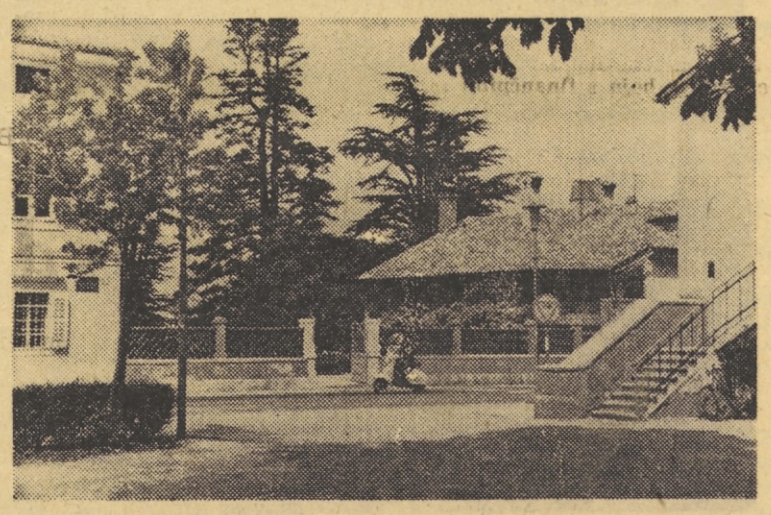

Spet je odprt vsem obiskovalcem znani park pri poslopju občinske skupščine v Sežani, ki s svojimi redkimi primerki eksotičnih rastlin in dreves vzbuja upravičeno zanimanje in občudovanje številnih obiskovalcev od vsepovsod. Rastlinjak pri parku radi obiskujejo tudi Tržačani in nemalo sobnih rastlin iz Sežane krasi prostore po Trstu. Na sliki: vhod v park in poslopje občinske skupščine, v ozadju pa so velika eksotična drevesa sredi parka. Ves nasad in spremljajoče dejavnosti odražajo poklicno sposobnost upravitelja parka Vrtovca, ki kot znan hortikulturni strokovnjak ter ljubitelj in gojitelj naravnih lepot veliko prispeva s svojim znanjem tudi k urejanju drugih nasadov in turističnih privlačnosti v sežanski občini

Ustanovitev Stjenkovega odreda tabornikov

Prejšnjo soboto je Zveza tabornikov občine Sežana ustanovila Stjenkov odred tabornikov, ki ga sestavljata 102 člana — učenci osnovne šole Komen. Vsi ti učenci so se zbrali pred rojstno hišo narodnega heroja ANTONA ŠIBELJA-STJENKA v Tomaševici na Krasu, kjer so izvedli bogat kulturni program.

Uvodni nagovor je podal ravnatelj osnovne šole Komen, Benjamin Lenassi, ki je poudaril pomen 27. aprila — ustanovitev OF slovenskega naroda. Na novo sprejetim tabornikom, katerih odred bo nosil ime narodnega heroja Stjenka, je govornik dejal:

»Želim, da bi bil vaš odred tako delaven in hraber, kot je bil hraber naš kraški junak!«

V nadaljnjem programu so sodelovali otroški in mladinski pevski zbor osnovne šole, recitatorji in harmonikarji, ki so igrali partizanske pesmi.

Prireditve so se poleg tabornikov udeležili člani občinske Zveze tabornikov in predstavniki štirih taborniških odredov, ki sodelujejo v občini Sežana. (V. K.)

PRISRČNO PRAZNOVANJE PIONIRJEV

Pohod Kurirčkove pošte

V naši najmlajši generaciji se je vsakoletna Kurirčkova pošta že tako globoko zasidrala, da pomeni njen vsakoletni pohod pravcati praznik za tisočere pionirje in pionirke iz vse komune. Tako je bilo tud letos, ko so v soboto (4. maja) pionirji osnovne šole v Zagorju prevzeli od pionirjev iz Knežaka kurirčkovo torbo. Ta prvi prevzem kurirčkove torbe se je v Zagorju pred hišo prvoborca Jožeta Česnika spremenil v pravcato mladinsko manifestacijo z lepim kulturnim sporedom. V ponedeljek je Kurirčkova pošta nadaljevala svoj pohod proti Pivki, kjer sta se ji pridružili krajevni pošti iz Dolan in Košane. Sprejem pošte na osnovni šoli na Pivki je bil prav tako povezan z lepim kulturnim sporedom. S Pivke so s kurirčkovo torbo pionirji nadaljevali pot do Prestranka, po lepem sprejemu in kulturnem sporedu pa so prenesli kurirčkovo torbo do letališča pri Rakitniku kjer so jo prevzeli postojnski pionirji ter prenesli v postojnsko osnovno šolo, kjer so jo predali prvoborcu Janezu Kranjcu. V postojnski osnovni šoli so pionirji organizirali izredno prisrčen kulturni nastop. Potem, ko so v torbo priložiti svoje pozdrave in voščila maršalu Titu, je Kurirčkova pošta nadaljevala pot preko Bukovja in Studenega, se spretno izognila zasedi ter nad Strmco predala torbo pionirjem vzgojnega zavoda v Planini. V torek zjutraj pa so planinski pionirji ponesli torbo do Rakovega Škocjana, kjer so jo predali pionirjem cerkniške komune.

V zvezi s pohodom Kurirčkove pošte so tudi letos na vseh osnovnih šolah pisali učenci prigodne naloge in spise o drznih zgodbah in sodelovanju nekdanjih kurirčkov v narodnoosvobodilnem boju. Za najboljše spise so dobili priznanje in nagrade: Franc Sajn (7. a osnovna šola Pivka), Jaka Volk (7. razred, osnovna šola Košana), Martina Brgoč (6. razred, osnovna šola Prestranek), Anica Novak (6. c razred osnovna šola Postojna) in Drago Simac (7. razred deškega vzgajališča v Planini). (ž)

VEČ KOT 400 PIONIRJEV BO SPREJETIH V ZVEZO MLADINE

Pretekli teden so se na občinskem komiteju ZMS v Postojni zbrali mladinski mentorji na osnovnih šolah postojnske občine, da bi s predstavniki mladine pripravili vse potrebno za sprejem pionirjev v Zvezo mladine. Domenili so se, da bodo letos sprejeli nekaj več kot 400 pionirjev in pionirk sedmih razredov, nekaj pa tudi takih, ki so v 6. razredu in že končujejo šolsko obveznost. Na vseh štirih šolah postojnske občine bo občinski komite ZMS pripravil predavanja za pionirje, ki bodo sprejeti v mladinsko organizacijo, o pomenu in vlogi Zveze mladine. Na dan sprejema, 25. maja bo na vseh šolah slavnost. Mladim članom ZM bodo osmošolci pripravili priložnostne programe, predstavnik občinskega komiteja ZM Postojna pa jim bo izročil mladinsko knjižico. Po sprejemu bo povsod mladinski ples. (I. B.)

Predkongresno gasilsko tekmovanje

V nedeljo, 28. aprila se je zbralo v Sežani pred gasilskim domom sedem gasilskih enot, da se med seboj pomerijo, kdo najbolj obvlada gasilske veščine.

Od teritorialnih društev so po kongresnem programu v skupini B nastopala GD Postojna, Sežana in Piran. Industrijski gasilski društvi Javor iz Pivke in Rudnik iz Sečovelj sta nastopili po kongresnem programu v skupini B. Industrijsko gasilsko društvo Luka Koper je nastopalo po zveznem programu v skupini A brez konkurenta. Prav tako je nastopala v skupini A brez konkurenta po zveznem programu poklicna gasilska enota Zavod za požarno varnost iz Kopra.

Kljub temu, da vreme ni bilo naklonjeno tekmovalcem, so društva dosegla lepe uspehe.

Prvo mesto med teritorialnimi društvi je osvojila Postojna, ki ji sledita Sežana in Piran. V skupini B je med industrijskimi gasilskimi društvi prvo mesto osvojil rudnik Sečovlje, za njim pa se je plasiral Javor Pivka.

Pokušnja testenin v Postojni

V prostorih Jamske restavracije v Postojni je bila degustacija kruha, peciva in tortelinov. Pripravilo jo je podjetje Mlinotest iz Ajdovščine skupaj s postojnsko pekarno. Predstavniki podjetja so se ob tej priložnosti posvetovali z odjemalci, da bi ugotovili, kakšno naj bi bilo poslovanje za dosego čim boljših uspehov v letošnji turistični sezoni.

TUDI TAKO JE MOGOČE USTREČI TISTIM, KI BI RADI DELALI

Sezonska zaposlitev

Turistično gospodarstvo, ki Postojni in vsej njeni komuni obeta za zdaj in tudi v prihodnje sorazmerno najbolj ugodne perspektive, zahteva še marsikatere večje in manjše investicije. V to se tokrat ne bomo spuščali. Pač pa želimo poudariti, da zahteva tudi določeno preobrazbo v miselnosti ljudi, v gledanju ljudi na turistično gospodarstvo kot celoto, ki jo sestavljajo najrazličnejše panoge in dejavnosti. Od gostinstva do najbolj drobne storitvene dejavnosti. V tej zvezi smo že neštetokrat ponovili, da se prav tu odpirajo možnosti za zaposlovanje, skratka za delo, pravzaprav široke možnosti za iznajdljivost, podjetnost, za koristno kakršnokoli uveljavljanje.

Medtem ko se gledanje na turistično gospodarstvo kot celoto v integracijskem smislu razvija odločno prepočasi, nekako obotavljajoče, pa lahko ugotovimo, da zanj neprimerno bolj naglo narašča posluh za zaposlitev. Čedalje več mladih ljudi se odloča za poklice, ki sodijo v turistično gospodarstvo. Zlasti za gostinstvo pa trgovino. Tu je naval za vajenska mesta z vsakim letom večji. Usmerjenost je sicer za zdaj še vedno preozka. Mlade ljudi bi kazalo opozoriti, da turistično gospodarstvo ne potrebuje samo kuharic in natakarjev pa prodajalcev, ampak še celo vrsto drugih specializiranih poklicev: turističnih tehnikov, receptorjev, vodičev, tolmačev, aranžerjev, servisnih specialistov itd. Brez števila je poklicev in dejavnosti, ki kakorkoli posegajo v turistično gospodarstvo ter strežejo njegovi potrošnji in zahtevam. V tem oziru je Postojna še hudo revna. Pa bi zatorej kazalo misliti tudi na vse to, ko si taremo glave, kako in kam z mladimi ljudmi.

Kakor je že neposredno občutiti v čedalje večji meri pritisk mlade generacije v turistično gospodarstvo (dasi v ozkem poklicnem izboru), tako se v čedalje večji meri pojavlja tudi zanimanje delovne sile za sezonsko zaposlitev. Tudi to je nekaj povsem logičnega v turističnem gospodarstvu. Debela mapa prošenj, ki so jih letos občani naslovili na turistično gostinsko podjetje Kras (nad 200 prošenj za sezonsko zaposlitev), zgovorno priča, da bi se ljudje radi sezonsko vključili v delo. Za nekaj mesecev, tako rekoč za glavno turistično sezono, ki zahteva mnogo delovnih rok, da lahko hitro ustrežemo številnemu, nemirnemu in nestrpnemu turističnemu toku, ki drvi skozi Postojno. V mesecih tega nestrpnega in, če tako rečemo, neučakanega turističnega toka je treba biti ne le do kraja iznajdljiv, ampak si z vsemi močmi prizadevati, da ne ostane nihče slabo postrežen, da ne ostane nobena, še tako majhna in drobna želja neizpolnjena. Turistični tok ne pozna čakanja in potrpežljivosti. Takrat ko teče, ga je treba prestreči in mu ustreči ne le s tistim, kar si sam od sebe želi, ampak v njem vzbujati še nadaljnje želje, skratka, ponujati in prodajati je treba na vse strani. V tem je logika in smisel ekonomike turističnega gospodarstva.

V tako pojmovanem turističnem gospodarstvu pa je prav sezonska delovna sila tako rekoč nekaj nepogrešljivega. S tem ne odkrivamo nič novega in izvirnega. Tako se dogaja po vseh turistično visoko razvitih deželah. Da ne bomo hodili daleč po primere: tako je v sosednji Avstriji pa v sosednji Italiji. Zatorej je naravnost vzpodbudno in prav, da dobiva tudi v Postojni in postojnski komuni delovna sila posluh za takšno sodelovanje v turističnem gospodarstvu. Sicer pa ne gre samo, da bi hvalili trenutni posluh, ampak gre preprosto za to, da začne postajati sezonska delovna sila v postojnskem turističnem gospodarstvu nekaj stalnega, tradicionalnega, neogibnega, recimo: posebna oblika, poseben tip delovne sile. Ta delovna sila postaja z vsakim letom bolj sposobna, bolj razgledana, bolj priročna, bolj efektivna. Zanjo so potrebne najbolj minimalne »izobraževalne investicije«: čistilke, snažilke, perice, sobarice itd. bodo vendar z vsakim letom bolj spretne in sposobne (ne da bi jim bilo treba hoditi v srednje ali višje šole!). Nekaj tečajev, nekaj seminarjev o tem in onem pa bi zanje ne predstavljalo kdove kolikšne investicije.

To je le nekaj misli ob debeli mapi prošenj za sezonsko delo, ob debeli mapi, v kateri je največ prošenj žena in deklet. Torej tiste delovne sile, zaradi katere je v komuni največ skrbi in zaradi katere vlada največja stiska.

V podjetju Kras so poskrbeli (komisija za sprejem in odpovedi delovnih razmerij, ki jo vodi Ivan Fatur), da bo mapa precej tanjša, da bodo torej zaposlili precej sezonske delovne sile.

S stališča turističnega gospodarstva kot celote pa bi bilo treba ta problem jemati v roke organizirano, in sicer kot problem trajnega značaja ter v takšni smeri, da bi dobila Postojna v nekaj letih dovolj potrebne domače »kvalificirane« sezonske delovne sile.

France Gerželj

Obnova hotela Javornik

Med obrati turistično-gostinskega podjetja Kras je hotel Javornik najstarejši. Nekoč je štel v Postojni med imenitne gostinske obrate. Ali deset in desetletja so ga, če tako rečemo, močno »postarala«. Njegova temeljita obnova že nekaj let tare kolektiv. Po prvotni zamisli naj bi hotel gradbeno in sploh funkcionalno povsem predelali, tako da bi od sedanje stavbe ostalo pravzaprav le nekaj sten in bi tako rekoč namesto njega zgradili povsem novo poslopje.

Po temeljiti presoji pa so se odločili samo za temeljito notranjo obnovo. Po obnovitvenih delih, ki so pravkar v teku, bo hotel notranje kakor »prerojen«, se pravi, notranje tako urejen, da bo bolj ali manj ustrezal sodobnim zahtevam turizma in gostinstva. Z različnimi preureditvami sob bodo število ležišč dvignili od sedanjih 52 na 71. Vse sobe bodo notranje obnovljene, dobile bodo nova tla, novo opremo ter tekočo toplo in mrzlo vodo. Razen tega bo gostom na voljo tudi osem kopalnic s tuši. Popolnoma bodo obnovljene tudi vse sanitarije, delno pa tudi recepcijski prostori. Samo po sebi se razume, da bodo primerno uredili tudi točilne prostore z gostinskimi sobami ter veliko jedilno dvorano, kjer bodo montirali sodobno razsvetljavo, tako da bo velika dvorana prijazna ter se bodo gosti v njej topleje počutili. Po napovedi bodo vsa dela opravljena do 15. maja, nakar bodo obnovljeni hotel slavnostno odprli ter bo začel sodobneje streči domačim in tujim gostom in turistom. (ž)

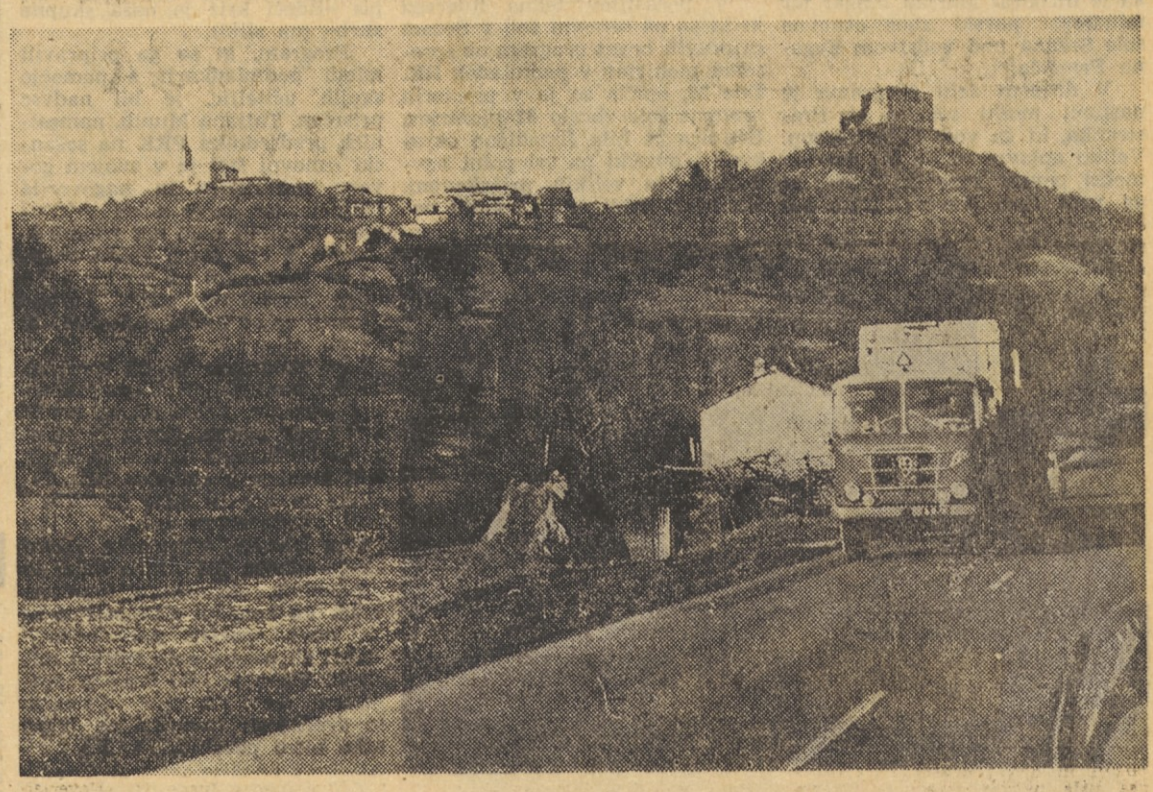

Vsaka zima in pomlad nam ponekod strahotno »zdelata« ceste. Verjetno najbolj grdo oba asfaltirana cestna kraka Postojna-Senožeče in Postojna—Ilirska Bistrica. Še prav posebno hudo cesto med Postojno in Ilirsko Bistrico, ki jo ponekod težka vozila razkopljejo in razorjejo do živega. V preteklih dveh tednih, ko nas je grela čudovito lepa pomlad, so začeli najhuje razkopane cestne odseke krpati z novo asfaltno prevleko. Tako je cesta Postojna—Senožeče v glavnem že pokrpana, razen na ovinku pri Hruševju. V razdejanem stanju pa so še mnogi odseki na cesti Postojna—Ilirska Bistrica. Tu je v sorazmerno dobrem stanju edino cestni odsek ob Sp. Bitnji, kot nam kaže naša fotografija (v ozadju pogled na Prem in znameniti premski grad) ž

POMEMBNA VLOGA SKLADA ZA POSPEŠEVANJE TURISTIČNE DEJAVNOSTI V PIRANSKI OBČINI

PODALJŠANA ROKA OBČINSKEGA PRORAČUNA

V piranski občini imajo dva sklada za posebne namene, ki ju upravlja en upravni odbor. To sta posebna računa za pospeševanje turistične dejavnosti ter za financiranje investicij v šolstvu, prosveti in kulturi. Posebnemu računu za pospeševanje turistične dejavnosti gre hvala, da so v piranski občini in tudi na celotni obali lahko v lanskem letu obdržali kup prireditev, ki bi sicer verjetno že opešale v boju s finančnimi težavami.

Nazveč sredstev dobiva sklad oziroma posebni račun iz dohodka igralnice v Portorožu, letos pa so nekaj več prispevka predvideli tudi iz gospodarskih organizacij za financiranje turistične propagande. S prenesenimi sredstvi iz prejšnjih let znaša letošnji finančni načrt sklada oziroma posebnega računa za pospeševanje turistične dejavnosti blizu 116 in pol milijona starih dinarjev.

V preteklem letu je sklad pomagal financirati vrsto medobčinskih prireditev, kot na primer folklorni festival v Kopru (štiri stare milijone), festival pihalnih orkestrov v organizaciji OTZ Koper (3,8 milijona), Formo vivo v Portorožu (tri milijone), Jadranski padalski pokal v Sečovljah (5,9 milijona) in dal še prispevek obalni turistični zvezi Koper za promenadni koncert v znesku 1,4 milijona starih dinarjev. Razen tega je prispeval še 1,132.300 starih dinarjev za kritje stroškov za avto-moto dirke v letu 1966.

Dva stara milijona je sklad prispeval za občinske prireditve v organizaciji občinske zveze za telesno vzgojo. S tem je omogočil 11 rokometnih srečanj, obalni in državni turnir strelskih ekip, nogometni obalni turnir in veslaško regato za občinski praznik. Občinski zvezi prosvetno kulturnih organizacij je za njene prireditve prispeval 3,396.300 starih dinarjev, za kar so v Piranu videli sedem gledaliških predstav, dva koncerta in nekaj likovnih razstav. Dva milijona je dal za redno dejavnost in predvidenih 36 javnih nastopov tudi folklorni skupini v Portorožu.

Turističnemu društvu v Portorožu je za organizacijo raznih prireditev prispeval tri in pol milijona starih dinarjev. Med temi prireditvami je treba predvsem omeniti tekmovanje v podvodnem ribolovu, dvakratno tekmo osličkov, organizacijo Portoroške noči in krst pomorščakov, festival humorja, prireditve za občinski praznik z zborom partizanskih letalcev, ki jim je piranska občina podelila domicil, in še druge prireditve.

Za letos je program financiranja vseh gornjih prireditev še nekoliko razširjen, povečan in raztegnjen še na nekatere druge prireditve, kot na primer na organizacijo švedskega narodnega praznika Midsomar in podobno. Vsekakor je posebni račun za pospeševanje turistične dejavnosti v piranski občini in na vsej obali v celoti dosegel svoj namen in si danes brez njegovega pomembnega deleža skoraj ne da zamisliti funkcioniranja prav tiste dejavnosti, ki na zunaj in v skladu z neposredno matematiko sicer ne daje takojšnjih rezultatov, v bistvu pa je njegova dejavnost izredno daljnosežna in pomembna za splošen razvoj turizma in vsega gospodarstva v piranski občini. (rb)

KONČNO BO PROMET SKOZI POSTOJNO ŠIRŠE IN BOLJ SVOBODNO ZADIHAL

Padla je najhujša zagozda

Ob Tržaški cesti, ki bo poslej širša, je naglo začela rasti večja poslovno-stanovanjska stavba, ob njej pa še kavarniški in slaščičarski paviljon hotela »Kras«

Starinske (menda nekaj stoletij) »Mankočeve hiše« ni več. Kakor mrka in siva zagozda je tiščala Postojno za vrat. Ob vhodu s Titovega trga na Tržaško cesto je dušila promet. Tisočere voznike motornih vozil je spravljala ob živce. Domačine, ki so se v strahu za življenje obakraj Tržaške ceste stiskali ob zidove, je spravljala ob sapo. Dobesedno je dušila promet, ki se vsako leto bolj divje pretaka skozi Postojno.

(O tako imenovani »hitri avtomobilski cesti«, ki bo tekla tik ob Postojni, govorimo že nekaj let. Zadnje tedne se o njej širijo celo zelo obetajoči glasovi in napovedi. Zastran sredstev in kreditov namreč).

Toda tudi kljub temu je dvakrat prav, da je končno padla ta mučna in usodna postojnska zagozda. Pasti bi morala kljub hitri cesti, kajti edino tako bo mogla Postojna svobodno zadihati na vse strani Titovega trga, ki je pravzaprav srce Postojne.

Prišli so delavci, prihrumeli so stroji, zahreščala so pnevmatska kladiva in svedri. Pa je »Mankočeva zagozda« razpadla do tal. In ljudem se je odprl prost razgled na Titov trg, vse gori do Ljubljanske ceste. Kako so si Postojnčani oddahnili, za leta in desetletja nazaj! Oddahnili brez otožnosti in pomislekov na spomeniško varstvo. Takšno je novo življenje: naglo, divje, neugnano. Postojnski turizem neogibno potrebuje široke žile, da bo mogel dihati prosto, da ga nič ne bo tiščalo za srce ne davilo za vrat!

Nekaj mesecev bo treba zdaj potrpeti. Gradbinci pravijo: najkasneje do novembra, v najslabšem primeru do konca leta. Seveda, potrpeti! Zdaj namreč sredi mesta tako rekoč dan in noč buči in hrumi, da bi si človek zatisnil ušesa.

Na prostoru, kjer je do nedavna tako trmoglavo stala »Mankočeva starina«, so domala že v celoti splanirali tla, župnišče pa zavarovali z betonsko škarpo. Iz tal so že začenjali poganjati temeljni stebri. Tu bo poslej v nekaj mesecih zrasla šestnadstropna poslovna in stanovanjska stavba. Pravzaprav gradbeno zelo zanimivo triogelno poslopje. Spodnji prostori so namenjeni raznim lokalom. V zgornjih nadstropjih pa bo 15 trisobnih stanovanj (za podjetja Transavto, Liv, Nanos, farmo Kras-Neverke ter Zdravstveni dom). V poslovnih prostorih pa bodo, kot smo izvedeli, med drugim Zavod Postojnske jame in Turistični biro.

Desno ob novem poslopju (proti Titovemu trgu) bodo v paviljonskem sistemu zgradili slaščičarno, bonboniero in kavarnico turistično gostinskega podjetja Kras. Med Krasovim paviljonom in novo stavbo bo s Tržaške ceste na Trg padlih borcev tekla še posebna pasaža za pešce. Sicer pa bo po dograditvi novega poslovno stanovanjskega poslopja sedanji ozki pas Tržaške ceste močno razširjen, tako da bo po njem lahko varno tekel promet. Obakraj pa bodo lepo urejeni pločniki za pešce. Celotni pas za promet (cestišče in pločniki) bo poslej širši za okrog 6 metrov. Skozi to širino se bo potlej zares lahko varno razvijal promet. A ne le varno, ampak tudi bolj udobno in pregledno.

Pomembno gradnjo je kot investitor zastavilo postojnsko Stanovanjsko podjetje. Gradi pa gradbeno podjetje Primorje iz Ajdovščine. (ž)

PRIČETEK RAZPRAVE O SPREMEMBI SISTEMA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Prejšnji mesec se je začela javna razprava o predlogu sistema za zagotovitev osnovnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja prebivalstva. Obrnili smo se na predstavnike nekaterih zainteresiranih družbenih dejavnosti, da nam povedo svoje mišljenje o navedenem predlogu.

Direktor Zavoda za zdravstveno varstvo, dr. Polde. Hladnik, ki je predsedoval simpoziju o reformi v zdravstvu na nedavnem kongresu slovenskih zdravnikov, pravi:

— Izhajajoč iz stališča, da je za vzdrževanje sedaj doseženega zdravstvenega standarda zavarovancev na razpolago premalo sredstev, kar se kaže v postopnem stagniranju zdravstvene službe in krčenju pravic zavarovancev, smatram, da je potrebno z novimi zakonskimi predpisi, ki bi prepustili proste roke republikam, uzakoniti ustrezno zdravstveno varstvo ob večjih rizičnih skupnostih; pri tem bi morali prvenstveno zagotoviti vse moderne preventivno-socialne metode dela v osnovnem zdravstvenem varstvu. Zdravstvena služba se bo morala še v večji meri kot doslej strokovno povezovati in postaviti enovitejši strokovni vrh. Ta vrh bi moral merodajnejše postaviti shemo bodoče organizacije zdravstvene službe na vseh nivojih, predvsem glede strokovnosti in funkcionalnosti zdravstvene službe.

Ekonomiko v zdravstvu bo potrebno proučevati z znanstveno metodo in temu ustrezno prilagoditi financiranju. Zdravstvene delavce bo potrebno v večji meri razbremeniti finančnih skrbi in jim omogočiti čimboljše strokovno delo in nadaljnji napredek.

Mnenje predsednika Obalnega sindikalnega sveta Koper, Pavla Pečarja, je naslednje:

— Zadnji dve leti, ko je prišlo do omejevanja sredstev za zdravstveno zavarovanje, stopajo bolj na dan tudi pomanjkljivosti našega sistema socialnega zavarovanja. Čeprav teh pomanjkljivosti ni malo, pa v dosedanjih razpravah prevladuje mišljenje, da sedanjega sistema socialnega zavarovanja ne bi kazalo v osnovi rušiti in se spuščati v kakšne splošne reorganizacije in spremembe, ki so vedno zelo drage, velikokrat pa je tudi njihov učinek zelo dvomljiv (predlog novega sistema predvideva na primer razbijanje sedaj enotnega zdravstvenega zavarovanja na osnovno zdravstveno varstvo, potem posebno zavarovanje za primer nesreče pri delu, drobljenje sedanjih skupnosti zavarovancev itd.). Zato se ni čuditi bojazni mnogih, da bi takšne rešitve še bolj zakomplicirale in podražile naše socialno zavarovanje in da bo še več denarja zavarovancev šlo za administriranje, da se bodo tudi zdravstveni delavci še več bavili z administracijo in da jim bo ostalo zato manj časa za bolnike.

Zaradi tega prihaja vedno bolj do izraza prepričanje, da sedanjega sistema zdravstvenega zavarovanja ne kaže kar zavreči, ampak naj se rajši odpravi njegove pomanjkljivosti ter se na tej podlagi izpopolni in dogradi nov sistem; nov v toliko, kolikor je res potrebno in v kolikor zagotavlja boljše zdravstveno varstvo.

Javna razprava o predlogu novega sistema zdravstvenega zavarovanja pa je komaj dobro začela in bodo ljudje dokončna stališča šele izoblikovali.

RESTAVRACIJA »KOPER« V LJUBLJANI PRIPOJENA H KOPRSKI AGRARII

V kmetijsko predelovalnem kombinatu Agraria so včeraj po izvolitvi organov upravljanja glasovali tudi o pripojitvi restavracije »Koper« v Ljubljani h koprski Agrarii.

Ljubljanska restavracija »Koper« je že bila svoj čas v sestavu nekdanjega samostojnega podjetja Vino-Koper, ki je sedaj obrat kombinata Agraria. Ko se je namreč Vino-Koper združil s koprsko zadrugo, je moralo po tedanjih predpisih opustiti gostinsko dejavnost. Tako se je restavracija »Koper« v Ljubljani osamosvojila.

Ker pa so se razmere v zadnjem obdobju dokaj spremenile — predpisi tudi — in je danes kombinat Agraria gospodarska organizacija s širšimi dejavnostmi, je kolektiv ljubljanske restavracije »Koper« izrazil željo, da bi se spet vrnil v naročje svojega nekdanjega matičnega kolektiva.

Kolektiv Agrarie je željo ljubljanskega kolektiva sprejel z zadovoljstvom. Gostinci ljubljanske restavracije so se na referendumu že soglasno izrekli za pripojitev, včeraj pa kolektiv Agrarie.

Ta poteza je za oba kolektiva precejšnja pridobitev. Predvsem bo Agraria v svojem ljubljanskem gostinskem lokalu propagirala in plasirala svoja najboljša istrska vina in druge pijače, ki jih prideluje v svojem koprskem obratu. Ljubljanski kolektiv pa bo imel večjo možnost konkurence z drugimi gostinskimi podjetji v Ljubljani. Razen tega si bo Agraria še bolj odprla pot na ljubljansko tržišče in obenem afirmirala istrsko pijačo v slovenski metropoli.

RZ

Motel na Kozini

Združeno gostinsko podjetje Sežana bo začelo poleti graditi na Kozini motel, ki bo imel 50 do 60 ležišč in 100 restavracijskih sedežev. Stal bo nekako 150 metrov od bencinske črpalke ob cesti Reka—Trst.

Gradnjo motela opravičuje predvsem močno povpraševanje po prenočiščih, ki jih je zdaj v Kozini le okrog 40. Število prenočišč nameravajo v prihodnjem letu še razširiti s tem, da bi ob motelu uredili tudi avtocamp.

REGRES ZA LETOVANJE

Delavci Transportnega podjetja Postojna bodo tudi letos dobivali regres za letovanje. V ta namen bodo uporabljena sredstva sklada skupne porabe. Regres bo znašal v železniškem počitniškem domu na Rabu 15 novih dinarjev, v Rovinju 13 N-din ter v drugih počitniških domovih (vključno v domu podjetja v Bohinjski Bistrici) in za druge oblike izrabe letnega dopusta 10 novih dinarjev dnevno na osebo. Nekaterim delavcem z nizkimi osebnimi dohodki in z več člani družine pa bo, kot je to storil že lani, plačal vse stroške letovanja sindikat, tako da bodo lahko nekaj dni na počitnicah popolnoma brezplačno.

Čeprav gre vsako leto precej delavcev podjetja na letovanje, pa jih je še veliko, ki bi bili počitka nujno potrebni, vendar te ugodnosti ne izkoristijo. Zato bi bilo prav, da bi se jih letos za letovanje prijavilo čim več.

jš

MLADINA POJE

Medobčinska revija pevskih zborov v Sežani

V nedeljo popoldan je bila v sežanski kino dvorani, ki je bila do zadnjega kotička zasedena, medobčinska revija otroških, mladinskih in moških pevskih zborov občin Sežana, Postojna, Koper in Ilirska Bistrica. Revija je bila v sklopu prireditev v počastitev 25-obletnice vstaje primorskega ljudstva in 1. maja.

Pred pričetkom kulturnega dela programa je predsednik občinske konference SZDL Sežana ing. Stanko Renčelj orisal zgodovino praznovanja 1. maja in vstaje na Primorskem. Med tem časom je na odru že stal otroški pevski zbor pod vodstvom Evgena Prinčiča iz osnovne šole Sežana. Zbor mladih, nadarjenih pevcev je zapel tri pesmi. Tem je sledil mladinski pevski zbor osnovne šole Hrpelje pod vodstvom Branke Milivojevič, nato sta sledila še zbor iz Komna, ki ga je dirigiral Marjan Plazar ter mladinski pevski zbor osnovne šole Sežana pod vodstvom Evgena Prinčiča.

V drugem delu programa je nastopil moški sekstet iz Prestranka, ki ga vodi Peter Gorup. Veliko aplavza pa je bil deležen moški pevski zbor iz Kopra, ki ga vodi Ivan Tavčar. Nato sta zapela še zbora iz Postojne, pod vodstvom Ivana Jelarčiča ter iz Ilirske Bistrice, ki ga vodi Lojze Boštjančič.

Vsi zbori so pokazali izredno dovršenost in trud, ki so ga vložili v to, da bi prireditev kar najbolje uspela. Ob zaključku je ing. Stanko Renčelj podelil nagrade in priznanja zaslužnim kulturno-prosvetnim delavcem in delavcem v športu. Med sedemnajstimi nagrajenci so Janko Pertot, Zdravko Štolfa, Ivanka Turšič, Miha Jezeršek in drugi.

Ob zaključku revije je zapel združeni moški pevski zbor Divača-Sežana, ki ga vodi Evgen Prinčič in je prejel na prireditvi kar tri šopke nageljnov za svoje neutrudno delo pri treh zborih, ki so zrasli pod njegovim vodstvom.

Vojko Krpan

RK je naša skupna skrb

V počastitev tedna Rdečega križa so na osnovni šoli v Sežani pripravili bogat program ob sprejemu pionirjev v podmladek RK. Dne 26. aprila se je v prostorih osnovne šole zbralo 87 pionirjev. Učilnica je bila praznično okrašena, pionirčki pa vsi polni navdušenja in velikih pričakovanj. Na šolski tabli se je bohotil napis »Rdeči križ je naša skupna skrb« (na sliki).

Program, ki so ga pripravili mladi podmladkarji s pomočjo svojih učiteljic, je bil nadvse prisrčen. Tatjana Munih, namestnica predsednika PRK na sežanski osnovni šoli je v svojem govoru pozdravila in nagovorila pionirje ter svoje misli zaključila: »V srcih vseh nas podmladkarjev je ena sama velika želja, da bi lahko kot mi srečno in v miru živeli vsi otroci sveta.« Zvrstili so se mladi recitatorji in pevci.

Po programu je bil sprejem. Trije podmladkarji so sprejeli zavoj izkaznic, koledarčkov, značk ter šopek cvetja. Zopet je spregovorila Tatjana Munih in sprejela pionirje v članstvo RK. Čestitke in bogate želje so izrazili tudi ravnateljica osnovne šole Pavla Matičič, sekretarka občinskega odbora RK Anica Belaj in predsednik občinskega komiteja ZMS. Po končani slavnosti so se na novo sprejeti podmladkarji zbrali ob pregrnjenih šolskih mizicah. Vsem je bilo lepo in prepričani smo, da tega iskrenega in svečanega trenutka ne bomo tako hitro pozabili. (A. B.)

Srečanje pisateljev v Piranu

Te dni je majsko srečanje pisateljev v Piranu. Začelo se je 9. maja na Belem križu pri Piranu in se bo končalo 12. maja v Ljubljani.

Piransko srečanje ima svojo zanimivo zgodovino. Pred štirimi leti so namreč slovaški pisatelji dali pobudo, da bi češkoslovaški in slovenski pisatelji imeli skupen dom, kjer bi ob srečanjih lahko obravnavali skupne probleme.

Ko so tak skupen dom našli v Piranu, se je sčasoma porodila še druga prikupnejša misel; dom v Piranu bi lahko postal kraj, kjer bi se ne srečavali samo pisatelji iz socialističnega sveta, ampak naj bi se teh razgovorov udeleževali tudi pisatelji iz kapitalističnih dežel. Zanimiva je ob tem misel Mire Miheličeve, predsednice slovenskega centra PEN kluba, ko utemeljuje piransko srečanje, da je to »lepa priložnost za zbližanje stališč pisateljev obeh svetov in bližanje k skupnemu cilju vse napredne literature. Napredna je vsaka dobra literatura, ne glede na to, v katerem taboru nastaja«.

Kaj bo v tem smislu pomenilo piransko srečanje, bomo videli. Vsekakor bi bilo želeti, da bi bilo odkrito in plodno. Srečanja se udeležuje sedem Čehov in Slovakov, štirje Italijani, štirje Avstrijci, zastopniki pisateljev iz vseh jugoslovanskih republik, predvsem pa seveda tudi Slovenci. Nagel razvoj, ki so ga napravila piranska srečanja, lahko rodi v bodočnosti vedno lepše uspehe.

Razstava knjig in ilustracij v piranski galeriji

V piranski mestni galeriji so v sredo zvečer odprli razstavo knjig in ilustracij. Priredili so jo založba »Mladinska knjiga«, svet za šolstvo piranske občinske skupščine ter koprski zavod za prosvetno pedagoško službo. Razstava bo odprta do 20. maja. Z njo so hoteli še posebej počastiti srečanje književnikov 12 dežel, ki so se zbrali v Piranu.

Revija mladinskih pevskih zborov

V zadnjem času se v Postojni druga za drugo vrste kulturno-prosvetne prireditve. V izredno oživljeni kulturno prosvetni dejavnosti sodelujejo razen nekaterih odsekov postojnske Svobode zlasti številni pevski ansambli iz nekaterih večjih krajev komune ter razne mladinske skupine. Dramska družina Svobode je po uspeli premieri že v dveh reprizah ponovila Cankarjevega Kralja na Betajnovi, obakrat spet v polni dvorani Kulturnega doma v Postojni.

V nedeljo, 12. maja, pa bo v Postojni revija mladinskih pevskih zborov, ki bo nekak prikaz dela mladinskih zborov v zadnjem obdobju. To velja zlasti za otroške in mladinske zbore vseh štirih osnovnih šol. Na nedeljski reviji, ki bo ob 15. uri v veliki dvorani Kulturnega doma, bo nastopilo osem zborov, in sicer otroška zbora iz Postojne in Pivke, mladinski zbori iz Košane, Pivke, Postojne in Prestranka. Razen teh pa bosta nastopila še dekliški (pomutacijski zbor) postojnske gimnazije ter mladinski mešani (pomutacijski) zbor iz Studenega. (ž)

Letošnja »Nagrada 23. april« dirigentu Vilku Kledetu

Zasluženo priznanje

Po pravilniku sklada »Nagrada 23. april«, ki ga je postojnska občinska skupščina ustanovila ob lanskem občinskem prazniku, podeljujejo vsako leto za občinski praznik primerno število nagrad posameznikom, ki posebno zavzeto delajo v gospodarstvu ali v družbenih službah, na političnem, kulturnem ali telesnovzgojnem področju. V skladu s kriteriji, ki jih določa pravilnik, so ob letošnjem občinskem prazniku podelili »Nagrado 23. april« dolgoletnemu dirigentu postojnske godbe na pihala tov. Vilku KLEDETU.

Če za koga lahko rečemo, da je duša organizacije ali kulturno prosvetne skupine, potlej to dobesedno velja za dirigenta Vilka Kledeta. Leta in leta požrtvovalno vodi godbo na pihala (DPD »Svoboda«), ki je lani slavila 150-letnico obstoja. Ves svoj prosti čas (povejmo odkrito: pogostokrat tudi svoja sredstva) daje s polnimi rokami in močmi postojnski godbi na pihala. A ne le kot organizator in dirigent, ampak tudi kot izvrsten pedagog, ki neprestano skrbi za pomlajevanje, ki večere in večere žrtvuje vzgoji mladega naraščaja. V svojem nepotešljivem glasbenem entuziazmu, neomahljivosti in potrpežljivosti zna zbirati okoli sebe odrasle in mladostnike ter jih navduševati za glasbeno kulturo. V naravnost nesebični zaverovanosti, da s tem opravlja pomembno kulturno poslanstvo, je v letih ustvaril in izoblikoval takšen številni pihalni orkester, ki žanje doma in na raznih tekmovanjih čedalje večje uspehe in priznanja. Med najvišje dosežke pa je vsekakor treba uvrstiti uspeh postojnske godbe na lanski republiški reviji pihalnih orkestrov v Kopru ter na slavnostnem nastopu slovenskih pihalnih orkestrov v Postojni ob 150-letnici ustanovitve postojnske godbe.

Kljub imenitnim dosežkom v tej zvrsti glasbene kulture pa ostaja Vilko Klede vedno enako skromen, iskren, tovariški. V širokem pihalnem orkestru sicer dirigent in učitelj, toda vedno enak med enakimi, da ga imajo vsi radi ter ga cenijo tudi takrat, kadar je treba nekoliko trše zamahniti z dirigentsko taktirko. Izpod njegove taktirke prehaja na ves glasbeni kolektiv njegova živahnost, neugnanost, žilavost in upornost, marljivost in disciplineranost. Same lastnosti, ki ohranjajo kolektiv, najsi bo v tem primeru pihalni orkester, trden in celovit. Zaljubljen v Postojno daje vse od sebe, kar sploh zmore, da ima Postojna pihalni orkester, čigar veljava in ugled ter zmogljivost segajo daleč čez meje in se v zadnjih letih uvršča med najboljše godbe na pihala v Sloveniji.

Ko daje vse, kar zmore, pihalnemu orkestru, je tudi letos svojo zasluženo »Nagrado 23. april« (200.000 S-din) pri priči dal godbi na pihala.

»Zame je dovolj plaketa,« je vlažnih oči skromno dejal, ko je po končani slavnosti spet stal sredi svojih mož in fantov. Potlej pa dvignil taktirko za vedro koračnico v čast občinskega praznika. (ž)

NA KRATKO

V Kopru sta končana dva šahovska turnirja. Na turnirju za tretjo kategorijo je igralo 12 šahistov, končno stanje pa je naslednje: Gonjač 9,5, Corel 8,5, Horvatič 8, Malešević 7,5, Klanjšček in Radonjič po 7 itd.

Na turnirju za IV. kategorijo je igralo 14 šahistov, vrstni red pa je tak: Župan, Ekstanič, Beržan in Vejnovič 10, Aščevič 9, Fran 8, Avranovič 7 itd.

Letošnjega sindikalnega prvenstva Slovenije v šahu, ki bo v prvih dneh junija na Bledu, se bo udeležila tudi osemčlanska ekipa Tomosa. Tomos se redno udeležuje te športne manifestacije in je posebno na zadnjem prvenstvu dosegel lep rezultat.

Šahisti Kopra so z velikim razočaranjem sprejeli vest, da prvenstva Primorske v šahu za posameznike ne bo. Kot so zvedeli, je vzrok premalo število prijavljenih šahistov. Ker se to ponavlja že nekaj let, ni čudno, da šah na Primorskem ne more na zeleno vejo . . .

jk

IZOLA : LJUBLJANA 2 : 3

V drugem kolu prve republiške lige v odbojki za člane so se vsa srečanja končala s 3:0, razen tekme v Izoli, kjer je gostoval lanskoletni prvak OK Ljubljana in zmagal po dobrih dveh urah ogorčene borbe za vsako točko s 3:2 (15:9, 10:15, 11:15, 15:8 in 15:13).

Tekmo je vodil zvezni sodnik ing. Šinkovec Rudi iz Ljubljane pred približno 300 gledalci, dobro.

IZOLA: Križišnik, Torkar, Flego, Gašperšič, Jakomin, Stubelj, Klepač in Tomašič.

LJUBLJANA: Obersnel, Strucelj, Breščak, Maurič, Jedretič in Virnik.

Po nekaj začetnih nervoznih udarcih sta oba nasprotnika pričela igrati vse lepše. Vodstvo se je stalno menjavalo, nobeni ekipi pa ni uspelo odlepiti se od nasprotnika. Izreden tempo in dinamična igra sta navdušila številne gledalce. Pri stanju 9:9 sta nasprotnika zadnjič izenačila. Pozneje je po večjih menjavah servisa uspelo osvajati Ljubljani točko za točko, medtem, ko je ostala Izola po vsakem servisu praznih rok. Tako so gostje osvojili prvi set s 15:9 po popolnoma enakovredni igri.

Gostje so povedli na 14:9, ko se je Izolčanom ponovno odprlo. V dramatičnih trenutkih jim je uspelo zmanjšati razliko na 14:13. Tu je sodnik naredil odločilno napako. Žogo, ki je šla v avt, je nepravilno dosodil gostom, na reklamacijo domačinov pa se je odločil za ponavljanje servisa namesto, da bi dosodil točko v korist Izole. Po krajši prekinitvi in razburjenju na obeh straneh, so gostje hitro izkoristili še nesporazum domačinov in osvojili zadnjo, odločilno točko.

Ostali rezultati: Maribor : Braslovče 3:0, Kanal : Sava Črnuče 3:0, Jesenice : Kamnik 3:0, Triglav Kranj : Gabrje 0:3.

Lestvica po II. kolu:

KANAL	2	2	0	6:0	4
Jesenice	2	2	0	6:1	4
Ljubljana	2	2	0	6:2	4
Gabrje	2	1	1	4:3	3
Maribor	2	1	1	4:3	3
IZOLA	2	1	1	5:4	3
»Sava«	2	1	1	3:5	3
Braslovče	2	0	2	2:6	2
Kamnik	2	0	2	0:6	0
Triglav	2	0	2	0:6	2

Mladinci Izole slovenski prvaki

Na kegljišču Kopra je bilo v soboto in nedeljo letošnje republiško prvenstvo mladincev v kegljanju.

Ekipe so tekmovale 4 x 100 mešano, posamezniki pa 2 x 100 mešano. Skupaj je tekmovalo 20 mladih kegljačev iz Ljubljane, Celja, Novega mesta in Izole. Največji uspeh so dosegli mladinci Izole, ki so osvojili prvo mesto med ekipami. Še lepši rezultat so dosegli med posamezniki, kjer so mladinci Izole zasedli kar prva tri mesta. Res je, da na prvenstvu ni bilo predstavnikov nekaterih naših najboljših klubov, toda to pravi nič ne zmanjšuje uspeha, ki so ga dosegli mladi kegljači Izole.

Rezultati:

Posamezniki: 1. Alojz SAMEC 816, 2. Stojan REPEK 808, 3. Mirko MERGEC 794 (vsi izola), 4. Tišan 775 (Gradis Ljubljana) itd. Četrti predstavnik Izole se je uvrstil na 14. mesto.

EKIPE: 1. IZOLA 1582, 2. Celje 1444, 3. PIONIR Novo mesto 1415, 4. INGRAD Celje 1287.

jk

Jelšane : Bovec 3:1

V tretjem kolu II. republiške lige v odbojki za člane sta se v Jelšanah pomerila oba primorska predstavnika Jelšane in Bovec. Zmagali so domačini z rezultatom 3:1 (15:8, 10:15, 15:11 in 15:9). Oba nasprotnika sta bila do nedeljskega srečanja še brez zmage.

JELŠANE: Čekada, Saftič, Brozina I., Brozina II., Brozina III., Torkar in Udovič.

BOVEC: Cudar, Flajs, Čopi, Mlekuš, Rupnik, Čusin in Zorc.

Vetrovno vreme in prašno igrišče nista nudila najboljših pogojev za igro. Na domačem igrišču in pred domačo publiko pa so se bolje znašli domačini in zasluženo zmagali.

Pri gostih sta precej izstopala kapetan Zorc in Mlekuš, domačini pa so bili bolj izenačeni, nekaj boljša sta bila Torkar in Čekada.

Rezultati I. in II. kola primorskih predstavnikov: Trebnje : Bovec 3:0, Bovec : Kočevje 0:3, Jelšane : Šenčur 2:3, Bohinj : Jelšane 3:1.

Spored 12. 5.: Bovec : Novo mesto, Kropa : Jelšane. db

Nanos : Prestranek 7:3

V počastitev 1. maja je bila v Postojni prijateljska nogometna tekma med Nanosom iz Postojne in mladinsko ekipo iz Prestranka. Rezultat 7:3 za Nanos nikakor ne kaže realne slike dogodkov na igrišču. Trije goli so bili avtogoli. V drugem polčasu so gostje uredili svoje vrste in nudili precejšen odpor domačinom.

(M. K.)

Berite PRIMORSKE NOVICE

XIII. mednarodna Istrska veslaška regata

Tradicionalna mednarodna istrska regata je vsako leto največja športna manifestacija v Izoli. Običajno je v počastitev dneva mladosti, letos pa bo veslaška regata v nedeljo, 2. junija ker je imelo pet veslaških klubov iz Italije obveznosti do domačin tekmovanj v nedeljo, 26. maja in so zato zaprosili za preložitev dneva regate.

Na lanskoletnem sestanku regatnega odbora so udeleženci zagotovili udeležbo tudi za letos. Zato pričakuje regatni odbor udeležbo naslednjih klubov — iz Italije: S Ginastica, CC Saturnia, CMM Nazario Sauro, GS VVF, SN Nettuno SC Adria in SN Pietas Julia. V klubih iz Italije je več državnih prvakov in olimpijcev, predvsem v GS VVF iz Trsta. Iz sosednje republike bodo nastopili veslači iz naslednjih klubov: VK Jadran iz Reke, Opatija, Arupinum iz Rovinja in Istra iz Pule. Iz Slovenije pa Branik iz Maribora, Krka iz Novega mesta, VK Bled, Nautilus iz Kopra, Boris Kidrič iz Pirana in domači Argo.

Razpisanih bo 20 disciplin tekmovanja pa bodo v tistih disciplinah, za katere se bosta prijavila vsaj dva čolna.

Organizacija tako velike regate je precej zahtevna, zato je bil že sedaj imenovan regatni odbor, ki bo nadaljeval z že začetimi deli pri organizaciji XIII. mednarodne veslaške regate v Izoli. Organizaciji in financiranju tradicionalne istrske veslaške regate pa bo posvečena tudi posebna seja OZTK Izola, ki je pred dvemi leti prevzela skrb za izvedbo te prireditve. db

Pred začetkom popoldanskega pouka v sežanski šoli (na sliki) je treba kar na ulici počakati, da se odpro vhodna vrata

Vsakdanje OGLEDALO

Protest (seveda samo teoretičen)

Sosedovemu Janezu sem povedal, da bom protestiral. Jasno. Odločno. Odsvetoval mi je, češ naj ga ne kronam, saj imam družino in štiri nepreskrbljene otroke, ki bodo ostali brez kruha, če bom v naši samoupravni družbi dvignil glas proti direktorju ali kakemu drugemu »odločujočemu faktorju«, toda jaz vztrajam pri svojem. Prvič, ker se mi zde njegovi ugovori preveč drobnjakarski in strahopetni, drugič, ker ne mislim protestirati ne proti direktorju, ne proti »odločujočim faktorjem« in potemtakem s svojim protestom ne ogrožam nedolžnih otročičkov, in tretjič, ker je protest moderna oblika družbenega uveljavljanja, posebno če je samo na papirju.

In moj je! Povrh še na časopisnem papirju, ki prenese vse. In povrh še teoretičen protest, proti kateremu do danes še nihče ni dvignil glasu, ker ni nikogar ogrožal.

Zato najodločneje protestiram (moji otročički, mirno spite), ponavljam, protestiram, teoretično protestiram, ponavljam, proti napačnemu navajanju zgodovinskih podatkov, ki so se po nerazumljivem naključju vtihotapili v našo sodobno zgodovinopisje, čeprav jih je statistika že zdavnaj postavila na laž.

Eden takih zgodovinskih podatkov je (prav te dni smo slišali o njem), da praznujemo 23-letnico graditve socializma. Ni res! Praznujemo 13-letnico. To je resnica. Vse drugo je pretvarjanje.

Maja 1945, po končani vojni, smo stopili na pot socializma in letos pišemo leto 1968; preteklo je torej 23 let, to so dejstva, ne boš nas naplahtal, bodo rekli tisti, ki se spoznajo na zgodovinske letnice. Vse to je res, ampak, dragi moji, to je le ena stran medalje, tako rekoč formalna, poglejmo še drugo, tisto bistveno, vsebinsko. O tem nas silno nazorno in prepričljivo pouči statistika, ki pravi, da počiva Jugoslovan povprečno pet mesecev na leto. Počiva ob vseh mogočih priložnostih: ob prostih sobotah in nedeljah, ob državnih praznikih, ob plačanih in neplačanih dopustih, ob upravičenih in neupravičenih izostankih, ob veselih priložnostih (rojstni dan prvorojenčka, nakup avtomobila, smrt upnika itd.) in ob žalostnih priložnostih (tri dni po letnem dopustu, ob izplačilu 80 % mesečnih prejemkov itd.). Skratka: nobene priložnosti ne zamudi Jugoslovan, da bi ne počival. Pa tudi med delovnim časom raje delovno počiva kot delovno dela, čeprav tega počitka ni vključila statistika v tistih okroglih pet mesecev, ki jih navaja.

Vse ostalo je seveda samo še preprosta računska operacija: vsako leto pet mesecev. V 23 letih se nabere okroglih 115 mesecev, kar znese nekaj manj kot deset let. In zaključek: 23 manj 10 je okroglih 13 let. In pika. Če pomeni torej »graditev socializma« toliko kot »delo za socializem«, potem praznujemo letos 13-letnico socialističnega dela. Črno na belem.

Zato se upravičeno vprašujem: od kod podatek o 23-letnici? Kdo in zakaj potvarja dejstva? Ali ne maramo slišati o 13-letnici zato, ker trdijo vsi horoskopi, ki jih objavlja jugoslovanski tisk, da je številka 13 nesrečna številka? Ali pa pretirava statistika s tistimi petimi meseci počitka? Tudi to je namreč mogoče. Saj vemo, kako je s statističnim povprečjem. Morda počivajo nekateri devet mesecev, drugi pa samo en mesec, kar znese v statističnem povprečju seveda pet mesecev? Če je tako, potem bi rad vedel, kdo počiva devet mesecev na leto in kdo samo en mesec. Zato protestiram tudi proti statističnemu povprečju petih mesecev, prav tako kot proti napačnemu praznovanju omenjene obletnice. Potem protestiram še proti taki metodi obveščanja, ki me vključuje v to povprečje, kajti zase lahko trdim, da nisem v zadnjih desetih letih skupaj počival pet mesecev. Potem.

Stop. Zdaj moram nehati s svojim protestom. Preveč sem se odmaknil od teoretičnega protesta in se pomaknil na teren »odločujočih faktorjev«, kjer je vse skupaj mnogo bolj tvegano. Jaz si pa ne morem privoščiti, saj veste: štirje nepreskrbljeni otročički in odvečna delovna sila. Pa smo tam.

SRAKOPER

Javna razprava o šolstvu se nadaljuje

Republiški strokovni organi so izdelali za vso Slovenijo merila, kakšna naj bi bila bodoča šolska mreža in predlagali tudi akcijski program za racionalno ureditev slovenskega šolstva. V triletni razpravi so se merila in stališča izkristalizirala, republiška skupščina je tudi sprejela ustrezne sklepe, medtem smo dobili še zakon o srednjih šolah, ki je vnesel več reda in smotrnosti v to izobraževalno dejavnost.

Vse te obširne študije so proučili tudi pri svetu primorske regije in pri temeljni izobraževalni skupnosti obalnih občin. Izvršni odbor TIS je potem izdelal, skupščina pa je potrdila, svoj predlog o ukrepih za racionalizacijo šolske mreže ob obali. Pri tem so sodelovali z Zavodom za prosvetno pedagoško službo in s Komunalnim zavodom za zaposlovanje.

Po temeljiti analizi stanja, možnosti in potreb je temeljna izobraževalna skupnost obalnih občin izdelala predlog za ureditev racionalnejše mreže srednjih šol. Predloge so posredovali vsem trem obalnim občinskim skupščinam, družbeno političnim organizacijam, šolam. Zaprosili so za čim širšo javno razpravo. O predlogih smo pisali tudi v našem časopisu, radio Koper pa je posvetil problemu posebno oddajo, v kateri so podrobneje osvetlili bodočo ureditev srednjih šol ob obali in možnosti, ki jih bo imela naša mladina za šolanje. V razpravo se je vključil tudi obalni sindikalni svet, ki je podprl prizadevanje TIS za racionalizacijo, ker je to del naše borbe za uveljavljanje reforme.

Povedati je še treba, da so v glavnem v javnosti predlogi za racionalizacijo mreže srednjih

šol in za smotrnejše in perspektivnejše nadaljnje šolanje mladih ljudi naleteli na ugoden odmev, razen v Piranu, kjer so bili prizadeti ob predlogu za postopno odmiranje piranske gimnazije.

Razumljivo in človeško je, da predlogi niso naleteli na ugovore in očitke tam, kjer so predvidevali širitev ali vsaj ohranitev dosedanjega stanja, ampak tam, kjer naj bi bil poseg racionalizacij boleč, kjer bi ukinjal. Tako v Piranu niso pretresali racionalizacije kot celote, ampak so videli le, da bodo, če bo predlog obveljal, za nekaj prikrajšani, da bodo imeli nekaj manj. To je vedno boleče. V taki kritični točki prizadetosti moč argumentov še nima prave moči in veljave.

In vendar so ti argumenti zelo prepričljivi. Piranska gimnazija ima burno zgodovino. Starejši ljudje vedo povedati, da jo je ustanovila že ranjka Avstro-Ogrska, pa so jo kmalu ukinili, ker je bilo vanjo premalo dotoka. Isto se je ponovilo za časa Italije. Ustanovili so jo, pa ukinili. Toda nič se nismo iz tega naučili, velikopotezno smo načrtovali na kratki razdalji 18 km kar dve popolni gimnaziji. Kot bi imeli ljudi (dijakov in profesorjev) in denarja pa še drugih strokovnih srednjih šol na pretek. Ker je koprska gimnazija bila še pred razširitvijo in dograditvijo novega trakta precej na tesnem, so nastali dislocirani oddelki v Piranu. Toda namesto da bi se stanje normaliziralo in bi se šola združila spet pod eno streho, ko je koprska gimnazija dobila sedanji obseg, se je medtem piranska gimnazija osamosvojila. In ko je šlo za verifikacijo, jo je dobila celo prej kot koprska. Na republiki so sicer že takrat zagotavljali, da verifikacija pomeni obenem tudi smotrnejšo ureditev šolske mreže, vendar se tega načela niso držali v praksi.

Ves ta čas so bile številne razprave, ali sta ob obali res potrebni dve gimnaziji. Srednjih strokovnih šol pa imamo tako malo. Dobro namreč vemo, da pomeni gimnazija le pripravo na nadaljnji študij, ki da dokončno izobrazbo. Ta študij na visokih in višjih šolah pa je vedno zahtevnejši, kriteriji vedno ostrejši, selekcija večja. Majhna šola, z majhnim številom dijakov, je draga, razen tega pa zelo težko zagotovi vse tisto, kar je potrebno za visokokvaliteten pouk. Torej daje manj možnosti, da bodo njeni absolventi kos nadaljnjemu, vedno zahtevnejšemu študiju. Morda bi z dosedanjimi podatki piranski dijaki te trditve tudi ovrgli, toda v bodoče bodo prav gotovo držale.

Vsi se boste še spomnili, kako smo se borili za kvaliteto pouka, za večjo usposobitev in boljše znanje mladih ljudi, ko je šlo za urejanje mreže osnovnih šol. Tudi takrat smo razumsko popolnoma dojeli, da današnja osemletka, ki naj da vsaj toliko, kot je nekoč dala mala matura, ne more biti v vsaki najmanjši vasi, kot je bila nekoč ljudska šola. Nismo tako bogati, da bi za nekaj učencev lahko vzdrževali popolno osemletno osnovno šolo. Zato smo eno in dvooddelčne šole ukinjali, učence pa prešolali na najbližje popolne osnovne šole, ki so jim zagotavljale boljšo izobrazbo, več znanja in večje možnosti za nadaljnje šolanje. Seveda je bilo to marsikje boleče, starši in učitelji so bili pogosto proti takim ukrepom. In vendar zdaj marsikje majhni otroci pešačijo do avtobusa ali vlaka in se vozijo več ali manj kilometrov, največkrat pa po slabih cestah. Vstajajo zgodaj, pozimi še o mraku in se pozno, tudi že v mraku, vračajo domov.

To kratko premišljevanje samo zato, ker razdalja od Pirana do Kopra za mladinca od 15 do 19 let ob dvajsetih in v sezoni tudi več avtobusnih zvezah dnevno res ne more predstavljati posebne ovire!

Kakšen je celotni predlog racionalizacije šolske mreže obalne temeljne izobraževalne skupnosti? Čeprav smo o njem že pisali bi ga verjetno kazalo na kratko ponoviti v bistvenih točkah, saj povzroča precej vročekrvnih razprav. Verjetno ta predlog - kljub javni razpravi — premalo poznajo tisti, ki jih najbolj prizadene, to so prosvetni delavci in dijaki.

V kratkem povzetku bi lahko našteli te-le točke:

— ekonomska šola v Kopru naj bi postopoma zmanjšala število svojih oddelkov (zadnja leta je že tako opaziti, da je vpis vedno manjši, v bodoče pa naj bi bil še bolj usklajen s potrebami po tem kadru);

— gimnaziji v Kopru in Piranu naj bi prav tako zmanjšali število razredov (računajo na 16 oddelkov), za kar bi zadostovali prostori koprske gimnazije in piranska naj bi postopoma odmrla;

— v administrativno šolo v Kopru in v medicinsko šolo v Piranu naj bi letos ne vpisovali (razgovori o tem pa so še v teku in kaže, da so še vedno potrebe po upravno administrativnem kadru in tudi po medicinskem, posebno če ne bo vpisovala niti medicinska šola v Novi Gorici).

Drugi del predloga je manj razburljiv, saj predvideva razširitev šolske mreže. Tako naj bi:

— pomorska srednja šola v Piranu dodala svojim oddelkom tudi srednjo tehnično šolo (in to strojne smeri);

— gostinski šolski center v Izoli naj bi znatno povečal število oddelkov, saj so vedno večje potrebe po tem kadru;

— prav tako šolski center kovinarske stroke v Kopru.

Cilji, ki jih pri tem zasleduje TIS, so, da bi odpravili neskladnosti med potrebami in finančnimi možnostmi in še večjo neusklajenost med enostransko usmerjenostjo mreže srednjih šol in z dejanskimi potrebami našega gospodarstva in družbenih služb. Že dolgo ugotavljamo, da bogata razvejanost naše gospodarske, družbene in druge aktivnosti terja najrazličnejše profile šolane mladine in da je preozka izobrazba, ki jo dajejo gimnazija, ekonomska ali administrativna šola. Pri tem je treba seveda tudi razbiti miselnost, ki ima globoke korenine in ki smo jo dolgo negovali, da so druge strokovne šole manjvredne in prav tako poklici, za katere izobražujejo.

Zato racionalizacija, kot si jo je zamislila TIS, ne pomeni zapiranja možnosti za šolanje mladine, temveč le njihovo normalnejšo razporeditev v šole in s tem tudi v poklice, pri čemer naj bi odigrali sposobnost in želja glavnejšo vlogo kot umetno ustvarjen predsodek. Če bo ob tej zamisli smotrnejšega in kvalitetnejšega šolanja dosežena še boljša povezava in načrtno sodelovanje med osnovno in srednjo šolo, pravilnejša štipendijska politika in boljše prilagajanje potrebam družbe, potem bomo lahko tudi rekli, da je vsa naša mladina v enakopravnem položaju in da so realne perspektive njene zaposlitve.

Čeprav je ta racionalizacija kompleksno vprašanje, je TIS na željo piranske občinske skupščine še posebej razložila vprašanje, zakaj je neupravičen nadaljnji obstoj piranske gimnazije.

Na treh osnovnih šolah v piranski občini je letos skupno 190 učencev v osmih razredih. Po podatkih poklicne usmerjevalnice zavoda za zaposlovanje se je 44 teh učencev odločilo za nadaljnje šolanje na srednji šoli, čeprav nekateri med njimi za to niti nimajo pogojev. Kapacitete sedežev v prvih razredih srednjih šol v piranski občini pa so za 235 dijakov. To se pravi, daleč iznad dotoka, ki ga obetajo odločitve piranske mladine. Prav tako so kapacitete piranske gimnazije višje od pritoka, ne glede na to, da ne kaže toliko mladine usmerjati v gimnazijski in s tem seveda nujno tudi v univerzitetni študij.

Nesmotrnost piranske gimnazije tako utemeljuje TIS tudi s tem, da se preveč mladine odloči za gimnazijo, kar je za mnoge slepa ulica, ker ne zdelujejo ali ne najdejo poti naprej na visoki študij ali tudi tam odpadejo. Ob tem pa ima piranska mladina dokaj bogato izbiro in možnosti šolanja na drugih srednjih strokovnih šolah: že v Piranu na pomorski srednji šoli (zdaj bo tudi tehnična), ribiški in medicinski, na ekonomski, upravno administrativni in kovinarski v Kopru in na gostinski v Izoli. Še prav posebno velja opozoriti na pedagoško gimnazijo v Kopru, za kar namerava TIS skupno s sekretariatom za šolstvo pritegniti in štipendirati najboljše učence.

To so samo možnosti v obalnih mestih. TIS pa namerava podpirati tudi osebna nagnjenja in sposobnosti za druge strokovne šole (gozdarska v Postojni, gradbena in druge tehnične v Ljubljani, kmetijska v Poreču in v Mariboru, šola za umetno oblikovanje v Ljubljani, šole trgovske stroke v Novi Gorici itd.).

Pozabiti namreč ne smemo, da tu ne gre samo za tistih 44 piranskih mladincev, ki so se odločili za piranske srednje šole, ampak še za tistih 150, ki jih tudi obstoj piranske gimnazije ne rešuje. Prav tem pa veljajo tista poglavja predvidene racionalizacije, ki govore o strokovnih šolah in ne le o gimnaziji.

Tak predlog — seveda podrobneje utemeljen in obrazložen — so dobile obalne občinske skupščine in družbeno politične organizacije še dodatno. Verjetno pa so bili prizadeti šolski kolektivi in predvsem mladina s tem premalo seznanjeni.

Tako se je zgodilo, da so dne 6. maja ob 8. uri zjutraj šli piranski gimnazijci na Tartinijev trg in s tihimi demonstracijami demonstrirali proti nameravani ukinitvi tamkajšnje gimnazije. Sprevod, v katerem so dijaki nosili izpisane parole proti ukinitvi, se je ustavil pred poslopjem občinske skupščine. Predsednica skupščine Jolanda Kos je sprejela delegacijo, poslušala argumente dijakov in obljubila, da bo posredovala pri predstavnikih TIS.

Takoj zatem je mladinski aktiv piranske gimnazije sklical tiskovno konferenco, ki sta se je udeležila tudi predsednik in sekretar obalne organizacije SZDL Mario Abram in Jože Bolje. Dijaki so pojasnili novinarjem, da so hoteli z mirno demonstracijo samo opozoriti javnost, da so tudi oni močno zainteresirani za problem gimnazije in da je po njihovem mnenju potrebno organizirati temeljito razpravo, preden bi karkoli sklenili.

Dijaki žele biti prisotni na vseh sejah, kjer bo govora o gimnaziji in se bodo lahko udeležili, po zatrdilu predsednice skupščine občine Jolande Kos, tudi seje sveta za šolstvo in zasedanja občinske skupščine 16. maja, kjer bo govora o racionalizaciji srednjega šolstva in konkretno tudi o piranski gimnaziji. Mladinski aktiv gimnazije ima pripravljenih vrsto protiargumentov glede na predlog TIS. Po njihovih navedbah naj bi 20 odstotkov mladine, ki končna šolsko obveznost, še zmeraj želelo nadaljevati študij na gimnaziji. Nadalje navajajo velike težave, ki bi nastale zaradi prevozov dijakov iz Pirana v Koper. Večje pozornosti pa je vredna trditev, da piranska občina potrebuje vrsto turističnih delavcev širokega profila, ki potrebujejo prav gimnazijsko izobrazbeno osnovo.

Tiskovna konferenca je pokazala, da je bilo napačno, ker mladini niso razložili upravičenosti nameravanih ukrepov in da je morala na tak način opozoriti na svojo prizadetost. Verjetno bi mladina imela posluh za prepričljive argumente predvidene racionalizacije. Pri tem pa se seveda nikakor ne bi smelo zgoditi, da bi protiargumente dijakov obravnavali kot obrobno zadevo. Žal pa mladini nihče niti na tej konferenci ni pojasnil, da je bilo njihovo ravnanje premalo premišljeno in da bi bilo primerneje, da bi zahtevali pojasnila in razgovor s predstavniki TIS preko svoje mladinske organizacije in šolske skupnosti. Le če bi tudi pri tem naleteli na gluha ušesa, bi bilo razumljivo, da so šli na ulico.

Drugi dan po demonstracijah piranskih gimnazijcev in po tiskovni konferenci ter dolgi seji sveta za šolstvo piranske občinske skupščine se je sestal še izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti. Na dnevnem redu je bil vpis v srednje in poklicne šole ter prevzem sklada za štipendiranje od obalne konference SZDL. Seje so se udeležili še ravnatelji nekaterih šol ob obali, svetovalec republiškega zavoda za šolstvo iz Ljubljane, ravnateljica koprskega zavoda za prosvetno pedagoško službo, predstavnik obalne konference SZDL in nekateri drugi.

Predsednik izvršnega odbora TIS Avgust Gojkovič je poročal o odmevih razprave okrog racionalizacije šolstva, posebno seveda v zvezi s piranskim primerom. Po njegovih napovedih se je razprava vendarle odprla tudi v Piranu, kjer so prisluhnili argumentom, ki so vodili TIS pri predlogih za racionalizacijo. Napovedal je še, da bo svet za šolstvo ponovno razpravljal o tem v četrtek zjutraj, nakar bodo predlog sveta posredovali občinski skupščini, ki bo o tem razpravljala in odločala prihodnji četrtek, 16. t m.

Člani izvršnega odbora in predsednica TIS Marija Vogričeva so nato ugotavljali, da so argumenti TIS zdržali preizkušnjo in da se je izkazalo, da so prišli njihovi predlogi ob pravem času, da so realni in odražajo konkretno stanje. Obsodili so ravnanje piranskih gimnazijcev, ker so izvajali pritisk na javno mnenje, ne da bi si prej skušali priti na jasno v odkritem pogovoru, ali izkoristili druge možnosti, da bi izrazili svoje mnenje in zahteve.

Člani izvršnega odbora TIS so bili soglasni, da bodo s svojimi prizadevanji nadaljevali in da bodo pri tem skupno iskali najboljše rešitve. Pri tem jih je podprl tudi predstavnik zavoda za šolstvo iz Ljubljane. Izjavil je, da je republiški zavod sodeloval pri predlogih za racionalizacijo šolstva in da je vedno bilo njihovo mnenje, da majhne šole nimajo možnosti za obstanek. Zavod je le mnenja, naj bi piranska gimnazija odmrla naenkrat in ne postopoma, kot predvideva predlog TIS. To namreč zelo negativno vpliva na dijake in na pedagoški kolektiv. Strokovno mnenje zavoda je, je poudaril predstavnik, da trenutna situacija na piranski gimnaziji ni zadovoljiva, saj je število dijakov za popolno gimnazijo premajhno, med predavatelji pa je 7 stalnih in 11 honorarnih, kar prav gotovo ne more ugodno vplivati na pouk.

Ravnatelji srednjih in poklicnih šol so nato poročali o možnosti jesenskega vpisa. Pri tem je ravnatelj srednje pomorske šole zagotovil, da bodo še ta mesec razpisali vpis v oddelek srednje tehnične šole. Sklep razprave je bil:

— Javna razprava o racionalizaciji mreže srednjih šol ob obali se nadaljuje;

— ravnatelji vseh šole se sestanejo s predstavniki občinskih skupščin, zavoda za prosvetno pedagoško službo in zavoda za zaposlovanje in se dogovorijo o letošnjem vpisu;

— posebni razgovori bodo s predstavniki gospodarskih organizacij o potrebah po kadrih in štipendiranju; pri tem naj velja načelo, da noben nadarjen mladinec ne bo ostal doma;

— svet primorske regije se dogovori s svetom za zdravstvo, kako bo v bodoče s srednjo šolo za zdravstvene delavce; vsaj ena naj bi vpisovala tudi letos, ali v Piranu ali v Novi Gorici.

Potem so se še pogovorili o prevzemu sklada za štipendiranje od obalne konference SZDL. Namen sklada je bil, da bi združil predvsem razdrobljena sredstva in jih smotrno uporabil za štipendiranje. Pri TIS bo upravljala sklad posebna komisija v sodelovanju z občinskimi skupščinami in gospodarskimi organizacijami. Že letos bodo razpisali 30 štipendij za pedagoško smer (pedagoška gimnazija, akademija, univerza, vzgojiteljska šola). Istočasno z objavo teh štipendij naj bi objavile svoje še gospodarske organizacije, ki štipendirajo direktno. Glavno vodilo pri podelitvi štipendije je nadarjenost in socialni položaj.

In končno so se razprave, ki so burile javnost ta teden, zaključile s sejo sveta za šolstvo v Piranu. Svet je po tehtni razpravi sprejel nekatera priporočila in svoje sklepe, ki jih bodo posredovali odbornikom občinske skupščine na seji prihodnji četrtek.

Svet je mnenja, da je danes gimnazija šola splošnega izobraževalnega profila in zato v Piranu, kjer so razmere specifične, tudi potrebna. Priznavajo sicer, da bi koprska gimnazija lahko kvalitetno vključila piranske dijake v izobraževalni proces, vendar pa bi izguba gimnazije pomenila za mesto osiromašenje ne samo v izobraževalnem, ampak tudi v kulturnem pomenu. Argument sveta za obstoj gimnazije je še socialni sestav dijakov (več kot 60 odstotkov je otrok delavcev in upokojencev) in pa dejstvo, da vsi dosedanji absolventi šole študirajo ali pa so zaposleni (pri tem so samo tri izjeme, in še tu so vzroki zelo osebni).

Ob tem ne gre prezreti še posebnega predloga, da bi imela piranska gimnazija specializacijo turistične smeri in da so taki kadri ob obali zelo potrebni. Svet za šolstvo torej predlaga piranski občinski skupščini, naj bi gimnazija redno nadaljevala z delom, dokler bo imela dovolj vpisa.

Na sejo piranske občinske skupščine bodo povabili tudi predstavnike TIS, republiškega zavoda za šolstvo, koprskega zavoda za prosvetno pedagoško službo in delovne ter šolske skupnosti gimnazije.

Člani sveta so še mnenja, da bi bilo treba izdelati daljnosežnejšo analizo poklicnega usmerjanja, da bi morali bolj določno vedeti, kdaj in koliko ljudi bomo potrebovali na določenih delovnih mestih. Potem bi lahko z večjo gotovostjo usmerjali mladino po sposobnostih in nadarjenosti v šole in v poklice in izdelali tudi predlog za ureditev šolske mreže.

Razprava se torej nadaljuje. Številni argumenti so na mizi, govore za in proti. Dobro jih bo treba pretehtati in se odločiti.

Zdenka Lovec

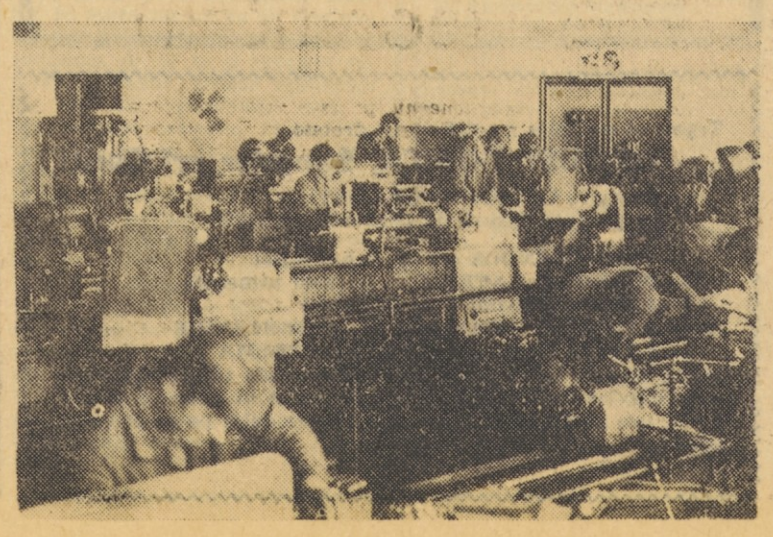

televizija

jugoslovanska tv

VSAK DAN: 9.40 TV v šoli - ponovitev ob 14.50 — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Cik-cak.

Sobota
11. MAJA

18.05 TV kažipot — 18.30 Popotovanje Jamesa Cooka - serijski film — 19.20 Konec vojne pri nas - oddaja Sprehod skozi čas — 19.45 Vijavaja — 20.35 Mirno spite - humoristična oddaja — 21.30 Tek prijateljstva — 22.00 Bonanza - serijski film — 22.50 Zadnja poročila.

Nedelja
12. MAJA

9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansamblom Pavla Kosca in Toneta Kmetca — 10.00 Kmetijska oddaja — 11.00 Proslava 13. proletarske divizije - prenos z Reke — 12.00 Ringaraja - oddaja za otroke — 15.30 Moto kros v Zaboku — 18.05 TV kažipot — 18.25 Osa - zabavno humoristična oddaja — 18.55 Vijavaja — 19.10 Gora skrivnosti - serijski film — 19.45 Filmska burleska — 20.50 Zlati zadetek - quiz — 21.50 Športni pregled — 22.20 TV dnevnik.

Ponedeljek
13. MAJA

10.35 Ruščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 15.45 Ruščina - ponovitev — 16.10 Angleščina — 17.00 Poročila — 17.05 Mali svet - oddaja za otroke — 18.25 Poklicno usmerjanje — 18.50 Reportaža — 19.20 Znanost in mi — 19.40 Vokalno instrumentalni solisti: Lidija Kodrič — 20.35 Mihajlo Bulgarov: Beg - TV drama — 21.35 Oddaja resne glasbe — 22.05 Šahovski komentar Braslava Rabarja — 22.20 Zadnja poročila.

Torek
14. MAJA

10.35 Angleščina - ponovitev ob 15.40 — 11.00 Osnove splošne izobrazbe - ponovitev ob 16.10 — 18.15 Telesna rekreacija — 18.35 Film za otroke — 18.50 Torkov večer — 19.15 Svet na zaslonu: Afrika — 19.55 Vijavaja — 20.40 Okus po medu - angleški celovečerni film — 22.20 Šahovski komentar Braslava Rabarja — 22.35 Zadnja poročila.

Sreda
15. MAJA

17.15 Poročila — 17.20 Kljukec kot pestunja - zadnja zgodba — 17.45 Kje je, kaj je — 18.55 Po Sloveniji — 18.15 Vijavaja — 18.20 Ne črno, ne belo - oddaja za otroke — 19.05 TV robot - glasbena oddaja — 19.45 Vijavaja — 20.35 Rezerviran čas — 22.50 Torino: nogomet - Juventus : Benfica — 22.50 Belfegor - serijski film — 23.40 Zadnja poročila.

Četrtek
16. MAJA

10.35 Nemščina - ponovitev ob 15.45 — 11.00 Angleščina — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 17.10 Poročila — 17.15 Tik-tak — 17.30 Daljnogled - oddaja za otroke — 18.00 Po Sloveniji — 18.20 Naši zbori: Nastop moškega zbora »Lira« iz Kamnika — 18.45 Kaleidoskop — 19.05 Samci - humoreska — 19.45 Vijavaja — 20.35 Med Sočo in Dravo - prenos iz Plav in Dravskih elektrarn — 22.00 Biseri glasbene literature — 22.15 Zadnja poročila — 22.25 Šahovski komentar Braslava Rabarja.

Petek
17. MAJA

16.10 Filmi iz produkcije Zastava filma — 17.50 Deček iz džungle - serijski film — 18.20 Glasbeni zaslon — 19.05 Brez parole: Učni programi — 19.35 Niso samo rože rdeče: Ati Soss — 19.55 Vijavaja — 20.35 Sovražnik - jugoslovanski celovečerni film — 22.05 Šahovski komentar Braslava Rabarja — 22.20 Zadnja poročila — 22.40 L. van Beethoven: Prva simfonija.

italijanska tv

VSAK DAN — Prvi program: 17.00 Za najmlajše — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Oddaja za otroke — 19.15 Izobraževalna oddaja — 19.45 Športne novice — 20.30 Tv dnevnik — 23.00 TV dnevnik — Drugi program: 21.00 TV dnevnik.

Nedelja
12. MAJA

Prvi program: 12.30 Sedem glasov - glasbene igre — 13.30 TV dnevnik — 14.00 Kmetijska oddaja — 14.45 Prenosi športnih tekmovanj — 16.30 TV za otroke - materinski dan — 17.30 Nedeljska zabavno glasbena oddaja — 18.30 TV dnevnik — 19.00 Reportaža o državnem nogometnem prvenstvu — 21.00 Procesi pri odprtih vratih: »Tragedija Hopewella« — 22.30 Spored za prihodnji teden — 22.40 Športna nedelja — Drugi program: 21.15 Obzorja znanosti in tehnike — 22.15 Sedem glasov - ponovitev — 23.15 Spored za prihodnji teden.

Ponedeljek
13. MAJA

Prvi program: 18.45 Novosti na knjižnih policah — 21.00 Volilna tribuna — 22.00 Deklica z dežele - ameriški celovečerni film — 23.45 TV dnevnik — Drugi program: 21.15 Tednik o literaturi in umetnosti — 22.15 Tedenski športni pregled.

Torek
14. MAJA

Prvi program: 21.00 Volilna tribuna — 22.00 G. Rocca: Limonin olupek - TV igra — Drugi program: 21.15 Dokumenti zgodovine in kronike: »Resnična zgodba Eddie Chapman« — 22.15 Sladkor in cimet - zabavno glasbena oddaja.

Sreda
15. MAJA

Prvi program: 21.00 Volilna tribuna — 22.00 Stražnik, tat in sobarica - film — Drugi program: 21.15 Almanah zgodovine in znanosti — 22.15 Šport v sredo.

Četrtek
16. MAJA

Prvi program: 18.45 Nasveti za kmetovalce — 21.00 Volilna tribuna — 22.00 Gor in dol - predstavlja Corrado — Drugi program: 21.15 Filmska in gledališka kronika — 22.00 Poni za Rockyja - TV igra.

Petek
17. MAJA

Prvi program: 18.45 Koncert — 21.00 Volilna tribuna — 22.00 Borba za stanovanja - serijski film — Drugi program: 21.15 Potovanje po Italiji: Poljak Jorzy Bednarczyk — 22.00 Oddelek za uboje poročnika Sheridana - serijska oddaja.

RADIO KOPER

VSAK DAN: 6.15 Glasba za dobro jutro — 6.30 Poročila — 6.40 Glasba za dobro jutro — 14.00 Poročila — 14.55 Reklame in zabavna glasba — 15.50 Reklame in zabavna glasba — 16.00 Primorski dnevnik.

SOBOTA, 11. maja: 14.10 Mladinski klub — 15.25 Od popevke do popevke.

NEDELJA, 12. maja: 9.05 Pisma poslušalcev — 9.10 Zabavni zvoki — 9.30 Nedeljsko srečanje: »Mladina in samoupravljanje« — 9.45 Igra orkester Jackie Gleason s svojimi solisti — 14.10 Sosedni kraji in ljudje — 14.30 Glasba po željah — 15.00 Poročila — 15.07 Glasba po željah - II. del — 18.30 Nedelja na športnih igriščih.

PONEDELJEK, 13. maja: 14.10 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Zvoki in barve naše domovine — 15.20 Orkestralni intermezzo — 15.30 Popularne skladbe.

TOREK, 14. maja: 14.10 Mladim poslušalcem: »Pionirji iz Prad v Jugoslovanskih pionirskih igrah« — 14.30 Za prijetno razpoloženje — 15.20 Orkestralni intermezzo — 15.30 Iz operetnega sveta.

SREDA, 15. maja: 14.10 Glasbeni intermezzo — 14.15 Discos novitete — 14.30 Male skladbe velikih mojstrov — 15.25 Pojo: moški zbor iz Kobarida, ženski zbor »France Prešeren« iz Kranja in moški zbor »Jezero« iz Doberdoba.

ČETRTEK, 16. maja: 14.10 Glasba po željah — 15.20 Orkestralni intermezzo — 15.30 Mali koncert lahke glasbe.

PETEK, 17. maja: 14.10 Operna panorama — 15.25 Od Soče do Drave.

Goriško gledališče

V soboto, 11. maja 1968 ob 19. uri PARTIZANSKI MITING, gostovanje v Bukovici.

V nedeljo, 12. maja 1968: ob 16. uri Molière: »Šola za ljubosumne in neumne (Ljubosumni Godrnjavs in Zdravnik po sili) — gostovanje na Trnovem.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju srečk 19. kola dne 9. maja 1968:

Srečke s končnicami	so zadele N-din	Srečke s končnicami	so zadele N-din
50	10	342304	50.008
69740	400	1685	200
81730	400	05385	500
329930	2.000	55725	400
617480	2.000	57165	500
01	8	61295	500
51	8	06	10
631	100	23126	400
44151	508	44276	400
54151	1.008	240746	2.000
829721	30.000	970516	2.000
02	20	7	4
46632	500	16887	1.004
69482	1.000	72957	404
73902	520	83137	504
174122	2.000	147067	2.004
3	4	8	4
11653	504	05678	504
25443	404	15788	404
93343	1.004	84438	404
150593	100.004	245318	2.004
281053	2.004	59	8
04	8	989	50
54	8	66269	500
75394	400	424459	10.008
173954	2.008	825559	10.008
215974	2.000		

Mali oglasi

OPEL OLIMPIA s prikolico v odličnem stanju prodam. Naslov na uredništvu v Novi Gorici.

FRONTALNO KOSILNICO »PASQUALE« prodam. Mirko Keršević, Gradišče 89, p. Renče.

FIAT 600 D, generalno popravljen in pobarvan in FIAT 750, letnik 1964, prodam. Artur Rožič, Šmihelj 22, p. Šempas.

IŠČEM SOBO v Novi Gorici ali okolici. Za uslugo tudi šivam. Naslov na uredništvu v Novi Gorici.

IŠČEM VEČJO SOBO V NOVI GORICI ali okolici. Naslov na uredništvu lista v Novi Gorici.

ŠTIRI AVTO GUME, kompletne, nove, za renault R-8 ali 10, nov štedilnik »Gorenje« na drva in žensko italijansko kolo prodam. Pilih, Budanje 126, p. Vipava.

SKORAJ NOV KAVČ prodam. Pertovt, Trubarjeva 3, Nova Gorica.

DVA MOPEDA v dobrem stanju ugodno prodam. Jurij Božič, Soška 17, Solkan.

ČE SE ŠE NISTE ODLOČILI, vam priporočam, da se odločite, da dopust preživite pod slikovitim STORŽIČEM Oglasite se na naslov: Franc Rehberger, Zg. Bela 61, p. Predvor nad Kranjem.

Spoštovane bralke! Ekskluzivne modele po meri, želji in solidni ceni vam naredi modna krojačica Mary na Mudi v Kopru, Prodam tudi trodelno omaro in komodo.

Za varstvo dojenčka in pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskih urah sprejmem pomočnico. Weilguny, Koper, II. prekomorske brigade 17.

MOTOR »GUZZI« 250 ccm, v dobrem stanju, prodam. Šolska 31, Solkan.

Prodam malo rabljeno spalnico - kombiniran mahagoni. Fajfar, Levstikova 1, Semedela.

Kupim vesto »Grandsport« ali navadno. Mirko Kmetec, Koroška cesta 75, Maribor.

Prikolico, enoosno, za traktor, kiper na tri strani, prodam. Tomažič, Sanabor 9.

Vespo, 150 ccm, prodam. Ludvik Gredar, Gortanova 22, Nova Gorica.

Lambretto, 150 ccm, in Vespo poceni prodam. Naslov v uredništvu v Novi Gorici.

Otroško negovalko iščemo za podinjsko pomočnico za dvosobno v Veroni (Italia), iščem. Pretner, Koper, Kovačičeva 24 — Semedela.

Prodam nekaj tisoč (žlebnikov) (korcev). Kovač, Drobočnik 4, Most na Soči.

Avto znamke škoda, v odličnem stanju, prodam. Franc Ušaj, Goriška cesta 13, Ajdovščina.

Fiat 1100-103, v zelo dobrem stanju, prodam. Zdravko Kožuh, Padlih borcev 16, Šempeter.

LAMBRETTO, 150 ccm, prodam. Šempeter, Vrtojbenska 44.

DVA MOPEDA »TOMOS« in »ZÜNDAPP«, ugodno prodam. Jadran Terpin, Milojke Štrukelj 13, Nova Gorica — telefon št. 21706.

GIARDINETTO, prodam. Ozeljan 49, p. Šempas.

Fiat 1100 Tip 103-E, zelo dobro ohranjen, prodam. Paškulin, TOMOS servis, Šempeter pri Gorici.

ZAHVALA

Ob nenadni in težki izgubi naše drage mame in stare mame

ROŽINE JAKOMIN
roj. Škorja

se iskreno zahvaljujemo vsem ki so z nami sočustvovali, ji poklonili cvetje in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo pevcem iz Kubeda in tov. Zegovž za poslovilne besede.

Žalujoči: hčerki Hermina in Elda ter sin Berto z družinami

Kubed, Koper, 8. maja 1968.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustila naša draga

MARIJA RIJAVEC
iz Trnovega

Zahvaljujemo se dr. Natáliji Pajovič, dr. Šubiču in dr. Špacapanu za vso nego in skrb, vsem sosedom za pomoč v najtežjih dneh, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Trnovo, 8. maja 1968.

Žalujoči: hčerka Eda in zet Drago

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

LUCIJE TRUŠNOVEC
iz Slapa ob Idrijci

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno Avgustu Kuštrinu in Ivu Brišarju iz Grahovega ob Bači za nesebično pomoč, vsem sosedom, posebno družini Leban in Krapež, vsem darovalcem vencev in vsem, ki so nam pomagali v teh težkih urah in jo spremili na njeni zadnji poti.

Slap ob Idrijci, Jesenice, Kneža, 24. aprila 1968

Žalujoči: sin in hčeri z družinama

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je zapustil naš dragi

JANKO VIDIČ

Ob tej bridki izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, mu zasuli grob z venci in cvetjem, mu zapeli žalostinke ter z nami sočustvovali, nam pomagali in izrazili ustno ali pismeno sožalje. Posebna zahvala biziaški mladini in sovaščanom, levpski in kalški mladini, kolektivu obrata cement Anhovo ter njihovi pihalni godbi, gospodu župniku iz Levpe, Dušanu iz Brega ter varstvenemu organu iz Deskel. Vsem in za vse še enkrat prisrčna hvala

Levpa, 23. aprila 1968

Žalujoči: mama in tata, stara mama, sestre Vida, Katica, Milena in Marija z možema, teta Milka, stric Franc in ostalo sorodstvo

---

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

ŠTEFANA TRAMPUŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in podjetjem, ki so mu darovali cvetje in vence ter nam v bridkih dneh s sočustvovanjem stali ob strani. Posebno zahvalo izrekam njegovim delovnim tovarišem ter upravi in sindikalni podružnici Elektro Sežana za izkazano pomoč in tako veliko spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se govornikoma, ki sta mu izrekla besede v slovo in pevcem.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žena Marta, sin Boris in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta in brata

IVANA KOSTA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, posebno dr. Slokarjevi in babici iz Renč za lajšanje bolečin in vsem, ki so mu poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala za nesebično pomoč vodstvu in kolektivu Goriških opekarn — posebno delavnicam, govorniku, godbi iz Prvačine, pevcem iz Bilj in č. duhovniku.

Bilje, 1. maja 1968.

Žalujoča žena, sin in ostalo sorodstvo

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA NOVA GORICA

razpisuje LICITACIJO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

— **OSEBNI AVTO FIAT 1300 Z AVTORADIOM**
v dobrem stanju — začetna cena 14.400 N-din

— **MOTORNO KOLO TOMOS »PUCH«**
v dobrem stanju — začetna cena 5.000 N-din

— **DVOKOLO MOŠKO VELOX**
začetna cena 1.000 N-din

Licitacija bo v sredo 15. maja 1968 ob 8. uri na sedežu banke (upravno poslopje občinske skupščine Nova Gorica, III. nadstropje, soba 6).
Pravico sodelovanja na licitaciji imajo delovne in druge organizacije ter občani.
Pri prodaji mora kupec takoj plačati kupnino v celoti.
Informacije dobite po telefonu 21-184 int. 289.

Trgovsko podjetje na debelo in drobno

GROSIST GORICA, Šempeter pri Gorici

razglaša JAVNO DRAŽBO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

— **VILIČAR INDOS 500 kg — baterijski**
— **POLNILEC BATERIJ — selenski usmernik**
— **4 MOPEDI TOMOS — COLIBRI**
— **RABLJENE TEHTNICE IN MESOREZNICE**
— **RAZNA DRUGA RABLJENA OPREMA**

Javna dražba bo 18. maja 1968 na dvorišču trgovskega podjetja Grosist Gorica, Šempeter pri Gorici in sicer od 9. ure do 10. ure za družbeni sektor, od 10. ure dalje pa za privatni sektor.

SKUPŠČINA OBČINE TOLMIN

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

poslovnih in stanovanjskih hiš:

		N-din
a) Pečine št. 14	za izklicno ceno	1.900,00
b) Šentviška gora št. 20	za izklicno ceno	3.000,00
c) Kobarid, Trg svobode št. 2 (del stavbe, ki je zelo primeren za trgovske, gostinske in druge namene v središču Kobarida	za izklicno ceno	250.000,00
d) Vrsno št. 6	za izklicno ceno	14.000,00
e) Staro selo št. 17	za izklicno ceno	1.500,00
f) Bovec št. 77 (delavnica)	za izklicno ceno	15.000,00
g) Lepena štev. 8 (stavba, primerna za weekend)	za izklicno ceno	3.000,00

Stavbe pod a, b, d, e in g so kmečke stanovanjske hiše.
Za stavbi pod a in b bo javna dražba dne 27. 5. 1968 ob 8. uri na sedežu SOb Tolmin (sejna dvorana).
Za stavbe pod c, d in e bo javna dražba dne 27. 5. 1968 ob 11. uri v krajevnem uradu Kobarid.
Za stavbi pod f in g bo javna dražba dne 27. 5. 1968 ob 14. uri v krajevnem uradu v Bovcu.
Pogoj za udeležbo na dražbi je polog v višini 10 % izklicne cene, ki se položi pred dražbo. Dražbe se lahko udeleži vsaka fizična in pravna oseba, ki stavbo kupuje za lastne potrebe.
Za vsa pojasnila se interesenti lahko zglasijo ob ponedeljkih in petkih od 8. do 14. ure in ob sredah od 8. do 17. ure pri upravnem organu za premoženjsko pravne zadeve skupščine občine Tolmin.

DRAŽBENA KOMISIJA

SPLOŠNO KOMUNALNO PODJETJE IZOLA

razpisuje prosto delovno mesto

— PRIPRAVNIKA V GRADBENIŠTVU — nizke gradnje

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti uspešno končano gradbeno tehniško šolo.
Pismene ponudbe z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na gornji naslov.
Podjetje nima stanovanja.

ENOSTAVNO — TRPEŽNO

prenovite sami svoje stanovanje z vodnimi zidnimi barvami

DOMOFOR HITRO... POCENI

Zahtevajte jih v vseh trgovinah z barvami

STANOVANJSKO PODJETJE POSTOJNA
Ljubljanska cesta 5 a

razpisuje po Zakonu o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. l. SRS 42-66), Odloku o urejanju in oddajanju zemljišč na območju mesta Postojne (Ur. objave Koper, št. 21/67 ter 5/68)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnega zemljišča v k. o. Postojna v uporabo za graditev individualne stanovanjske hiše

1. Predmet natečaja je parcela št. 747 v izmeri ca. 500 m²;
2. Rok za začetek gradnje je 6 mesecev po dodelitvi zemljišča, za dokončanje pa 3 leta po dodelitvi zemljišča;
3. Odškodnina za stavbno zemljišče, pripravo in opremljenost bo naslednja:
   a) odškodnina za zemljišče, določena na podlagi sodno zaprisežnega cenilca po 10,50 N-din za m² zemljišča ter odškodnina za sadno drevje,
   b) stroški priprave zemljišča, opremljenost zemljišča ter režijski stroški podjetja so 26,70 N-din na m² zemljišča.
   Ti stroški so predvideni kot začetni izklicni delež na parcelo.
4. Rok za plačilo izklicne cene se določa 50 % ob podpisu pogodbe in ostalih 50 % v 60 dneh po podpisu pogodbe;
5. Udeleženci natečaja morajo priložiti potrdilo o plačilu varščine v višini 1.000,00 N-din, ki jo nakažejo Stanovanjskemu podjetju Postojna na tekoči račun št. 522-1-404. Varščina najboljšega ponudnika služi za kritje stroškov javnega natečaja in delo komisije;
6. Javni natečaj bo 27. maja 1968 ob 10. uri v prostorih Stanovanjskega podjetja Postojna, Ljubljanska c. 5a;
7. Zazidalne podatke in splošne pogoje natečaja dobe interesenti pri splošnem sektorju podjetja — tel. št. 21-321.

Industrijsko podjetje elektrotermičnih aparatov »ETA« CERKNO

razpisuje za šolsko leto 1968/69 naslednje

ŠTIPENDIJE

— **4 štipendije na elektrofakulteti — jaki tok**
— **2 štipendiji na strojni fakulteti — tehnološka smer**
— **1 štipendijo na metalurški fakulteti**
— **2 štipendiji na ekonomski fakulteti — ek.-anal. smer**
— **5 štipendij na višji ekonomsko-komercialni šoli in to:**
3 komercialni oddelek
2 finančno-knjigovodski oddelek
— **1 štipendijo na TSŠ — strojni oddelek**
— **1 štipendijo na TSŠ — elektro oddelek**
— **1 štipendijo na ekonomski srednji šoli**
— **3 štipendije za poklicno šolo KV orodjarja**
— **2 štipendiji za poklicno šolo KV strojnega ključavničarja**

Pri dodeljevanju štipendij imajo ob enakih pogojih prednost otroci članov Zveze borcev, otroci članov kolektiva ter otroci socialno šibkejših družin.
Pri štipendijah za fakultete imajo prednost študenti višjih letnikov.
Kandidati naj prošnji priložé:
— življenjepis z opisom socialnega in premoženjskega stanja družine;
— overjen prepis zadnjega šolskega spričevala;
— mnenje šole.
Prošnje sprejema tajništvo podjetja najkasneje do 30. junija 1968. Kandidati bodo obveščeni o sklepu najkasneje do 10. 7. 1968.

»ETA« CERKNO

Primorske NOVICE

Izdaja Zavod »Primorske novice« Koper z uredništvi v Kopru in v Novi Gorici — Urejuje uredniški odbor — Direktor in odgovorni urednik Slavko Jež — Urednik izdaje za občine Ilirska Bistrica, Izola, Koper, Piran, Postojna in Sežana Zdenka Lovec, urednik izdaje za občine Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin Jožko Martelanc — List izhaja vsako soboto — Posamezna številka 0,50 N-din — Letna naročnina 20 N-din, za inozemstvo 3,5 amer. dolarja ali 45 N-dinarjev — Sedež zavoda (uredništvo in uprava) Koper, Ulica OF 12, p. p. 47, telefon 21-470, sedež uredništva v Novi Gorici, Ulica IX. korpusa, telefon 21-171 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Bančni račun pri NB v Kopru št. 514-3-142 — Stavek in tisk tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani

nesreče in nezgode

Električni tok ga je ubil

Dne 30. aprila se je smrtno ponesrečil z električnim tokom delavec podjetja Elektro Gorica, obrat Ilirska Bistrica Štefan Trampuž iz Ilirske Bistrice, ko je pregledoval, zakaj je izpadel električni tok v tovarni organskih kislin. Rado Bihelovič, vodja elektro službe iz TOK, ki je bil s pokojnim Trampužem skupaj v transformatorski postaji, mu je takoj nudil prvo pomoč z umetnim dihanjem in klical na pomoč. Dr. Grilc, ki je pregledal pokojnika, je ugotovil, da je umrl zaradi paralize srca.

Povozil pešca, ki je ležal na cesti

Na 1. maja ponoči je pri gostilni Lovec v Strunjanu Tulio Bolčič iz Strunjana povozil Rudija Brava iz Izole, ki je po izjavi voznika ležal na cesti. Bravo je dobil udarec v levo nogo in ima razbite zgornje prednje zobe. Odpeljali so ga v izolsko bolnišnico.

Smrtna nesreča v Izoli

Na praznik 1. maja ob 1.45 je dr. Emil Zdravič iz Sarajeva vozil iz Kopra proti Portorožu. Na Prešernovi cesti v Izoli mu je nasproti pripeljal Bruno Kljun iz Kopra ter sta na sredini cestišča trčila. Na kraju nesreče je podlegel poškodbam dr. Zdravič. Kljun pa je bil le laže poškodovan. Vozilo dr. Zdraviča so morali gasilci iz Kopra rezati, ker vrat niso mogli odpreti.

Nenadna smrt

Dne 1. maja ob 3.35 je na brzovlaku med Divačo in Sežano umrla italijanska državljanka Eufemia Mohorovich iz Milana. V Sežani so vagon, kjer je ležala pokojnica, odklopili. Zdravnik je ugotovil, da gre za srčno kap.

Z neprimerno hitrostjo v ovinek

Iz smeri Reke proti Kozini je 2. maja ponoči vozil Sergio Cominitto iz Trsta. Ko je pripeljal v ostri ovinek, ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v desno in je trčil v obcestno drevo. Voznik si je zlomil desno nogo in so ga odpeljali v tržaško bolnišnico. Na vozilu je škode za okrog 8000 N-din.

Zaviral je na mokri cesti

Voznik avtocisterne s prikolico RI 16-93 Ivan Babič iz Reke je vozil 30. aprila iz Podgrada proti Rupi. Ob nesreči je bila cisterna prazna. Ko je privozil v kraj Kazamur z neprimerno hitrostjo in ko je vozilo zavrl, ga je na mokri cesti zaneslo v levo stran cestišča in je z zadnjo stranjo prikolice zadel v cestni usek. Prikolica je potegnila s sabo še tovornjak, kjer se je prevrnil 12 metrov pod cesto. Na vozilu je škode za 10.000 N-din.

Zapeljal v levo

Jože Mikulič iz Ljubljane je 30. aprila vozil iz smeri Kazarje proti Postojni. Nasproti mu je pripeljal voznik motornega kolesa Ivan Jaksetič iz Podgraj, ki je zapeljal v levo in trčil v osebni avtomobil. Pri nesreči sta bila teže poškodovana Ivan Jaksetič in njegov sopotnik Boris Novak iz Male Bukovice ter so ju odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Materialne škode na vozilih je za 11.000 N-din.

Ni upošteval prednostne ceste

Celestin Olenik iz Loke je dne 30. aprila zapeljal izpred gostilne Črni kal na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta. V tem trenutku je pripeljal iz rižanske smeri Vinko Simičič iz Rovinja in sta trčila. Motorist je obležal nezavesten, sopotnica Sabina Bučar iz Loke pa je dobila lažje poškodbe na desni roki in nogi. Oba so odpeljali v izolsko bolnišnico, na vozilih pa je škode za 2500 N-din.

Brez vozniškega izpita sta vozila

Dne 1. maja ponoči je Janko Česnik iz Palčja vozil moped brez vozniškega izpita po vasi Trnje. V ostrem in nepreglednem ovinku je vozil proti levi strani in trčil v motor, ki ga je vozil Gašper Abram iz Palčja, prav tako brez vozniškega izpita. Oba voznika in njuna sopotnika Jože Česnik in Marjan Kovač so dobili pretres možganov in razne odrgnine. Na vozilih je škode za 1200 N-din.

Trčila v kamnito ograjo

Deva Frankovič iz Lokve je 4. maja vozila iz Sežane v Lokev. Na ovinku pri vojašnici je zavozila s ceste in trčila v kamnito ograjo. Voznica ima zlomljenih več reber, sopotnica Zdenka Mljač iz Lokve pa je bila laže poškodovana.

Otrok je stekel čez cesto

V Pobegih pri Kopru je 6. maja popoldne Tržačan Lucio Deponte podrl otroka Damjana Jurjevčiča, ki je stekel prav takrat čez cesto. Voznik je skušal nesrečo preprečiti in je močno zavil v levo. Kljub temu je trčil v otroka, ga zbil po cestišču, nato pa zapeljal v obcestni jarek. Otrok si je pri nesreči zlomil levo nogo in dobil druge poškodbe. Odpeljali so ga v izolsko bolnišnico.

Črna kronika

V noči 30. aprila je neznani vlomilec vlomil v bufet delikatesо podjetja Nanos v Šalari pri Kopru. Ukradel je okrog 370 N-din, 5000 lir ter okrog 40 kg raznih cigaret ter druge stvari.

Neznani storilec je v noči na 3. maj demontiral iz avtomobila Slavka Glogovška iz Pirana avtotransistor, vreden 1200 N-din. Avtomobil je bil parkiran na parkirnem prostoru na Prešernovem nabrežju v Piranu.

V noči od 30. aprila na 1. maj je neznanec vlomil v bungalov hotela Adria v Ankaranu. Poznejе so odkrili, da je vlomil v bungalov Marjan Čemežar iz Ljubljane, ki je v njem le prenočil, odnesel pa ni ničesar.

V noči na 7. maj je neznanec vlomil v kiosk podjetja Tobak v Semedeli pri Kopru. Odnesel je okoli 100 N-din kovancev in 10 kg cigaret filter.

V noči od 7. na 8. maj je neznanec vlomil v osebni avtomobil Miomira Ercegovića iz Splita, ki je bil parkiran na Muzejskem trgu v Kopru. Iz avtomobila je odnesel magnetofon, radio transistor, platnen kovček s knjigami in drugo. Skupna vrednost ukradenih predmetov je 2700 N-din.

kje so ladje

BLED prispe 15. maja iz Marseillesa v Dakar in nadaljuje pot v Abidjan.
BOČNA je včeraj prispela v Benetke.
BOHINJ prispe 16. maja v Conakry.
BOVEC bo 18. maja v Genovi.
DUBROVNIK je prispel 8. maja v Lagos-Apapa.
NAPRIJED je prispela 7. maja v Abidjan in odpluje proti Benetkam.
ZELENGORA je danes v Abidjanu, od koder nadaljuje pot v Takoradi, kamor prispe 16. maja.
POSTOJNA je prispela 9. maja v Trst.
PORTOROŽ prispe 15. maja v Rio de Janeiro, 17. maja bo v Santosu.
LJUTOMER je prispel 10. maja v Cochin, 13. maja bo v Madrasu, od koder odpluje proti Hong Kongu.
GORANKA je danes v Madrasu, od koder odpluje v Bombay, kamor prispe 20. maja.
TRBOVLJE prispe 29. maja v Bombay.
LJUBLJANA je v Vancouvru.
KOROTAN je na poti v Port Alice, kamor prispe 21. maja.
AGUAMIRINA prispe 18. maja v Catanio, od koder odpluje v Ancono in prispe 23. maja na Reko.
LATTUGA prispe 18. maja v Marseilles.
BELA KRAJINA je odplula 7. maja iz Antwerpna za Baltimore.
KOPER je na poti v ameriška pristanišča kamor prispe 20. maja.
KRPAN je v ameriških pristaniščih.
PIRAN je na poti za Panamo.

LADJE V KOPRSKI LUKI

Med 11. in 18. majem bodo v koprski luki naslednje ladje: Esther, Horizont, Rivka, Galiola, Lockflethersand, (južno sadje); Normandie (zelenjava); Marva (ribe); Maja (generalni tovor); Marin Držić (oljne pogače); Diamanto (generalni tovor, les); Doron (sladkor); Plod (banane); Ana Sain (jelovino).

KINO

KOPER — 12. maja francoski barvni CS film »Pustolovščine v Istambulu«, 13. in 14. maja ameriški barvni film »Prokleta posest«, 15. in 16. maja španski barvni CS film »Izgubljena ženska«, 17. maja ameriški barvni CS film »Jesen Šejenov«.

IZOLA — 11. in 12. maja ameriški barvni CS film »Jesen Šejenov«, 13. in 14. maja španski barvni CS film »Izgubljena ženska, 15. maja francoski barvni CS film »Krvoločen tiger«, 16. in 17. maja ameriški barvni film »Prokleta posest«.

PIRAN — 11. in 12. maja francoski barvni CS film »Pet fantov za Singapur«, 13. in 14. maja francoski barvni CS film »Topli plen«, 15. in 16. maja francosko-italijanski film »Diamanti v biljardu«, 17. maja francoski barvni CS film »Krvoločne igre«.

Matineja: 12. maja ameriški barvni film »Kralj petroleja«.

ŠKOFIJE — 11. maja francoski barvni CS film »Topli plen«, 12. maja franc.-ital. film »Diamanti v biljardu«, 14. maja ameriški barvni CS film »Jesen Šejenov«, 16. maja francoski barvni CS film »Krvoločne igre«.

ŠMARJE — 11. maja franc.-ital. film »Diamanti v biljardu«, 12. maja francoski barvni CS film »Topli plen«, 15. maja ameriški barvni CS film »Jesen Šejenov«.

PORTOROŽ — 11. maja francoski barvni CS film »Krvoločne igre«, 12. maja ameriški barvni CS film »Pregon brez milosti«, 14. maja francoski barvni CS film »Pustolovščine v Istambulu«, 16. maja ameriški barvni CS film »Jesen Šejenov«

SEČOVLJE — 11. maja ameriški barvni CS film »Pregon brez milosti«, 12. maja francoski barvni CS film »Krvoločne igre«, 15. maja francoski barvni CS film »Pustolovščine v Istambulu«

Poziv članom zbora »Vinko Vodopivec«

Pozivamo vse spodaj navedene tovariše, pevce, da se udeležijo proslave 15-letnice obstoja našega primorskega akademskega zbora »Vinko Vodopivec«, ki bo v Novi Gorici dne 19. maja 1968.

Zbirališče pevcev bo v soboto, 18. maja, ob 17. uri pred stavbo sodišča (Kidričeva ulica) v Novi Gorici), kjer bo tudi skupna vaja. V nedeljo, 19. maja ob 10.30 bo zbor pel ob odkritju spominske plošče na rojstni hiši Vinka Vodopivca v Ročinju, zvečer ob 20. uri pa bo koncert v veliki sejni dvorani skupščine v Novi Gorici.

Seznam pevcev je nepopoln, ker del našega arhiva še ni urejen. Zato lepo prosimo vse tiste pevce, ki jih v spisku nismo omenili, da nam oprostijo in nam z dopisnico, naslovljeno na **Markič Boris, Rožna dolina 55, Nova Gorica,** potrdijo svojo udeležbo.

I. tenor: Vodopivec Franc, Čadež Danilo, Metlika Stane, Otta Ignac, Blaznik Jože, Babič Janko, Furlan Lucijan, Potokar Matija, Rešek Lovro, Valič Jože, Tomšič Franc, Banič Milan, Banič Jože, Širko Franc, Rebec Niko, Grobler Ivan, Plantarič Alojz, Herc Leopold, Munih Pavel, Defabrizio Enzo, Mehle Vito, Zurunič Simo, Sinigoj Rudi, Gerk Danilo, Jaklič Stane, Bole Adolf. — **II. tenor:** Pušnar Renato, Clemente Silvo, Dolgan Franc, Beržan Mirando, Valič Simo, Krpan Stane, Mervic Rudi, Princič Evgen, Eller Bruno, Hočevar Jože, Stefančič Marcel, Tavčar Ivan, Sajn Zorko, Vekar Jože, Skapin Rudi, Zlatoper Aleš, Čadež Lucijan, Ambrožič Aci, Ambrožič Franc, Bonin Egidij, Jelarčič Ivo, Česnik Janko, Likar Jože, Valič Pavel, Gabrijelčič Marjan, Bremec Dušan, Marenzi Marino, Klemenšek Marko, Srebrnič Jurij, Dekleva Jože, Žagar Emil, Humar, Grgič, Vetrih Viktor, Dobevc Hugon, Benčič, Šircelj Teo, Fakin Matjaž, Ščuka Viljem, Tanko Matjaž, Djordjević Miro, Perpar Marjan, Olaj Jože. — **Bariton:** Kovačič Edmond, Mavri Štefan, Krpač Ciril, Krpač Ivek, Tczon Miro, Pegan Jože, Vodopivec Davorin, Vodopivec Robert, Lah Rajko, Žužek Rajko, Saksida Bogdan, Koloini Klavdij Hreščak Jadran, Seljak Peter, Volarič Janko, Volarič Vladimir, Bajc Zmago, Cuder Vojko, Volk Franc, Počrvina Lojze, Žnidaršič Vlado, Mehle Jernej, Vošnjak Slavko, Kramer Zdravko, Plaznik Lojze, Hvalica Izidor, Zdravković Predrag, Klavora Vasja, Nanut Ljubo, Širk Lovrenc, Grgič Karel, Grgič Stane, Hmeljak Boris, Zuhrić Enver, Primc Mile, Černe Jože, Grlj Dimitrij, Nastran Jože, Birsa Ivan, Škrabar Miro, Gradišar Franc, Batič Franc, Bizjak Janko, Žnidaršič Pavel, Rotar Jaka, Butinar Jože, Žnidaršič Peter, Lozej Ivan, Uršič Stane, Druškovič Drago, Kolar Anton. — **II. bas:** Poberaj Anton, Hvala Miloš, Hvalica Emil, Otoničar Janez, Turk Vladimir, Urbančič Stane, Štiglic Peter, Češarek Stane, Čehovin Lojze, Zalar Ivan, Goljevšček Franc, Humar Jože, Gerlj Marjan, Požar Jože, Suligoj Ivan, Hožič Ferdo, Hožič Ivan, Stepančič Branko, Markič Boris, Car Jože, Repič Zvonko, Čok Karel, Klančič Anton, Žnidaršič Miro, Završnik Dušan, Bradaš Slavko, Kranjc Miro, Vinkler Lojze, Kodarin Dino, Duimović Rudi, Česnik Herman, Jošt Igor, Sečnik Rok, Ognjanović Dragiša, Firm Enco, Čare Peter, Placer Ladi, Trušnovec Milan, Kavčič Janez, Zagožen Franc, Martinko, Mrzel Jure, Komavec Aleš, Filipčič Gvido, Treven Bojan, Strumbelj Ivan, Berlot Leopold, Habjanič Jernej, Kandare Tone.

Pripravljalni odbor za proslavo 15-letnice zbora »Vinko Vodopivec«

Okrog prvomajskih praznikov spričo velikega prometa niti ni bilo posebnih prometnih nesreč. Eno pa je tiste dni na križišču pri Tomosovem servisu sredi Kopra povzročil neki Tržačan, ki je s takšno hitrostjo pridivjal iz središča mesta v ovinek, da ga je zaneslo čez cesto in v osebni avto Koprčana Lojzeta Zidarja, ki je pravilno vozil iz ljubljanske smeri. K sreči za nikogar ni bilo hujših posledic, čeprav so bila v incident zapletena tudi druga vozila in se je v hipu nabrala na mestu tudi množica radovednežev. Na sliki je dobro videti, kam je nepremišljena in prenagla vožnja odnesla na levo iz njegove desne strani drobni tržaški avtomobilček bele barve, ki se je nato po udarcu v limuzino DKW počez postavil na cesto

Še o sporu med šahisti

V vašem časopisu so bili večkrat objavljeni članki v zvezi s sporom, ki je nastal v finalnem delu šahovskega tekmovanja za prvenstvo Primorske in pokal maršala Tita. Ker so bili ti članki pisani enostransko, na podlagi izjav posameznih udeležencev spora in zato nepopolni, čutim dolžnost, da še sam opišem potek dogodkov. Moj namen ni polemizirati, rad bi le navedel dejstva, s katerimi šahovska javnost še ni seznanjena.

Tekmovanje za prvenstvo Primorske je bilo letos organizirano v treh skupinah, zmagovalci posameznih skupin pa so postali: Koper, Anhovo in Idrija. Po pravilniku, ki smo ga sprejeli na občnem zboru PŠZ v Sežani, bi se morala v finalu najprej pomeriti Koper in Anhovo, zmagovalec tega dvoboja pa bi se moral nato srečati z Idrijo. Še pred začetkom finalnih dvobojev sta Anhovo in Idrija zaprosila PŠZ, da bi se najprej odigral dvoboj med Anhovim in Idrijo, zmagovalec tega dvoboja pa bi se potem srečal s Koprom. PŠZ je prošnji ugodila. Prvi finalni dvoboj je bil na sporedu 24. 3. O spremembi tekmovalnih parov pa smo vse tri klube obvestili tri dni prej. Ker se ni nihče pritožil, sta se tako res pomerila Anhovo in Idrija. Zmagalo je Anhovo. Po pravilniku je bil drugi finalni dvoboj na sporedu 31. 3. Srečati bi se torej morala Anhovo in Koper. Že med tednom so predstavniki ŠD Koper izjavili, da 31. 3. ne morejo sestaviti ekipe in so prosili, da bi se dvoboj preložil do 7. 4. Tudi tej prošnji smo ugodili, vendar s pogojem, da se o tem dokončno sporazumejo še predstavniki Kopra in Anhovega. Koprčani so po telefonu stopili v stik s predstavnikom Anhovega in dosegli ustni sporazum. Na podlagi tega je tajnik PŠZ obvestil oba kluba, da bo zaključni dvoboj 7. aprila.

Koprčani tako 31. 3. niso odpotovali v Anhovo. Nekaj dni kasneje pa je Anhovo zahtevalo, da se dvoboj Anhovo : Koper registrira z rezultatom 10:0 v korist Anhovega. Svojo zahtevo so utemeljili s tem, da so 31. marca čakali nasprotnika, ki na dvoboj ni prišel. Navedli so tudi, da so predstavniki Kopra dosegli ustni sporazum o preložitvi dvoboja s članom kluba, ki ni pristojen, da bi o tem odločal, ter da so sporočilo tajnika PŠZ prejeli prepozno.

Koprčani seveda s tem niso bili zadovoljni in so me prosili za posredovanje. Sestal sem se z vodjem tekmovanja tov. Bizjakom. Da bi lahko dobil na vpogled vso dokumentacijo, sva povabila tudi predstavnika Anhovega ing. Markiča. Ugotovili smo to, kar sem predhodno navedel in tako je vodja tekmovanja odločil, da se zahtevi Anhovega ugodi. Povedati moram, da to ni bil sestanek komisije, ki bi spor reševala, saj pismene pritožbe Kopra sploh nismo prejeli.

Čudim se, zakaj zdaj protesti, ko je prepozno. Če koprskim šahistom ni bila po volji sprememba odigravanja finalnih dvobojev, bi se ji lahko uprli že pred 24. 3. Ne vem zakaj tega niso naredili. Menim tudi, da se koprski šahisti ne morejo izgovarjati, češ da 31. 3. niso imeli ekipe zaradi spremembe tekmovalnih parov; če bi namreč do spremembe ne prišlo in bi se 24. marca pomerila Anhovo in Koper, bi zmagovalec tega dvoboja itak moral igrati 31. 3. Še bolj čudno se mi zdi, da društvo, kot je Koper, ki ima približno 100 članov, ni moglo sestaviti ekipe. Vodstvo tekmovanja pač ni krivo, če med Anhovim in Koprom ni prišlo do sporazuma. Žal se je tokrat zgodilo tako, da je PŠZ skušala ugoditi vsem nastopajočim, za kar zdaj žanje le očitke.

Predsednik Primorske šahovske zveze
JOŽE KLANJŠČEK

pisma uredništvu

ODGOVOR ZDRUŽENEGA ŽELEZNIŠKEGA TRANSPORTNEGA PODJETJA LJUBLJANA

Prosimo, da v naslednji številki »Primorskih novic« objavite odgovor tukajšnjega podjetja na članek: Obveznosti na občinske skupščine, denar pa..., objavljen v 16. številki vašega tednika dne 13. 4. 1968, ki se glasi:

»Nimamo namena polemizirati s piscem članka o utemeljenosti oz. neutemeljenosti naših zahtevkov do občinskih skupščin v zvezi s stroški vzdrževanja in zavarovanja potnih prehodov, pač pa želimo, da bi ta naš odgovor prispeval k temu, da bi bili bralci kar najbolj objektivno obveščeni o predmetni zadevi.

Določbe temeljnega zakona o graditvi železnic in o prometu in varnosti na železnicah, ki dajejo železniškim organizacijam pravico, da delijo z uporabniki cest stroške za vzdrževanje in zavarovanje potnih prehodov, so dovolj jasne in torej glede tega ne more biti nobenih dilem. Sicer pa bo o utemeljenosti naših zahtevkov tako po temelju, kakor po višini odločilo pristojno gospodarsko sodišče. Glede na to, menimo, da je razpravljanje o tem, kaj je bilo prej, železnica ali cesta, brezpredmetno. Predvsem poudarjamo, da povračilo stroškov, ki jih ima železnica, ko mora skrbeti za varnost na cestnih prehodih, ni nobena prikrita administrativna subvencija. Dejstvo je, da se na cestnem prehodu srečata dva uporabnika; eden uporablja cesto, drugi železnico. Ali je mar pravilno, da samo eden od uporabnikov, in to železnica, nosi stroške za varen promet na cestnem prehodu, ko pa je ta varnost v korist obeh? Ne smemo pozabiti, da tudi železnica posluje na ekonomski podlagi, da je gospodarska organizacija, ki ima prav take stroške in družbene dajatve, ali pa še večje, kot uporabniki cest. To, da zahtevamo delitev stroškov za varnost prometa na cestnih prehodih z uporabniki cest, ni negacija načela, da železnica kot gospodarska organizacija posluje po ekonomskem računu, pač pa ekonomska nujnost, ki je logična posledica tega načela. Prav zavračanje naših zahtevkov s strani nekaterih uporabnikov cest pomeni, da pri njih še vedno prevladuje miselnost, da je železnica javna služba, ki mora včasih tu in tam poslovati ne glede na ekonomsko računico, če je to v »višjem interesu« družbe. Drugo vprašanje je, kje naj uporabniki cest, v konkretnem primeru občine kot uporabniki cest IV. reda, dobijo denar za plačilo stroškov vzdrževanja in zavarovanja cestnih prehodov, ki odpadejo nanje. Na to vprašanje bodo morale pač same občine ustrezno odgovoriti, saj tudi nas železničarje nihče ne vpraša, kje dobimo denar za prispevek za mestno zemljišče, za prispevke vodnim skupnostim in druge prispevke, ki se vzpenjajo v milijone S-din mesečno. Da ta problem le ni tako nerešljiv, dokazuje tudi dejstvo, da so cestna podjetja poravnala svoje obveznosti, pa tudi večina občinskih skupščin.

Na koncu naj omenimo, da je posebna komisija, ki so se je udeležili tudi predstavniki prizadetih občin, pregledala vse cestne prehode na njihovem območju ter določila prehode, ki se jih lahko ukine ali spremeni v nezavarovane, s čimer bi se stroški za vzdrževanje in zavarovanje cestnih prehodov občutno zmanjšali. Čeprav ukinitve nekaterih prehodov ne zahtevajo nobenih dodatnih del ali pa minimalne stroške, tukajšnje podjetje na svoje predloge še odgovora ni prejelo. Prizadete občine so torej vso stvar vzele neresno ali pa so se preveč zanašale, da bodo denar dobile od nekoga tretjega, tega tretjega pa ravno sedaj v obdobju družbene in gospodarske reforme navadno ni nikjer.«

VAŠA PIJAČA

LAKI ZA AVTOMOBILE

italijanske MAX MEYER ter nemške RELUX
V široki izbiri tudi TAPETNI PAPIR
vse v trgovini Barv
UGO BEZZI
GORICA, ul. Morelli 49

Agrotio Koper
KMETIJSKO PREDELOVALNI ZADRUŽNI KOMBINAT
NOVE BREZALKOHOLNE PIJAČE NA NAŠEM TRGU
● nove po kvaliteti
● nove po okusu
TONIC WATTER
GOLF ORANGE
FLYNN COLA
Ugotovili boste, da je ob teh pijačah tudi žeja prijetna.
AGRARIA KOPER
Obrat VINO

AGRARIA KOPER
Kmetijsko predelovalni zadružni kombinat
razglaša
naslednja delovna mesta
— **materialni knjigovodja**
ekonomski tehnik — moški
— **mesar — sekač**
kvalificiran mesar
— **mesar — klavec**
kvalificiran mesar
— **prodajalec**
KV prodajalec — moški
Ponudbe pošljite na naslov: Agraria Koper, Kosovelov trg 1

Urarna in zlatarna
GERARDO ZIANI
GORICA, UL. MARCONI 5
— zastopa prestižne švicarske ure »HELVETIA«
— ima v izbiri budilke »VEGLIA«
— opravlja vsa popravila ur in zlatnine

OBVESTILO
Kmetijsko podjetje »Vinogradar« z otoka Visa je odprlo svoj
● VINOTOČ V KOPRU,
Resljeva ulica 6
Prodaja najboljša viška vina na drobno in debelo, po zelo ugodnih cenah.
Priporoča se za obisk.

KADROVSKA KOMISIJA

»ŽIVINOPROMETA GORICA«

NOVA GORICA

razpisuje dve prosti delovni mesti:
1. **REFERENTA ZA INVESTICIJE IN TEHNIČNO VARSTVO**
2. **HLEVARJA ZA KLAVNO ŽIVINO**

Pogoj:
pod 1. Višja strokovna izobrazba gradbene stroke z enoletno strokovno prakso in kvalifikacijo za vodenje tehnične varnosti ali srednja strokovna izobrazba z 2-letno strokovno prakso in z opravljenim strokovnim izpitom ter kvalifikacijo za vodenje tehnične varnosti. Pod 2. Polkvalificiran delavec z 2-letno prakso ali nekvalificiran delavec z 3-letno prakso pri delu z živino.
Prednost imajo kandidati, ki so odslužili vojaški rok in ki bodo lahko stanovali v neposredni bližini klavniškega hleva v Kromberku.
Ponudbe z dokazno dokumentacijo sprejema kadrovska služba delovne organizacije do vključno 27. maja 1968.

Mehanična delavnica servisnih služb Šempeter obrat »Primorja export« Nova Gorica

razpisuje
po sklepu CDS podjetja LICITACIJO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. **STRUŽNICA MERLI VOGERA,** delovna dolžina 1900 milimetrov, v delovnem stanju, začetna licitacijska vrednost 3.000 N-din;
2. **STRUŽNICA STROSSER,** delovna dolžina 1400 mm, v del. stanju, začetna licitacijska vrednost 1.600 N-din;
3. **STRUŽNICA,** delovna dolžina 1400 mm, v delovnem stanju, začetna licitacijska vrednost 2.800 N-din;
4. **FEROLUX-magnetoskop,** ruske proizvodnje, začetna licitacijska vrednost 8.000 N-din;
5. **TOVORNO VOZILO »TIGROTTO«,** leto izdelave 1957, nosilnost 3 tone, generalno obnovljeno, v brezhibnem stanju, začetna licitacijska vrednost 25.000 N-din.

Licitacija bo v poslovni zgradbi Mehanične delavnice servisnih služb Šempeter, Bratuževa ulica 15 v sredo, dne 15. maja 1968 od 8. do 10. ure za družbeni sektor, za zasebni sektor pa od 10. do 12. ure dopoldne.

OB PRAZNIKU OBČINE KOPER ČESTITAJO VSEM OBČANOM IN SVOJIM ČLANOM TER JIM ŽELIJO VELIKO USPEHOV PRI DELU IN PLODNEGA SODELOVANJA ZA BLAGINJO IN NAPREDEK NAŠE OBČINSKE SKUPNOSTI:

Trgovsko podjetje
ISTRA-BENZ KOPER

s svojimi poslovalnicami:
- KOPER I
- KOPER II
- IZOLA
- PIRAN
- UMAG
- BUJE
- NOVIGRAD
- LAZARET
- ŠKOFIJE I
- ŠKOFIJE II
- KOZINA
- PODGRAD
- DIVAČA
- POSL. LJUBLJANA
- IVANČNA GORICA
- STARI TRG

VELETRGOVSKO PODJETJE
»Tehnobor« KOPER

Trgovsko podjetje
»JESTVINA« KOPER

- Priporočamo vam naše trgovske in gostinske lokale v Kopru, Izoli in Piranu.
- Še posebej vas vabimo, da obiščete naše znane delikatesne trgovine in gostišča v Izoli ter restavracijo pri avtocampu v Izoli.

V drugi polovici tega meseca bomo odprli nov JESTVINA-MARKET v Izoli na trgu JLA, kjer bodo potrošniki lahko nabavili vse potrebno.

Kolektiv industrijsko montažnega podjetja Ljubljana
OBRAT KOPER
Priporoča se za nadaljnje sodelovanje

Rižanski vodovod Koper

REHRANA
EXPORT — IMPORT
LJUBLJANA
POSLOVALNICA — KOPER
Oskrbujemo:
ladje, jahte in gostinstvo v Jugoslaviji z vsemi domačimi in inozemskimi prehrambenimi proizvodi.

Kemična čistilnica in parna pralnica — Koper
- VSEM NAŠIM CENJENIM STRANKAM SE ŠE VNAPREJ PRIPOROČAMO!

Cestno podjetje Koper

iplas
Industrija plastičnih mas in umetnih smol — KOPER

Veletrgovsko podjetje
TRGOAVTO KOPER

AC K
ADRIACOMMERCE KOPER

»BAGAT« ŠIVALNI STROJI ZADAR
Prodajalna Koper
- Priporočamo se!
- Na zalogi imamo prvovrstne šivalne stroje in razni pribor za šivanje po zelo nizkih cenah!

Obrtni center Koper

Ključavničarstvo — instalaterstvo in kleparstvo — Koper

Komunalni servis Koper

EMBALAŽNI SERVIS KOPER

Trgovsko podjetje
SOČA KOPER

Delovni kolektiv
SPLOŠNE VODNE SKUPNOSTI PRIMORSKE KOPER
Vodna skupnost izvaja:
DELA NA IZGRADNJI VODNOGOSPODARSKIH OBJEKTOV IN ZEMELJSKA DELA NA OBJEKTIH NIZKE GRADNJE

Kolektiv podjetja »DINOS« — KOPER
NA ZALOGI IMAMO:
- VEČ VRST BETONSKEGA ŽELEZA PO UGODNIH CENAH, CEVI, TRAČNIC IN VEČ VRST RAZNEGA MATERIALA
- ODKUPUJEMO ODPADNI MATERIAL

PRIPOROČAMO SE!

Pralnica avtomobilov KODRIČ ZMAGO
Koper, Istrska cesta 11
Vaše vozilo vam operemo hitro, solidno in poceni!

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
STAVBENIK KOPER
s svojimi poslovnimi enotami v
- KOPRU,
- IZOLI,
- PIRANU,
- POREČU in
- LJUBLJANI

Investitorjem priporočamo naše solidne usluge!

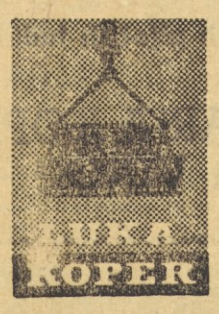

Delovni kolektiv
LUKE KOPER

Agrolaguna Koper
KMETIJSKO PREDELOVALNI ZADRUŽNI KOMBINAT
s svojimi obrati:
- VINO — VINOGRADI
- MLEKO — MESO
- SADJE — ZELENJAVA
- KOOPERACIJA
- TRANSPORT — STROJI

Železniška postaja Koper

ELEKTRO GORICA
Enota KOPER

KOMBINAT ZA PREDELAVO IN PROMET ŽITARIC
»Mlinotest« Ajdovščina
Obrat »Kruh« Koper
s svojimi obrati v Kopru, Izoli in Piranu

ZAHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

IZOLA:TABOR 1:1

V 16. kolu zahodne conske lige je bila v Sežani odločilna tekma. Srečala sta se Tabor in Ilirija. Sreča je tokrat stopila na stran gostov in Tabor je moral zapustiti drugo mesto. S tem porazom so si Sežančani praktično pokopali vse upe na slovensko ligo. Bil je na čelu lestvice ves jeseński del in še nekaj kol spomladanskega, dokler ni doživel poraza z Belo krajino. Nanos je z Zagorjem visoko izgubil, Piran pa v Kamniku zelo tesno. Dve točki so si vknjižili igralci Tolmina in pa Izola, ki je zmagala v Novem mestu.

Naslednjo kolo je prineslo zmago Iliriji in Zagorju, tako da sta še povečala naskok. Tabor in Izola sta igrala neodločeno, v Kopru pa je Piran komaj iztržil eno točko od zadnje uvrščenega Novega mesta. Značilnost te tekme je premoč gostov v prvem delu tekme in njihovo vodstvo. Šele po zadetku v lastni mreži so se Pirančani prebudili in kljub neštetim priložnostim le enkrat zadeli nasprotnikovo mrežo. V nekakem derbiju je Tolmin premagal Nanos in se tako trdno usidral v sredini lestvice.

Ker je Tabor izgubil korak z vodečima je za nas seveda sedaj bolj zanimivo kako se bodo uvrstili Izola, Piran, Tolmin in Nanos. Za Sežančane je jasno, da bodo obdržali tretje mesto, največ kar lahko dosežejo, pa je drugo mesto. Izola ima vse možnosti za četrto mesto, Piran pa se bo moral pošteno potruditi za mesto, ki ga drži sedaj. Za Tolmin je sedmo mesto več kot so pričakovali. Le Nanos nima več skoraj nobenih izgledov, da se izvleče, saj je za Kamnikom zaostal za štiri točke.

Jutri igrajo: Nanos : Bela krajina, Zagorje : Ilirija, Slovan : Izola Tabor : Piran, N. mesto : Litija in Kamnik : Tolmin.

Lestvica:

Ilirija	17	13	0	4	52:12	26
Zagorje	17	10	5	2	43:18	25
TABOR	17	9	5	3	28:22	23
Slovan	17	9	2	6	46:31	20
IZOLA	17	8	4	5	31:23	20
PIRAN	17	7	4	6	34:30	18
TOLMIN	17	6	5	6	28:35	17
Litija	17	7	2	8	45:41	16
B. krajina	17	7	1	9	20:34	15
Kamnik	17	5	1	11	27:39	11
NANOS	17	2	3	12	19:55	7
N. mesto	17	0	6	11	14:47	6

jk

OBČINSKO PRVENSTVO V NOGOMETU

V organizaciji občinske zveze za telesno kulturo Tolmin je bilo to nedeljo v Tolminu občinsko prvenstvo v nogometu za pionirje.

Zmagal je Tolmin, pred Kobaridom, Bovcem in Mostom na Soči.

V finalnem delu tekmovanja je Tolmin premagal pionirje iz Kobarida z rezultatom 2:0. S. Štih

Na nedeljskem letalskem tekmovanju v Ajdovščini, na katerem so sodelovali letalci številnih aero klubov, je bilo zelo živahno. Na sliki skupina letal po pristanku

PRVENSTVENA KOŠARKARSKA TEKMA SLOVENSKE LIGE

»AET« TOLMIN : RUDAR TRBOVLJE 57:53 (29:27)

Kljub temu, da so imeli košarkarji ki tekmujejo v slovenski ligi to nedeljo prosto, so se igralci »AET« Tolmin in Rudarja iz Trbovelj odločili, da odigrajo tekmo IV. kola že to nedeljo.

Domačini so bili skozi vso tekmo boljše moštvo, vendar je uspelo gostom mnogokrat ogroziti to prednost. Tokrat izredno razpoložena domača petorka, pa je kljub vsem naporom gostov iz Trbovelj odločila po borbeni igri to srečanje v svojo korist in je zmaga povsem zasluženo.

S. Štih

Republiško prvenstvo v odbojki za članice

Predlog Odbojkarske zveze Hrvatske, da bi formirali hrvaško-slovensko ligo v kateri naj bi tekmovale ekipe iz Istre (Poreč, Pula, Reka) in Celje, Maribor, Ljubljana in Izola iz Slovenije ni bil sprejet, ker bi z ustanovljenjem take lige popolnoma okrnili slovensko ligo. Zaradi tega je bilo sklenjeno, da bodo letos članice tekmovale v enotni republiški ligi po ligaškem načinu, kar je za večino ekip bolj sprejemljivo, kot je bil dosedanji liga-turnir sistem, v katerem so se odbojkarice predstavile domačemu občinstvu samo enkrat v letu.

V lanskem letu so med tekmovalno sezono odstopile odbojkarice OK Ljubljana, ki tudi letos ne bodo tekmovale. Letos pa so odstopile tudi odbojkarice Severja iz Sladkega vrha pri Mariboru, ki so dve sezoni zaporedoma zasedle zadnje mesto.

Tako bo letos tekmovalo v I. republiški ligi za članice le sedem ekip: Celje, Maribor, »Branik« Maribor, Brestanica, Izola, Jesenice in Kamnik. To pa je kot kaže tudi vse, kar premore Slovenija, v primerjavi s sosednjo republiko je to zadostovalo bilanca, ki kaže nenehen padec ženske odbojke v Sloveniji.

Prvo kolo bo na sporedu v nedeljo, 12. maja. V tem kolu bodo Izolčanke tekmovale v Brestanici.

Odbojkarice Bora finalistke

Športno združenje Bor iz Trsta že vrsto let goji odbojko, ki je tam zelo popularna. ŠZ Bor predstavlja tudi najkvalitetnejše društvo, ki združuje naše rojake v zamejstvu. K vrsti uspehov so dale svojega še mladinke odbojkarice, ki so zmagale na deželnem finalu v Padovi, kjer so premagale ekipo Condor Azzano San Paolo in se tako uvrstile v finale za državno prvenstvo, na katerem bodo nastopile štiri ekipe. Ne glede na izid finalnega tekmovanja, predstavlja plasma v finalno tekmovanje za ŠZ Bor iz Trsta izredno lep in redek uspeh.

db

DVE ATLETSKI PRIREDITVI V NOVI GORICI

V Novi Gorici sta bili na sporedu dve atletski prireditvi in sicer področno kvalifikacijsko tekmovanje za mladince in mladinke ter enako tekmovanje v članski konkurenci. Na prvi prireditvi so poleg Novogoričanov nastopili tudi atleti AK Koper, medtem ko se je druga prireditev odvijala v znamenju novogoriških atletov.

Od boljših rezultatov na kvalifikacijskem tekmovanju za mladince je omeniti Novaka (N. G.) v skoku v daljino 643, Nemca (N. G.) v troskoku 312,9, Hočevarjevo (N. G.) 8,1 na 60 m in 13,0 na 100 m ter Vargazonovo (K) 8,2 na 60 m.

Na članskem tekmovanju pa je od boljših rezultatov omeniti poseben rekord Makaroviča v teku na 100 m 11,3, enak uspeh Srebrničeve v teku na 80 m ovire 13,5 in Gašperšičeve v teku na 400 m 65,0. Od ostalih rezultatov je omembe vreden uspeh skakalk v daljino, kjer so kar tri tekmovalke le za malenkost »zgrešile« daljino od 5 m. Zmagala je Hočevarjeva s 499, pred Srebrničevo 498.

-a

Tekmovanje v malem nogometu

V soboto so odigrali 4. kolo tekmovanj v malem nogometu in dosegli naslednje rezultate:

Hrvatini : Šmarje 0:2, Dekani : Skofije 1:7. Stanje na tabeli pa je naslednje: Dvori 5 Hrvatini 4, Škofije 4, Šmarje 4, Dekani 4, Padna 1.

(V. R.)

PRVOMAJSKI TURNIR V LJUBLJANI

Koper drugi in najbolj discipliniran

Za praznične dni je bil v Ljubljani nogometni turnir podzveznih mladinskih reprezentanc Ljubljane, Maribora, Celja in Kopra. Organizacija je bila odlična, pa tudi čez sprejem in dvodnevno bivanje v Ljubljani se mladi nogometaši ne morejo pritoževati. Bilo je storjeno res vse, da so se dobro počutili, poleg tega pa so si lahko zastonj ogledali tekmo Olimpija : Velež.

Podzvezna reprezentanca Kopra, za katero so igrali Umar, Bučar, Gregorič in Zore (Izola), Filipovič, Samec in Kocjančič (Koper), Marjon, Črnac in Novel (Hrvatini) ter Majič iz Sežane je dosegla nepričakovano lep uspeh in s svojo igro navdušila maloštevilne gledalce ter prijetno presenetila nogometne strokovnjake. Selektorji za sestavo republiške reprezentance so si med drugim zapisali v svoje beležnice tudi člane koprske reprezentance Samca, Kocjančiča, Filipoviča, Novela in Majiča.

V prvi tekmi programa je Koper premagal Maribor z rezultatom 1:0. Gol je zabil Gregorič. Koprčani so bili boljši, še posebno v drugem delu tekme, ko bi lahko dosegli še nekaj zadetkov. V drugi tekmi so Ljubljančani premagali Celjane. V borbi za tretje mesto je Maribor premagal Celje šele z enajstmetrovkami, v tekmi za prvo mesto pa je Ljubljana premagala Koper z rezultatom 3:0. V tej tekmi je Koper igral še boljše kot proti Mariboru, le da napadalci niso znali izkoristiti priložnosti. Kaj lahko bi se namreč zgodilo, če bi Samec Kocjančič in Novel, ko so bili sami trikrat pred golmanom, obrnili rezultat v korist Kopra. Najboljši igralec Ljubljane Hacler je trikrat pobegnil po krilu in Ljubljana je dosegla tri gole.

Osvojeno drugo mesto je uspeh, ki se ga pred turnirjem nismo nadejali. Vse prisotne so mladi igralci Kopra presenetili. Odlično so obvladali žogo, lepo so igrali in kar je najvažnejše, bili so najbolj discipli-

rana enajsterica ter so zasluženo prejeli pokal prireditelja za najbolj disciplinirano ekipo. Vsem mladim nogometašem, ki so nastopili v Ljubljani in dosegli enega največjih uspehov zadnjih let, iskreno čestitamo.

Rezultati: Koper : Maribor 1:0, Ljubljana : Celje 3:0, Maribor : Celje 4:3 Ljubljana : Koper 3:0.

Vrstni red: 1. Ljubljana, 2. KOPER, 3. Maribor, 4. Celje.

jk

Osmerec Argo Izola – prvi

Na Bledu je bila 30. 4. in 1. 5. IX. pregledna prvomajska regata v veslanju, ki se je je udeležilo 313 veslačev iz 22 jugoslovanskih klubov, tekmovali pa so v 88 čolnih. Skratka, na Bledu se je zbrala vsa jugoslovanska veslaška elita, kar je tudi razumljivo, saj se je na tej pregledni regati izbiralo tudi kandidate za državno reprezentanco za bližnje mednarodne nastope v Duisburgu, Luzernu in Amsterdamu, kjer bodo kvalifikacije za udeležbo na olimpijskih igrah v Mehiki.

Zaradi številnih prijav za posamezne discipline so bila izbirna tekmovanja v soboto, v nedeljo pa finale.

Rezultati finalnih tekmovanj: Vrhunski veslači - četverec s krmarjem: 1. VK Jadran Reka 7:04.1, 2. Krka Šibenik, 3. Partizan Beograd, 4. Crvena zvezda Beograd, 5. Argo Izola 7:14,9, 6. Mladost Zagreb.

Mladinci - osmerec: 1. VK Argo Izola (Ruzzier, Domio, Božič, Cheleri, Macarol, Brecelj, Vran, Barut in krmar Grbec) s časom 4:50.5. 2. Jadran Reka 4:53.9, 3. Gusar Split, 4. Trešnjevka Zagreb, 5. Mornar Split, 6. Mladost Zagreb.

V ekipni uvrstitvi je zasedel reški Jadran prvo mesto pri mladincih in vrhunskih veslačih. VK Argo Izola pa se je uvrstil na četrto mesto v konkurenci mladincev.

Strokovna komisija Veslaške zveze Jugoslavije je imela po regati sejo, na kateri so določili tudi kandidate za državno reprezentanco v posameznih disciplinah. Mladinski osmerec VK Argo Izola je bil brez sokandidata določen za državno reprezentanco, kar je veliko priznanje za izolske veslače in trenerja osmerca Jadrana Baruta. Izolčani so na prvomajski regati pustili zasledovalce iz Reke za seboj za dobre tri sekunde, kar je za tako kvalitetno prireditev odlično. Izolčani so tako pokazali, da lanskoletni uspehi niso bili slučajni in da nameravajo ohraniti naslov republiških in državnih prvakov.

db

Kapetan koprske enajsterice Samec prejema pokal za drugo mesto in za najbolj disciplinirano ekipo

Kaninski veleslalom

Med prvomajskimi prazniki je bil na področju kaninskega pogorja nad Bovcem tradicionalni kaninski veleslalom, ki se ga je udeležilo 31 tekmovalcev. Tekmovanje je potekalo pod organizacijo smučarjev iz Bovca, sodelovali pa so še štirje klubi. Med člani je zmagal na 2500 m dolgi progi FRANC COPI iz Bovca, na ostalih progah pa je med članicami zmagala NATAŠA KOROŠEC, med mladinci ZORAN RUTAR, med mladinkami ADELA GRUDEN in med pionirji BORIS ČERNUTA. Ekipno je največ uspeha požela skupina MANGRT, pred ŠTUDENTOM iz Ljubljane, ekipo JLA, ter smučarskima kluboma iz Kobarida in Gorice.

-de-

Kanalci na čelu lestvice

Kanal : Sava 3:0 (9, 13, 11)

Kanalski odbojkarji in privrženci so nestrpno pričakovali prvega letošnjega srečanja za točke v slovenski odbojkarski ligi na domačem igrišču. Gladka zmaga v uvodni tekmi v Kamniku in ostali rezultati drugih konkurentov je to zanimanje še stopnjevalo. Zaradi slabega vremena sta se moštvi sporazumeli, da srečanje odigrata v telovadnici v Desklah. Najbolj vneti spremljevalci kanalskega ligaša so v Desklah, kjer so bile za tekmo idealni igralni pogoji, prišli na svoj račun.

Moštvo Save iz Črnuč velja za rutirano in dobro moštvo, ki zna predvsem z zelo dobro igro v polju mešati strene tudi takim moštvom, kot je letos Kanal. S taktiko »uspavanja«, ki jo znajo spretno vsiliti, so dobili že prenekateri set ali celo srečanje.

Koncept igre domačinov je bil v tem srečanju začeti silovito in ne popustiti niti za hip. Taka igra je že v prvem setu obrodila uspeh, zato je tudi v nadaljevanju ni kazalo menjati. V moštvu Kanala v nedeljo ni bilo Kolenca, njegovo mesto je zasedel mladi Murovec, ki je popolnoma opravičil izkazano zaupanje.

O nedeljskem srečanju velja še poudariti, da so Kanalci pokazali morda najbolj kolektivno igro, odkar igrajo. Tak način igre so lahko dosegli z resnimi pripravami na prvenstvo, ki se sedaj bogato obrestujejo.

Braslovče : Kanal 0:3 (—2, —2, —9)

Kanalci so novinca v ligi odpravili z lahkoto. Braslovče so se le na trenutek uspešno upirale borbeno razpoloženim Kanalcem, ki so od bogate zaloge odbojkarskega znanja posredovali številnim gledalcem le nekaj zelo uspelih »fint«. Škoda, da si je na tekmi poškodoval nogo Danilo Berdon in je vprašanje, če bo lahko nastopil v nedeljo proti Mariboru v Mariboru. Maribor je s presenetljivo zmago nad republiškim prvakom Ljubljano sredi Ljubljane postal kandidat številka ena, zato bo nedeljski derby v Mariboru toliko bolj privlačen, zanimiv in odločilen.

LESTVICA:

1. Kanal	3	3	0	9:0	6
2. Jesenice	3	3	0	9:3	6
3. Izola	3	2	1	8:4	4

Velik uspeh novogoriških šahistov

V prostorih novogoriškega hotela »Park«, je bilo v nedeljo zanimivo prijateljsko mednarodno srečanje v šahu, med šahisti Nove Gorice in moštvom Trsta. Novogoriški šahisti, ki so nastopili kot reprezentanca občine — ojačani z nekaterimi šahisti iz Anhovega — so tokrat dosegli enega svojih najpomembnejših uspehov in visoko premagali šahiste iz Trsta z rezultatom 7,5:2,5 točk. Zanimivo je omeniti, da so Novogoričani izgubili edinole srečanje na prvi deski, poleg tega pa so trikrat remizirali, v ostalem pa so v dvoboju na desetih deskah za Novogoričane zmagali naslednji: Petrovič, Štepančič, Suligoj, Kragelj, Lah in Mihelj.

-a

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Brez sprememb na lestvici

Odigrani sta bili dve koli v slovenski nogometni ligi. V derbiju kola je Ljubljana sredi Kopra premagala Koper, v drugi tekmi pa so Koprčani iz Ljubljane spet prinesli eno točko, kar nam zopet potrjuje dejstvo, da Koper igra veliko boljše na tujih igriščih, kot pa v Kopru. Iz treh srečanj je prinesel tri točke, medtem ko je doma iz treh tekem komaj izvlekel eno samo točko. Trenutno je na petem mestu, ima pa v naslednjih kolih priložnost, da se pomakne za eno mesto višje. Jutri pride v Koper Kovinar iz Maribora in če Koprčani še naprej računajo na solidno uvrstitev, bi obe točki morali ostati v Kopru. Pa tudi gledalci že predolgo čakajo na prvo zmago.

Jutri igrajo: KOPER : Kovinar, NOVA GORICA : Celje-Kladivar, Ljubljana : Mura, Slavija : Hrastnik, Rudar : Triglav in Železničar : Svoboda.

Lestvica po 17. kolu:

LJUBLJANA	17	11	4	2	44:18	26
Mura	17	10	4	4	49:24	24
Kladivar	17	7	8	2	30:16	22
Triglav	17	7	6	4	29:22	20
KOPER	17	6	7	4	25:20	19
Slavija	17	7	5	5	24:19	19
NOVA GORICA	17	5	6	6	21:21	16
Svoboda	17	4	5	8	26:38	13
Kovinar	17	3	6	8	22:37	12
Rudar	17	5	2	10	29:48	12
Hrastnik	17	4	3	10	20:38	11
Železničar	17	3	4	10	27:45	10

jk

PIONIRSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

V Idriji je bilo zanimivo šahovsko srečanje, na katerem so sodelovali mladi šahisti osemletk iz Cerknega, Črnega vrha, Spodnje Idrije in Idrije. Zmagali so igralci iz Idrije. Tekmovanje pomeni prelomnico v razvoju šahovskega športa med mladino v tem delu in so v Idriji v zvezi s tem že začeli razmišljati o organizaciji mladinske šahovske šole.

S. P.

VRSTA ŠPORTNIH PRIREDITEV V AJDOVŠČINI

Ajdovski športniki dostojno proslavili praznik

Tudi letos so ajdovski športniki z vrsto prireditev v raznih športnih panogah dostojno praznovali svoj občinski praznik, ki letos sovpada s 23-letnico ustanovitve prve slovenske vlade v Ajdovščini. O posameznih tekmovanjih nam je naš ajdovski sodelavec Marjan Telatko poslal vrsto prispevkov.

NA KOLESARSKEM KRITERIJU NAJBOLJŠI ŠKERLJ

Vsako leto 5. maja dopoldne prireja domači kolesarski klub »Primorje« dirke okrog Ajdovščine, na krožni progi, dolgi 800 m. Letošnjega kriterija se je udeležilo okoli 30 mladincev in članov iz Ljubljane, Pulja, Kranja in Ajdovščine. Med člani — prevozili so 40 krogov ali 34 km — je zmagal Škerlj pred Kunaverjem (oba Rog Ljubljana), tretji pa je bil Hvasti iz Kranja. Med mladinci — vozili so 30 krogov ali 26 km — je zmagal Petelnikar (Rog Ljubljana), drugi je bil Bilič (Pula).

PRVENSTVO MOTORNIH PILOTOV ZA IV. POKAL PRIMORSKE

Na ajdovskem letališču je več tisoč gledalcev prisostvovalo prvenstvu motornih pilotov za četrti pokal Primorske, ki ga je zmagovalcu podarila občinska skupščina Ajdovščina. Na prireditvi je sodelovalo 12 pilotov iz vse Slovenije. Nepričakovano je osvojil prvo mesto najmlajši udeleženec Ivo Kodrič iz LK »Edvard Rusjan« iz Nove Gorice. Drugo mesto pa je dosegel Šoštarič iz Lesc. Na prireditvi so nastopili tudi modelarji iz Gorice in Trsta, ki so se predstavili s svojimi modeli.

MLADINSKO PRVENSTVO PRIMORSKE V NAMIZNEM TENISU

V domu JLA v Ajdovščini je nastopilo 22 igralcev iz Ajdovščine, Dobravelj, Idrije, Nove Gorice in Pirana na prvenstvu Primorske za mladince v kategoriji posameznikov in dvojic. Vrstni red: posamezniki: 1. Puh, 2. Antonič, 3. Vesezič (vsi Piran). V igri parov pa sta zmagala Čepar in Uršič iz Ajdovščine, pred Pavšičem in Vončino iz Idrije.

MEDOBČINSKO ROKOMETNO PRVENSTVO

Na rokometnem igrišču v Ajdovščini je bilo 5. maja celodnevno tekmovanje nižjerazrednih rokometnih moštev iz občin Ajdovščina in Nova Gorica. Zmagali so tekmovalci iz Dobrovega v Goriških Brdih 8 točk, druga Ajdovščina 4 točke, 3. Vipavec 2 točki in Dobravlje ter Nova Gorica brez točk. V tekmovanju izven konkurence pa je prvo mesto pripadlo Dobravljam, drugo Novi Gorici, tretje pa Vipavcu.

Ajdovski športni mozaik

Sindikalna ekipa Tekstine je s tesnim rezultatom premagala kegljače JLA z rezultatom 426:425 podrtih kegljev in tako osvojila prvo mesto v okviru delavskih športnih iger.

SGP »Primorje« je v srečanju proti Tekstini zmagala z rezultatom 24:7 in tako s 14 točkami postalo prvak v okviru delavskih športnih iger Ajdovščine.

Novoustanovljeni košarkarski klub v Ajdovščini je zelo delaven. V okviru svojih priprav so v teh dneh odigrali srečanje z moštvom JLA in ga izgubili z rezultatom 57:76.

V nedeljo, 5. maja je bila v Ajdovščini prijateljska nogometna tekma med domačim Primorjem in italijansko ekipo Silencossa, ki je gluhonemi prvak Italije. Zmagali so domačini z rezultatom 4:1 (3:1). Gole za domače so dosegli Carevič 3 in Brecelj III. enega.

Ivan Sučur

SLOVENSKA ROKOMETNA LIGA

Piran:Rudar (Trbovlje) 15:7

Rokometaši Pirana igrajo iz tekme v tekmo bolje. Na nedeljski tekmi so povsem nadigrali trboveljskega Rudarja in tako še naprej ostali resen kandidat za četrto mesto. Tekma je bila izredna, akcije napadalcev ene in druge ekipe so bile največkrat onemogočene ob odličnih obrambah. V začetku je bil Marguč v vratih Rudarja skoraj nepremagljiv in že smo se bali, da bo s tem zmedel domače strelce. Toda v nadaljevanju mu tudi odlična obramba ni pomagala. Čeprav so na Kolška budno pazili, mu vseeno niso mogli prepre-

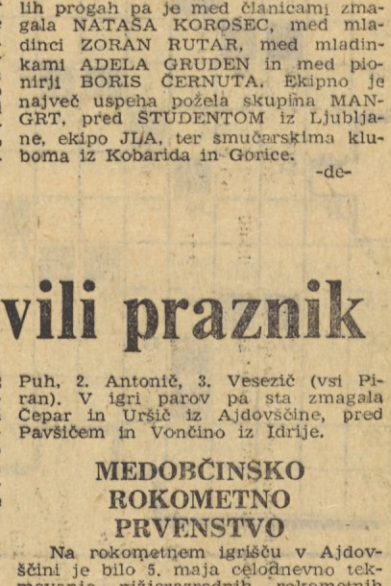

čiti, da bi ne dosegel štirih zadetkov. Kolškovo vlogo strelca je prevzel Brezovec in jo več kot odlično izvršil.

Dekleta so proti Slovanu, ki vodi v slovenski ligi, doživele poraz. Mnogi se verjetno sprašujejo, kaj je z dekleti slovenskih prvakinj. O tem bomo več napisali v prihodnji številki. Za danes naj povemo le to, da se njihov trener poleg tega, da ima na voljo večino novink, muči mnogo bolj z ostalimi vprašanji, kot so finance in oprema. Na tekmi smo se lahko prepričali, da v ekipi Pirana igrajo mlada dekleta. Med njimi sta bili samo Petrinja ter Vodopivec, ki pa je letos po štirih letih začela igrati.

Kot smo že napisali, fantje so na četrtem mestu, dekleta pa na šestem.

jk

PRIMORSKA NOGOMETNA LIGA

PRIMORJE JE ZAKLJUČILO TEKMOVANJE

V IV. in V. kolu drugega dela primorske nogometne lige so bili doseženi naslednji rezultati: Primorje : Adria 7:2, Hrvatini : Primorje 1:5, in Salonit : Vipava 4:2. Ajdovsko Primorje je takorekoč brez tekmeca že dva kola pred koncem zanesljivi prvak v tem tekmovanju. Oddano je tudi drugo mesto, ki ga bodo slej ko prej osvojili igralci Salonita. Izredno zanimivo pa je odprto vprašanje tretjega mesta, o katerem bodo odločali igralci Vipave, Adrie in Ilirije.

LESTVICA

Primorje	10	9	1	0	46: 6	19
Salonit	8	6	1	1	25:11	13
Vipava	8	2	2	4	13:23	6
Adria	7	2	1	4	13:20	5
Ilirija	7	2	1	4	11:25	5
Hrvatini	8	0	0	8	7:32	0

Jutri so na sporedu srečanja Ilirija : Hrvatini in Vipava : Adria.

PODROČNO PIONIRSKO PRVENSTVO V NOVI GORICI

VELIKA UDELEŽBA

V Novi Gorici je bilo na sporedu področno pionirsko prvenstvo v lahki atletiki, ki se ga je udeležilo več kot sto mladih atletov iz raznih krajev bivšega goriškega okraja. Prireditev je imela dvojen namen in je istočasno veljala kot izbirno tekmovanje za najhitrejšega pionirja oziroma pionirko, vzporedno s tem pa so v okviru pionirskega troboja (60 m, daljina in krogla) merili svoje moči najboljši pionirji — atleti iz vrste osnovnih šol na Goriškem.

Doseženo je bilo več zelo dobrih rezultatov in je posebej pohvaliti predvsem zmagovalca v tekih, to je Krivca iz osnovne šole Deskle in Uršičevo iz Kobarida.

Rezultati najboljših: 60 m: 1. Krivec (Deskle) 7,8, 2. Fabčič (Vipava) 8,0, 3. Markič (Kanal) 8,0; daljina: 1. Petrovčič (Šempeter) 529, 2. Grapulin (Nova Gorica) 521, 3. Škarabot (Nova Gorica) 507; krogla: 1. Blažič (Kanal) 11,13, 2. Lovišček (Deskle) 11,05, 3. Skrb (Nova Gorica) 10,98. Pionirke: 60 m: 1. Uršič 8.6, 2. Koren 8.9, 3. Fon (vse Kobarid) 8,9; daljina: 1. Peljhan (Nova Gorica) 436, 2. Klinkon (Tolmin) 424, 3. Vešiček (Kobarid) 407; krogla: 1. Strukelj (Kobarid) 968, 2. Marinič (Kanal) 886, 3. Klemenčič (Šempeter) 874.

-a

NOVOGORIŠKA PIONIRSKA NOGOMETNA LIGA

Mladi nogometaši s področja Nove Gorice so zaključili svoje tekmovanje v pionirski nogometni ligi. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo in je nedvomno prispevalo svoj delež k popularizaciji nogometa med najmlajšimi privrženci tega športa. Vrstni red pa je bil naslednji: 1. Nova Gorica I. 14, 2. Osnovna šola Solkan 11, 3. Osnovna šola Šempeter 9, 4. Osnovna šola Nova Gorica 6, 5. NK Nova Gorica brez točk.

NK Nova Gorica je vzporedno s tem tekmovanjem organiziral tudi tradicionalni prvomajski nogometni turnir, ki je istočasno veljal tudi za pionirsko osnovnošolsko prvenstvo. Prvo mesto na tem turnirju so zasedli nogometaši NK Nova Gorica, šolski prvak pa je postala ekipa osnovne šole Solkan, pred Novo Gorico in Šempetrom.

V. R.

Dekle drži v rokah do zdaj najmanjši japonski televizor (SR 3 A). Njegove lastnosti so čudovite: 35 transistorjev omogoča gledanje dveh kanalov, priključite ga lahko na elektriko, deluje pa tudi z baterijo

Velika zastava miru potuje po svetu. Na njo se podpisujejo ljudje, ki obsojajo nasilje in vojno, želijo in se borijo za mir, svobodo in enakopravnost med narodi in deželami. Te dni je prispela zastava tudi v Koper. Najprej so jo razvili s strehe nebotičnika pri pošti, potem pa so se nanjo podpisovali pred pokrajinskim muzejem

Kakšno bo vreme v prihodnosti?

Profesor Maynard Miller z univerze države Michigan, ki se ukvarja s preučevanjem ledenikov, je izjavil, da bo vreme v naslednjih 35 do 45 letih na ogromnih področjih Zemlje vse hladnejše in vlažnejše.

Ameriški geolog je ugotovil, da se ledene mase na Aljaski večajo oziroma manjšajo v ciklusu, ki je odvisen od aktivnosti sončnih peg. Menijo namreč, da vplivajo »pege« — močne eruppcije na Soncu — na zemeljske meteorološke razmere.

Od leta 1915 do zdaj je bila sončna aktivnost zelo velika, pričakujejo pa, da bo v prihodnjih 30 do 45 letih manjša, zato se bo tudi vreme nagnilo od »toplega in suhega« k »hladnemu in vlažnemu«.

Suša traja že 25 dni

Čeprav traja sedanja suša že 25 dni, pa to še vedno ni najdaljša suša, ki smo jo doživeli v naših krajih. V zadnjih 80 letih smo imeli aprila sušo sicer le petkrat, kar priča, da je za naše razmere redka. Najdaljša je bila leta 1893, ko ni bilo dežja 29 dni; nekoliko krajša pa leta 1934. Takrat ni bilo aprila 25 dni zapored nobenega dežja. Devetnajst oziroma 18 dni suše pa je bilo aprila 1906. in 1961. leta.

Te podatke je navedla strokovna sodelavka hidrometeorološkega zavoda Srbije Katarina Milosavljević, ki že dalj časa raziskuje vremenske razmere v okolici Beograda, v Pomoravju in Podonavju.

Splošna značilnost vsega pomladanskega obdobja je pomanjkanje dežja ob majhni relativni vlažnosti, ki je včasih tudi za 60 odstotkov manjša od normalne. Marca letos je padlo le 28, aprila pa komajda 18 mm dežja na kvadratni meter, kar je tudi za polovico manj kot običajno. Temu je treba dodati še zelo visoke temperature, ki so se začele zelo zgodaj, tako rekoč že februarja. Že 31. marca je bila temperatura 25,8 stopinje. To pa niti ni najvišja temperatura v marcu. Leta 1932 je bilo namreč na isti dan 30 stopinj. Letos je bil 6. april tako topel. Potem pa temperatura ni več bistveno padla in je te dni dosegla ponekod kar okrog 34 stopinj.

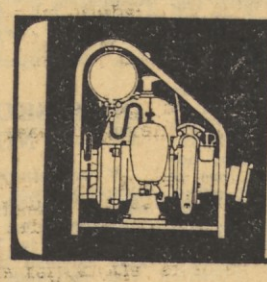

MOTORNA ČRPALKA MP-300/20
24 MESECEV GARANCIJE
•TOMOS• KOPER

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. staro nemško mesto v Porenju, 6. nemški filozof in psiholog, osnovatelj prvega inštituta za eksperimentalno psihologijo v Leipzigu (Wilhelm, 1832—1920), 11. mesto v severni Franciji z znamenito gotsko katedralo, 13. kazen, 14. stara lekarniška utež, 15. ime treh pergamskih kraljev, 18. vogal, 19. žensko ime, 20. vrsta kuriva, 21. italijanski baročni slikar (Guido), 22. samoglasnik in soglasnik, 23. Vzhod, Jutrovo, 25. začetnici slovenskega političnega delavca, 26. rjava mravlja, 29. zdravilišče pri Sarajevu, 32. velika reka na Pirenejskem polotoku, 33. apoteka, 35. velika sibirska reka, 36 najmočnejša šahovska figura, 37. enaka samoglasnika, 38. antikviteta, 40. telesna poškodba, 42. strnjena kri na rani, 43. originalno ime velike države na severu ZDA, 45. solmizacijski zlog, 46. češka reka, ki teče skozi Prago, 49. začetnici umetniškega im na slovenskega skladatelja Širce, 50. prizorišče v gledališču, 53. uradni naziv za Irsko, 54. snop omlačenega žita, 56. izstop drobovja pod kožo, 57. računski znak za množenje, 58. kmečko orodje (množ.), 59. prebivalec pokrajine v Vietnamu, 61. vetrni jopič s kapuco, 63. slovenski gledališki in filmski igralec (Ali), 64. dvorjenje, ljubimkanje.

NAVPIČNO: 1. nemški skladatelj, osrednja osebnost v razvoju opere v drugi polovici XIX. stoletja (Richard, »Parsifal«), 2. preplet telefonskih ali električnih žic, 3. glavno mesto Saudske Arabije, 4. sprememba, faza, 5. kemični znak za kositer, 6. tuja in naša črka, 7. šolska kazen, 8. spodnje telesne okončine, 9. osuševanje močvirja z odvodnimi jarki, 10. grška muza komedije, 12. mavec, 13. zaščitena lepa planinska cvetlica, skalarica, 16. števnik, 17. starorimski pozdrav, 23. organ vida, 24. pod, 27. smešnost, norost, 28. reka v Bosni, desni pritok Save, 30. zahodni del Nove Gvineje, 31. delo in zaslužek enega dne, 33. rastlina, ki se uporablja v tekstilni industriji, 34. žensko ime, 36. naročje, 38. center, osrednji del, 39. kratica za »radiotelevizija«, 40. bog sonca pri starih Egipčanih (daljša oblika), 41. seznam naslovov, 42. črn poljski ptič, 43. žensko ime, 44. videz, podoba, vidik, 47. tračnica, 48. nadav, naplačilo, 51. delovna vnema, 52. stik roke s telesom, 54. ograda za svinje, ograjen prostor okoli hiše, 55. pripadnik angleške konservativne stranke, 60. kemični znak za iridij, 62. različna soglasnika.

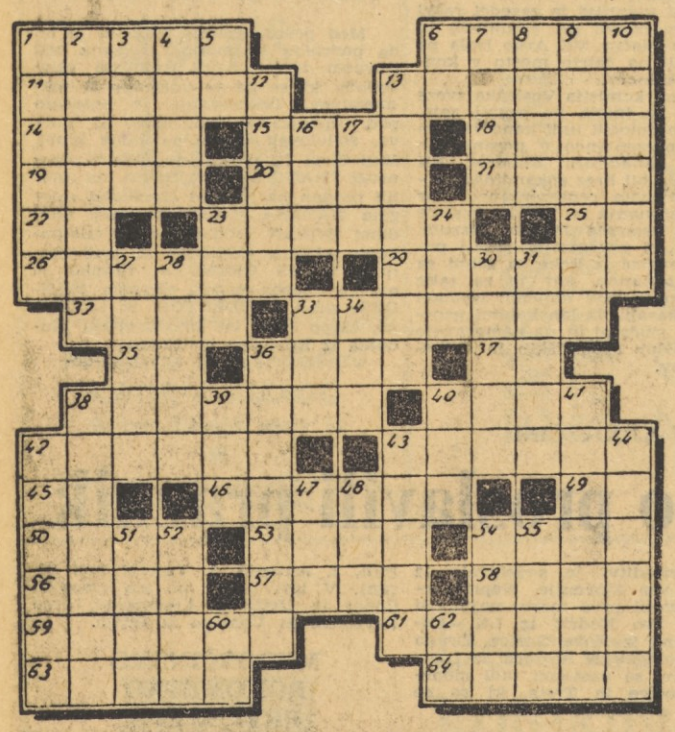

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

VODORAVNO: 1. balet, 6. ametist, 13. Atenec, 15. maroder, 16. klinker, 18. rok, 19. VA, 20. Laba, 21. nakit, 23. met, 24. Ann, 25. Saale, 26. sura, 27. tisk, 29. BO, 30. strn, 31. Zola, 33. varan, 35. Beranger, 37. Kodak, 38. Anka, 40. bala, 41. tu, 43. Jera, 45. Talj, 46. cesta, 48. hip, 50. Ork, 51. Warta, 52. Simo, 53. M(atija) T(omc), 54. kap, 55. antimon, 57. Sokotra, 60. koleno, 61. klistir, 62. nadir.

Oskar VELIKAN MED DETERGENTI

OSKAR TOTAL pomeni napredek v pralni moči, torej napredek v popolnejšem doseganju snežne beline perila z ročnim pranjem.
Moč OSKARJA velikana premaga moč sivine, orumenelosti in umazanije.
OSKAR po pravici velikan med detergenti

OSKAR čaka na vas v vaši trgovini,
OSKAR z novo močjo,
OSKAR v novih zavitkih,
OSKAR, ki vas nagrajuje.

In nagrade so velike: vsak mesec pokloni OSKAR svojim kupcem – 5 pralnih strojev GORENJE, 300 drugih nagrad, ki vas bodo zagotovo presenetile!
Sodelovanje za nagrado je namreč čisto preprosto: Ko dobite v zavitku OSKARJA nagradni kupon, ga s svojim naslovom pošljite na naslov ZLATOROG, MARIBOR, in nagrado vam bodo poslali na dom.

TOVARNA Zlatorog MARIBOR

ERNEST ADAMIČ:

Srebrna medalja

XII.

Znašli smo se ob robu strelskega jarka in se prekobalili tesno ob tleh. Peter nas je vodil skozi odprtino v žičevju. Od zvezd je prisevalo toliko medle svetlobe, da smo kmalu zagledali tla in se umikali navlaki pod seboj. Vse so bile preorale granate. Noge so se lovile ob žice, ki so jih razsekale granate in mine. Morali smo skozi velik lijak, iz katerega je prihajal mrliški zadah.

Počutil sem se kot divjačina na zalezu in zalezovan, izpostavljen skriti puški. Za zdaj nas je s sprednje strani varovala naša mrtva straža (Feldwache), ki smo se ji oprezno in skoro neslišno bližali.

Iz teme se je oglasil pričakovan oster, pridušen halt! Stoj!

Odreveneli smo nizko sklonjeni in Peter je z vodjem straže izmenjal razpoznavne besede. Sovražnik bi se tu, v deželi brez gospodarja, prav lahko priplazil in napadel od katere koli strani, odstranil najsprednejšo varovalno tipalko, nenadno pobil straže v jarku in zajurišal prve strelske jarke ter vdrl v zaledje.

Petru je povedal voditelj mrtve straže, da so imeli mir. Nekaj težjih granat in šrapnelov je padlo v prostor sosednjih mrtvih straž in po jarkih.

Odšli so. Do jutra so štiri ure. Ležimo razporejeni kot pahljača, obrnjena proti Volkovnjaku. Prisluškujemo dol v dolino. Skušam razločiti predmete okrog sebe, predstavljam si onstran strelske jarke, vasico Spacapani pod prevalom. Niže proti goriški strani se dvigne nekaj raket, počijo puške, zareglja strojna puška, se s tirolske fronte, ki je daleč proti severozahodu, zasliši zamolkel, daleč razpotegnjen grom, veter pa prinese rahlo šumenje reke Vipavščice, za katero vem, da je tamle nekje spodaj na desni.

Nenadoma pa, kakor bi stegnil dolg, bled prst, šine blesteči pramen italijanskega reflektorja, ki so ga postavili na Volkovnjaku. Zarine se prav v naše pobočje. Ležim s čelado na glavi in postrani ter prvič zagledam pošastno kuliserijo resnične fronte v ostrih svetlobnih kontrastih: sesekane in navzkriž viseče ostanke dreves, luknje, nikjer sledu živega utripa, kot med kraterji na luni.

Bledi prst se je začel pomikati proti našemu prostoru. Za hip zgine in zalije nas črnina noči, potem pa se položi natanko po naših telesih.

Kar mirno, brez giba, kot mrtev. Na vsak utrip življenja nam bodo poslali salve granat. Izza reflektorjev opazujejo z daljnogledi, tiho in vztrajno do obupa.

Neskončno dolga je minuta ... In naslednja ... Napenjamo sluh, zadržujemo dih. Izbiram primerne besede za krepko preklinjanje in ko bolščim v svetlobo, natanko slišim Poljaka, ki šepeta svojo molitev. Šepeče enakomerno. Za vse nas.

Nad menoj bi lahko bila tudi ona gola žarnica pod stropom naše barake v Mürzzuschlagu minulo zimo. Tam smo opravili zadnjo etapo svoje vojaške izobrazbe. Malo prej je prikričal dežurni in obrnil stikala. Kot droben pesek pod vekami nas ščemi v neprespanih očeh. Potem zakruli v želodcu. S pol litra črne tekočine, v kateri plava nekaj koščkov kislega komisa, se zgubljamo na zasneženih strminah kot patrulje in zginemo zdaj k Silberbauerju, pa drugič k Eckbauerju ali kakemu drugemu kmetu na samotnih strminah. Tam dobimo škec pravega kruha, požirek toplega mleka ali omlednega čaja zoper nenehno navzočo lakoto. Tu na mrtvi straži imam prav tako puško kot je bila tista, s katero smo si odstrelili srnjaka, le da to pot čaka krogla živega človeka. Takrat smo se trije, ki smo »zašli«, najedli do sitega. Pozneje smo odnesli iz nekega čebelnjaka satovje s čebelami vred, jih otrple stresali v sneg in si razdelili sladko strd ter si oblizali prste, da ni šlo ničesar v zgubo. Bili smo mladi, ješči, kotli pa so proizvajali vedno manj hrane. Potekalo je že drugo leto vojne na vseh frontah, v zaledju je primanjkovalo vsega, erar pa je skrbel predvsem za fronto. Mi, bodoči častniki, smo morali preživeti.

Prav taka svetloba je plala vame v graški kasarni dominikancev, kjer smo čakali na zadnje izpite, ki smo jih kot samostojni komandanti čet polagali tam okrog pivovarne Puntigam in po zasneženih gozdovih bližnje okolice. Pretolkli smo se skozi komisije in se z novimi zvezdicami vrnili h kadru v Admont ali kam drugam, od koder je pač kdo prišel sem. Dozoreli smo za fronto. Prestali velike muke in napore samo zato, da bi čim dražje prodali svoje življenje za stvar domovine.

V tej zli tišini, iz katere vztrajno preži smrt na svoj zadetek se spet vprašam, zakaj tvegam življenje in zakaj, tako brez odpora, zapravljam čas svoje mladosti. Morda samo zato, ker imam upanje v še dolgo in odprto bodočnost. Morda zato, ker nimam zdaj časa biti mlad, pa bo ta čas prišel?

Ležim nepremično. Roka mi je otipala nekaj bodečega. Z rahlimi gibi prstov preiskujem, kaj je to, kar čutim in sklenem, da vrtim med prsti suho semensko glavico osata. Spomnim se, da sem bral o tej rastlini, o osatu, ki da je bila prva hrana našega planeta, nekaterim da pomeni nemo prošnjo: potrebujem te.. kot pomeni cvet marjetice ljubečim prerokbe. Tu ni marjetic, le osat je in bodeča žica. Ja, potrebujem te, upanje ...

Nenadoma sikne, in v svetlobi se nad našo mrtvo stražo razpočijo šrapneli. Vidim za hip letečo in razbeljeno tuljavo, pa kot bob debelo zrnje, ki se v žarečem snopu vsuje na pobočje, zapoje po železnih žicah in predmetih na tleh.